

פְּרֻשַׁת תְּרוּמָה

א וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוּ וְגו'. רַבִּי חֵיִיא פִתַח, ^א כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְוֹלוֹתוֹ, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קב"ה, דַּאֲתַרְעֵי בְּהוּ, וּבְעָא לְאֲתַדְבַּקָא בְּהוּ, וּלְאֲתַקְשְׂרָא עִמָּהוֹן. וְעָבַד לְהוֹן עִמָּא יְחִידָאֵי בְּעִלְמָא, דְּכַתִּיב ^א וּמִי כַעֲמֹךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךָ, וְאֵינְוֹן אֲתַרְעוּ בֵּיהּ, ^א וְאֲתַקְשְׂרֹן בֵּיהּ. הַה"ד, כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יְהוָה. וּכְתִיב ^א כִּי חֵלֵק יְיָ עִמּוֹ. וַיְהִי לְשֵׁאֵר עִמִּין שׁוֹלְטָנִין וּבְרַבְרָן מְמַנָּן עֲלֵיהוּ, וְהוּא נָטִיל לְחֻלְקֵיהּ בְּיִשְׂרָאֵל.

ב ר"ש פִתַח, ^א מִי זֹאת הַנְּשֻקְפָה כְּמוֹ שְׁחַר יָפֵה כְּלַבְנָה בְּרָה פְתֻמָּה אֲיוּמָה פְּנִדְגָלוֹת. מִי זֹאת, רְנָא גְדַתְרִין עֲלִמִין מְתַחְפְּרִין פְּתָדָא, וְדָא הוּא עוֹלָם וְעוֹלָם. מ"י: הָא אוֹקִימָנָא דְרָגָא עֲלָאָה לְעִילָא, שִׁירוּתָא דְקִימָא בְּשִׂאֲלָתָא, וְאֶקְרִי מ"י, כּד"א ^א שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְרָא אֱלֹהִים. זֹאת: דְּרָגָא פְתָאָה לְתַתָּא, עֲלָמָא פְתָאָה. וְתַרְוַיְיָהוּ, תְרִין עֲלִמִין בְּחַבּוּרָא חָדָא, בְּקַשׁוּרָא חָדָא פְּתָדָא.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

א ואתקשרו. ב מוסיף ישראל וזהו ויקחו לי ישראל בתרומה לחלקי שאני עליהם לשר ולא לשרים. ג דתנן.

וישלח כו צ"ו. (ישעיה מ) הקסה"ז צ"ח.

מסורת הזהר

(א) שמות כה) ח"ב קכו. קכת. קלד: קלח: קמ: קמו. קמו. קצה. רעא. ח"ג קעט. רלו: ת"ז תנ"ה פט: ב) (תהלים קלה) נח מז צ"ב. ג) (שמואל ב ז) שמות צב צ"ט. ד) (דברים לב) ב"א קצר צ"ד. ה) (שיר ו)

הסולם

מאמר

ב) ר"ש פִתַח מִי וְגו': ר' שמעון פתח. מִי זֹאת הַנְּשֻקְפָה כְּמוֹ שְׁחַר יָפֵה וְגו'. מִי זֹאת, הוּא סוּד שְׁנֵי עוֹלָמוֹת הַמִּתְחַבְּרִים יחד, וְהוּא עוֹלָם וְעוֹלָם. כְּלוּמַר שְׁזוּהוּ שְׁכַתוּב, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, שְׁהֵם בִּינָה וּמַלְכוּת. מ"י, הֵרִי הַעֲמֵדְנוּ, שְׁהִיא מִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה לְמַעְלָה, הַהֲתַחֲלָה הַעוֹמֵדָת לְשִׂאֲלָה, וּנְקִרָאֵת מ"י, שְׁהִיא בִּינָה, כַּמִּשְׁ"א, שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְרָא אֱלֹהִים. (כמ"ש לעיל בהקסה"ז דף י"ד ד"ה לעילא) זֹאת, הִיא מִדְרָגָה תַּחְתּוֹנָה לְמַטָּה

א) וידבר וגו' ויקחו לי תרומה וגו': ר' חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו. כמה אהובים הם בני ישראל לפני הקב"ה, שרצה בהם ורצה להתדבק בהם ולהתקשר עמם, ועשה אותם עם יחיד בעולם, שכתוב, ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ, והם רצו בו ונתקשרו בו. ז"ש כי יעקב בחר לו יה, וכתוב, כי חלק ה' עמו. ונתן לשאר העמים שרים מושלים עליהם, והוא לקח לחלקו את ישראל.

(דפו"י דף קכ"ו ע"א * דף קכ"ו ע"ב)

ב

תרומה

ג) הנשקפה: פד מתחברן תרנוויהו פתדא. כמו שחר: פד בעיאי שחרותא ו לאנהרא ולבחר ו אתנהיר ו פסיהרא, פד ב"ש ביה נהירו דשמשא. ולבחר פשמשא, פד קיימא סיהרא בשלימו. איומה: תקיפא, ו לאגנא על פלא. דהא פדין אית לה שלימו ותקיפו, למעבד חילא.

ד) ונטלא חילא מעלמא עלאה, על ידא דיעקב שלימא, דחבר לון פתדא. חבר לון פתדא לעילא. וחבר לון פתדא לתתא. ומתמן נפקו, תריסר שבטין קדישין, פגוונא דלעילא. יעקב דהוה שלים, אעיל רחימו בתרין עלמין, פמה דאוקימנא. שאר בני נשא כ דעבדין פדין א מגלין עריין לעילא ותתא, גרים דכבו בתרין עלמין, וגרים פרודא, הה"ד ו ואשה אל אחותה לא תקח לצרו"ר, דאתעבידו מארי דכבו דא לדא.

ה) ואי תימא ו ותקנא רחל באחותה. הכי הוא ודאי, דהא עלמא תתאה, פל ותיאובתה לאו איהו, אלא בגין למיהוי פגוונא דעלמא עלאה, ולמירת

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

ז) (ויקרא יח). ח (בראשית ל) ב"א קצח תקיח קט ט"א ד הנשקפה כמו שחר מתחברן וליג כד. ה לאתנהרא. ו אנהיר. ז בסיהרא. ח כניש. ט על כלא לאגנא. י חילין. כ ולא עבדין. ל ליג ואשה אל אחותה לא לא תקח. מ וכי. נ תיאובתיה; תיאובתהא.

דרך אמת א] בראשית נד ע"א אחרי מות בפי עריות דף ע"ד ע"א.

הסולם

מי זאת הנשקפה כמו שחר

מאמר

י"ב הבחינות שיש במלכות של מעלה. יעקב שהיה שלם הביא אהבה בשני העולמות כמו שהעמדנו שנשא שתי אחיות לאה ורחל שה"ס ב' עולמות בינה ומלכות, שאר בני אדם שעושים כזאת, הם מגלים עריות למעלה ולמטה, וגורמים שנאה בשני העולמות, וגורמים פרוד בין ז"א ולאה ובין ז"א ורחל, כי מחוזה ולמעלה הוא מזדווג עם לאה ומחוזה ולמטה עם רחל. ז"ש ואשה אל אחותה לא תקח לצרו"ר, שנעשו צרות ומלאות שנאה זו לזו.

ה) ואי תימא ותקנא וגו': ואם תאמר, מהו הפירוש ותקנא רחל באחותה, אם הכתוב מדבר בשני העולמות, לאה ורחל, שהן בחינת בינה ומלכות שנכללו יחד, איזה קנאה יש כאן. ומשיב, כך הוא ודאי, כי עולם התחתון, רחל, כל חשקה אינה יותר אלא להיות כעין עולם העליון, לאה, שהיא בינה, ולרשת מקומה. במקום אחר, יש קנאת סופרים תרבה חכמה, (ב"ב כא.) וכאן יש גם כן קנאת סופרים, משום שיש ספר וספר, שהם אבא ואמא, שמהם נמשך החכמה, וע"כ ע"י קנאה באלו הסופרים, מרבים המשכת החכמה אצלם.

ועכ"ד

למטה. היא עולם התחתון, דהיינו מלכות. ושתייהן, הן שתי עולמות בחבור אחד בקשר אחד ביחד, והוא ע"י עלית המלכות לבינה, שמשום זה השיגה המוחין דבינה. כמ"ש שם. ג) הנשקפה, כד מתחברן וכו': הנשקפה. היינו כאשר שתייהן מתחברות כאחת, המלכות, נשקפה כמו שחר, היינו כשהשחר רוצה להאיר, ואח"כ יפה כלבנה, המלכות מאירה כלבנה, שאור השמש שהוא ז"א מאיר בה. ואח"כ, ברה כהמה, כאור השמש, כשהלבנה עומדת במלואה, דהיינו בעת שהמלכות הוא פנים בפנים עם ז"א המכונה שמש. איומה כנדגלות, שהיא חזקה להגן על הכל, כי אז יש לה שלמות וגבורה לעשות חיל.

ד) ונטלא חילא מעלמא וכו': ומקבלת המלכות כת, דהיינו מוחין, מעולם העליון, שהיא בינה, על ידי יעקב איש תם, שחבר אותם יחד, שע"י העלאת מ"ן העלה המלכות לבינה, ונתחברו זו בזו, חיבר אותן יחד למעלה, ושהבינה קבלה צורת המלכות, וה"ס לאה. וחיבר אותן יחד למטה, שהמלכות קנתה צורת הבינה, וה"ס רחל. ומשם יצאו י"ב שבטים קדושים כעין של מעלה. דהיינו כמו (דפו"י דף קכ"ז ע"ב) ע"י ברכת שלום בסוף הספר

תרומה

דוּבְקָתָא. בְּדוּבְקָתָא אֶתְרָא קִנְאָת סוֹפְרִים אֲסִיגְיָת חֲכַמְתָּא, וְהִכָּא קִנְאָת סוֹפְרִין,
בְּגִין דְּאִית סֵפֶר וְסֵפֶר, אֲסִיגְיָו מְשִׁיכוּ ׀ דְּחֲכַמְתָּא לְגַבְיֵיהוּ.
(ו) ׀ ״וּעֲכִיד״, ׀ אֲפִילוּ יַעֲקֹב לֹא אֲשָׁלִים לְגַבְיֵיהוּ בְּדָקָא חֲזִי. שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא,
גְּרַמִּין דְּבָבוּ, וְגְרַמִּין פְּרוּדָא, וּמְגַלִּין עֲרִינִין דְּכָלָא, עֲרִינִין דְּעִילָא וְתַתָּא. וּבְרִזָּא
דָּא אִית ׀ רִזָּא דְּעֲרִינִין, עֲרִינִין דְּאִימָא וּבְרִתָּא, וְכָלָא בְּרִזָּא חֲדָא. מִי זֹאת אֶתְקֶרוּן
אַתְתָּן, בְּגִין דְּאִינוּן בְּאַתְנָה וּבְרַחֲמֵינוּ, וּבְחַבְבוּרָא דְּרַעוּתָא. וְאֶקְרוּן אִמָּא וּבְרִתָּא.
מֵאן דְּגַלִּי עֲרִייתָהוּן, לִית לִיה חוּלְקָא לְעֲלָמָא דְּאַתִּי, וְלִית לִיה חוּלְקָא
בְּמַהִימְנוּתָא.
(ז) ת״ת, כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה, רִזָּא עֲלָאָה לְעִילָא. בִּינִין דְּאַשְׁלִים, וְאֶקְרִי
יִשְׂרָאֵל, בְּדִין לְסַגְלָתוֹ, נְטִיל כְּלָא בְּכָל סֵטְרִין, וְנְטִיל לְעִילָא וְנְטִיל לְתַתָּא,
וְאַשְׁתְּלִים בְּכָלָא.
(ח) א״ר שְׁמַעוֹן, הָא תְּגִינִין, דְּכַד בְּרָא קב״ה עֲלָמָא, גְּלִיף בְּגִלְפֵי דְרִזָּו
מְהִימְנוּתָא, ׀ גו טְהִירִין בְּרִזִּין עֲלֵאִין, וְגְלִיף לְעִילָא וְגְלִיף לְתַתָּא, וְכָלָא בְּרִזָּא
חֲדָא, בְּרִזָּא דְּגִלְפֵי דְשְׁמָא קְדִישָׁא יְדוּד׳, דְּשְׁלִיט בְּאַתְוִי עִילָא וְתַתָּא. וּבְרִזָּא
דָּא אֲשַׁתְּכְּלוּ עֲלֵמִין, עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַתָּאָה.

חלופי גרמאות

ס מוסיף דחכמתא עלאה, ו וע״ד יעקב אשלים, פ ל״ג אפילו, צ ל״ג רזא דעריין, ק דאשתלים.

דרך אמת בן בתוך אורות מסודות עליונות כמבואר.

הסולם

מאמר

מי זאת הנשקפה כמו שחר

חסדים, ולוקח למטה ביעסו״ת, שהם מאירים
חכמה, ונשלם בכל, הן בחכמה והן בחסדים.

מאמר כד ברא קב״ה עלמא

(ח) אמר רבי שמעון וכו׳: אר״ש, הרי
למדנו, כשברא הקב״ה, שהיא בינה, עלמא
שהיא מלכות, חקק בחקיקותיו של סוד
האמונה, שהיא המלכות, תוך האורות שהם
סוד העליונים, כלומר, שהקב״ה, שהוא בינה
העלה אליו האמונה, שהיא המלכות, וחקק
עם חקיקות האמונה בתוך האורות של עצמו
העליונים, שמתוך זה יצאה בינה ותו״מ של
הבינה וידעה למדרגה שמתחתיה, ולא נשאר
בבינה כי אם כתר וחכמה דכלים באורות
דרוח נפש, שזה נבחן כמו חקיקה באורות
שלו, וחקק למעלה, בבינה, וחקק למטה,
במלכות, דהיינו שאח״כ קבלה גם המלכות
אותה החקיקה האמורה שנעשתה בבינה. והכל
בסוד אחד, שחקיקת המלכות היתה בצורה
אחת עם חקיקת הבינה, בסוד החקיקות של
שם הקדוש הויה, השולט באותיותיו למעלה
ולמטה

(ו) ועכ״ד אפילו יעקב וכו׳: ועם כל
זה אפילו יעקב לא השלים להם כראוי, שאר
בני העולם, גורמים שנאה וגורמים פרוד
ומגלים עריות שלמעלה ושלמטה. כי בסוד זה
יש סוד העריות, דהיינו עריות דאמא וברתא,
שהן בינה ומלכות, והכל, הן ב׳ אחיות והן
אשה ובתה הוא סוד אחד, כי מי זאת
נקראות אחיות, משום שהן באחזה ובאהבה
ובחבור של הרצון, ונקראות גם כן אם וכת,
משום שבינה נקראת אם והמלכות בתה, מי
שמגלה ערותן, דהיינו הדינים שבהן, אין
לו חלק לעולם הבא, שהוא בינה, ואין לו
חלק באמונה, שהיא המלכות.

(ז) ת״ח כי יעקב וגו׳: בוא וראה, כי
יעקב בחר לו י״ה, הוא סוד עליון למעלה,
שנתבק למעלה באו״א באור החסדים שבהם,
הנקראים י״ה. כיון שהשלים הכל ונקרא
ישראל, או אֲסִיגְיָתוֹ, שהיא המלכות הנקראת
סגולה, שאז לוקח הכל בכל הצדדים, בימין
ושמאל, ולוקח למעלה, באו״א, המאירים
(דפו״י דף קכ״ו ע״ב)

ד

תרומה

ט עֲלֵמָא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּכֻלָּל בְּרָזָא דְאָת י', נְקוּדָה יַעֲלָאָה קְדָמָאָה, דְּנִפְקָא מְגוּ דְסִתִּים וְגִנְיָו דְלֵא יְדִיעַ, וְלֵא קִיַּמָּא לְמַנְדַּע, וְלֵא אֲתִיַּדַּע כְּלָל, סְלִיקוּ דְרָזָא דְאִין סוּף, וּמְגוּ סְתִימוּ דָא, נְהִיר נְהִירוּ חַד ׀ דְקִיק ׀ וְסִתִּים, כְּלִיל בְּגוּיָה כְּלָלָא דְכָל נְהוּרִין. וּבְהִהוּא נְהִירוּ סְתִים, ׀ בְּטִשׁ בִּיה מֵאן דְלֵא בְטִשׁ. נְהִיר בִּיה מֵאן דְלֵא נְהִיר. וּכְדִין, אֲפִיק חַד נְהִירוּ, דְאִיהוּ עֲדוּנָא ׀ לְעֲדוּנָא, לְאֲשֶׁתְּעֲשָׂא, לְאֲתַגְנֹנָא נְהִירוּ דְקִיק, וְסִתִּים בְּגוּ הִהוּא נְהִירוּ.

י וְהִהוּא נְהִירוּ דְאִיהוּ עֲדוּנָא לְעֲדוּנָא, סְתִים, ׀ אֲתַקְיָמוּ וְאֲשֶׁתְּכֻלָּו בִּיה שִׁית רְשִׁימִין, דְלֵא יְדִיעֵן, בְּר לְהִהוּא נְהוּרָא דְקִיק כְּד עָאל לְאֲתַגְנֹנָא, עֲדוּנָא בְּעֲדוּנָא נְהִיר בְּנְהִירוּ.

יא וְהֵאֵי נְהִירוּ דְנִפְק מְגוּ נְהִירוּ דְקִיק אִיהוּ דְחִילָא וְאֲמִתְנִי וְתַקִּיפָא

חלופי גרסאות

ד קדמאה עלאה. ט מוסיף נהיר ודקיק: נהירו דקיק. ת סתים. א ליג לעדונא. ב אתרקימו

דרך אמת ג) הכה והוא רמו אל תוקף הזריחה מהתנוצצות אור עליין.

מאמר	הסולם	כד כרא קב"ה עלמא
ולמטה, דהיינו בבניה ומלכות, שהם ה' ראשונה וה' אחרונה של הוי"ה, ששתייהן בצורה אחת שהיא ה'. ובסוד הזה נשתכללו העולמות. עולם העליין, שהוא בינה, ועולם התחתון, שהוא מלכות.	לראש א"א ונעשתה לחכמה, נקראת ג"כ עדן, כי מקבלת מעדן שבדאש דא"א, וע"כ נקראת עדון לעדון. והיא להשתעשע, ולגנוז אור הדק, דהיינו אור החסדים דא"א, שהוא נסתם בתוך אור ההוא. (כמ"ש שם בהקסה"ז כ"ב ד"ה קיימא) דהיינו שאור החסדים דא"א, נסתם בעת יציאת החכמה הזו. וה"ס ישסו"ת.	י) וההוא נהירו דאיהו וכו': ואור הזה שהוא עדון לעדון, הסתום מחמת חסרון החסדים, נתקיימו ונשתכללו בו, ע"י קו האמצעי, שש רשימות, שהם ו"ק דחכמה, שאינם ידועים, כלומר שאינם מתגלים להאיר, חוץ בעת שאור הדק ההוא דא"א נכנס להגנוז, שאז, העדון לעדון מאיר בהארתו.
ט עֲלֵמָא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּכֻלָּל וכו': עולם העליין נשתכלל בסוד אות י' דהוי"ה. שהוא כוללת א"א ואו"א, והיינו נקודה העליונה הראשונה, שהוא א"א. (כנ"ל בראשית א' דף ה' ד"ה עד דמגו ע"ש) היוצא מתוך הסתום וגנוז שאינו ידוע, ואינו עומד לדעת, ולא נודע כלל, העליה שלו היא בסוד אין סוף, שהוא פרוץ עתיק, ומתוך סתימה זו מא"א, מאיר אור אחד דק וסתום, שהוא או"א עלאין, שיש בהם ב' בחינות יסודות. (א) שביל דק, (ב) ארח סתום, (כנ"ל בראשית א' אות ש"ח) כולל בתוכו הכלל של כל האורות. ובתוך ארח סתום זה שבאו"א, שה"ס המפתח (כמ"ש שם) בטש בו מי שלא בטש, בתחילה בהיותו באו"א עלאין, ועתה בטש בו ופתח הסתימה שבו, דהיינו שהוריד ה' מאויר דארח סתום וחזר ונעשה אור, והאיר בו מי שלא האיר, כלומר אע"פ שהאיר בו, מ"מ לא האיר, מחמת חסרון החסדים, (כמ"ש לעיל בהקדמת ספר הזהר דף כ"ב ד"ה קיימא) ואז הוציא אור אחד, שהוא עדון לעדון, דהיינו חכמה לחכמה, כי עדן ה"ס חכמה דא"א שנסתמה, וחכמה זו, שה"ס בינה שחזרה	פירושו, כי אין הארת החכמה מאירה אלא על נקודת השורק בעת נסיעת ג' הנקודות, חולם שורק וחירק, בזה אחר זה, (כנ"ל בשלח ל"ט ד"ה וג') ובשעה שמאירה נקודת השורק, נסתם אור החסדים דא"א, (כמ"ש לעיל בראשית א' י"ג ד"ה ותדע, ועי' בהקדמת ספר הזהר דף כ"ב ד"ה קיימא) נמצא, שאין העידון לעידון מאיר, אלא בעת גניזת אור הדק, שהוא אור החסדים דא"א.	
(דפו"י דף קכ"ז ע"ב)	יא וְהֵאֵי נְהִירוּ דְנִפְק מְגוּ נְהִירוּ דְקִיק אִיהוּ דְחִילָא וְאֲמִתְנִי וְתַקִּיפָא	יא וְהֵאֵי נְהִירוּ דְנִפְק מְגוּ נְהִירוּ דְקִיק אִיהוּ דְחִילָא וְאֲמִתְנִי וְתַקִּיפָא

ה

תרומה

יתירא, ואתפשט י האי ואתעביד עלמא חדא, דנהיר לכל עלמין. עלמא סתימא דלא ידיע קלל, ובגויה דידין שית רבוא אלף, דאינון דידין וחילין ומשירין עלאין.

יב) וכיון דאפיק לון ואתכללו פחדא פדין איהו חברא חדא. ואינון רנא דאת וי"ו, דאתחבר בההוא עלמא סתימא, דוכדין פתיב, ספי יעקב פתר לו זה. פד נפיק וי"ו, ואתכלל מגו ז"ה, ופדין ישראל לסגלתו.

יג) שאר בני עלמא, לא אתייהיב לון רשו לסלקא הכי, אלא לסגלתו, אתר דנטיל וקניש כלא. ודא איהו דרנא לתתא, ומגו דא, נטלין לעילא, בסתימו דרעו, אכל לא באתגליא, כמה דנטיל יעקב, הה"ד ויקחו לי תרומה. ט

חלופי גרסאות

ג. הא. ד בדפויי כתב כאן חסר. ה מוסיף איהו כתיב. ו ואי; וי (ד"א). ז ל"ג כדק. ח ל"ג דרעו. ט בדפויי כתב ספר הבהיר השייך כאן עיין סוף הספר סימן ג.

מסורת הזהר

(ט) (תחילים קלה) נה מז צ"ב.

כד ברא קב"ה עלמא

הסולם

מאמר

אותם המוחין די"ה, ויש לו ג"ה, אז ישראל לסגולתו, שנקרא ישראל, ולא יעקב, ומתחבר למטה עם רחל שהיא המלכות שאז נקרא המלכות סגולה, וזה שכתוב ישראל לסגולתו. וז"ס הזוג של יעקב ורחל.

שבאור הדק הזה שממנו נתקנו או"א עלאין, נתקנה שם מלכות דמדת הדין הנקראת מנעולא, (כמ"ש לעיל בהקדמת ספר הזהר דף צ"ב ד"ה ומקדשי והוא מטעם המבואר בהקט"ז דף נ"ה ע"ב ד"ה וטעם ע"ש) ונתפשט אור הדק הזה ונעשה עולם אחד שהוא או"א עלאין, המאיר לכל העולמות. והוא עולם סתום שאינו ידוע כלל, כי הי' אינה יוצאת מאויר שלהם, ובתוכו דרים ששה רבוא אלף, שהם דירים וצבאות ומחנות עלינות. פירוש. כי הם התפשטות מאורות חג"ת נה"י דעתיק המלוכש בתוכם, שספירותיו בסוד רבוא, ומחכמה סתימא דא"א, שספירותיו בסוד אלפים בסוד ואלפך חכמה. וע"כ הם ששה רבוא אלף.

יג) שאר בני עלמא וכ"ו: שאר בני העולם, חוץ מיעקב, לא ניתנה להם רשות לעלות כך אל הבינה להתדבק בי"ה כמו יעקב, אלא לסגולתו, בלבדה, שהיא המקום שמקבלת ואוספת הכל, וזו היא מדרגה שלמטה, דהיינו המלכות, ומתוך המלכות מקבלים הארת החסדים שלמעלה בבינה, שהיא בחינת לאה, בסתימת הרצון. אבל לא בגלוי כמו שלוקח יעקב, ז"ש ויקחו לי תרומה. פירוש, כי יעקב עלה ונתחבר בי"ה עצמו ומקבל משם הארת החסדים שכבינה, שה"ס זוג יעקב ולאה. וע"כ שאר בני העולם אסורים בשתי אחיות, שיש בהם משום גילוי ערוה, להיותם ממשיכים הארת הבינה, שהיא לאה, במקום מלכות שהיא רחל. אבל יעקב שעלה למעלה במקום בינה עצמה, הותר לו זאת, אפילו בחיי אחותה רחל. וז"ש ויקחו לי תרומה. דהיינו שאר כל בני העולם, יקחו וירימו את המלכות, ולא ישאו שתי אחיות, כי אז יחללו אותה, בגילוי ערוה, דהיינו הדינין, והוא מטעם היותם בעצמם במקום המלכות, שהיא מקום הדינים.

יב) וכיון דאפיק לון וכ"ו: וכיון שהי' הוציא אותם, דהיינו לב' פדצופין הנ"ל שהם או"א מאור הדק, וישו"ת מאור העידון לעידון, כנ"ל, ונשתכללו יחד, אז הם חבור אחד י"ה שאו"א עלאין הם בסוד הי' הכוללת א"א ואו"א, וישו"ת הם בסוד ה', והם סוד אות וי' שנתחברה בעולם ההוא הסתום, דהיינו בעידון לעידון הסתום, שהוא ישו"ת. שה"ס הי' שבתוך ההי' יש אות וי', וזו רומזת על יעקב, ואז כתוב, כי יעקב בחר לו יה שנתדבק בשם י"ה, הנ"ל. וז"ס הזוג יעקב ולאה, שאז מקבל האור שם ממטה למעלה, ונבחן בבחינת וק. כשיוצא הוי' ונשתכלל מתוך י"ה, דהיינו שנעשה אות וי' בפני עצמו עם (דפויי דף קכ"ז ע"ב *) דף קכ"ז ע"א)

ויקחו

תרומה

יד) ויקחו לי תרומה. רבי יהודה פתח, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם. האי קרא הא אוקמוה ואמרו. אבל רזא דא, הא אוקמוה בוצינא קדישא, גו רזין עלאין.

טו) דרגא עלאה, דאיהו רזא דעלמא עלאה, אקרי מ"י. דרגא תתאה, דאיהו רזא דעלמא תתאה, אקרי מ"ה. ותנינן, אל תקרי מ"ה אלא מאה, בגין דכל דרגין עלאין באשלמותהון הקא אינון.

טז) תו אמאי אקרי מ"ה. אלא אע"ג דמשיכו עלאה אתמשך, לא אתגליא עד דאשתלים הקא, דאיהו אתר סופא דכל דרגין, סופא דאמשכותא דכלא, וקיימא באתגליא. ואע"ג דאתגליא יתיר מכלא, קיימא לשאלא, מ"ה. מה תמית, מה ידעת, כד"א כי לא ראיתם כל תמונה.

יז) ובגין כך, מה רב טובך, דא איהו יסודא דעלמא, דאקרי רב טוב. כד"א, ורב טוב לבית ישראל. בגין דהאי איהו רב טוב. אור קדמאה, אקרי טוב סתם, והקא כלילן דכר ונוקבא פחדא. אשר צפנת, דהאי אתגניז,

מסורת הזהר (שמות כה) לעיל אות א' צ"א. כ) (תהילים לא) ב"א רעט צ"ג. ל) (דברים ד) בא ס' צ"צ. מ) (ישעיה סג) הקס"ז פט צ"ג.

חלופי גרסאות
י' ליג הא. כ' ווע. ל' לאתגליא עד הכא אשתלים. מ' לשאלת. נ' אור. ס' סתים (ד"א).

מאמר
יד) ויקחו לי תרומה: ר' יהודה פתח, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים וגו'. מקרא זה העמידהו ולמדנו, אבל סוד זה העמיד המאור הקדוש בתוך סודות העליונים.

טו) דרגא עלאה דאיהו וכי: מדרגה העליונה, שהיא סוד עולם העליון, דהיינו בינה, נקראת מ"י. מדרגה תחתונה, שהיא סוד עולם התחתון שהוא מלכות, נקראת מ"ה ולמדנו, כתוב, מה ה' אלקיך שואל מעמך, אל תקרי מ"ה, אלה מא"ה, משום שכל מדרגות עליונות בשלמותם, שהם חמשים, הם כאן במלכות. וע"כ נקראת מאה. פירושו, כי חמשים שלה, שהם כח"ב תו"מ שכל אחת כוללת עשר, וחמשים של בינה, הם מאה. וע"כ בינה נקראת מ"י שהם חמשים, והמלכות מ"ה שהוא מאה, מפני שכוללת בתוכה גם החמשים דבינה.

טז) תו אמאי אקרי מ"ה וכי: עוד טעם למה נקראת המלכות מה. אלא אע"פ שהמשכה העליונה, של חכמה, נמשכת דרך מדרגות העליונות, בינה וז"א, אינה מתגלית עד שנשלמת כאן במלכות, (דפו"י דף קכ"ז ע"א)

הסולם
מה רב טובך אשר צפנת (כנ"ל בראשית א' דף ע"ו ועוד) שהיא מקום הסוף של כל המדרגות, הסוף של המשכת הכל, ועומדת בגלוי, בהארת החכמה. ואע"פ שנתגלתה יותר מכולם, היא קימת לשאלה, מה, מה ראית, מה ידעת. כש"א כי לא ראיתם כל תמונה.

יז) ובגין כך מה וכי: ומשום זה כתוב, מה רב טובך. אשר מ"ה היא המלכות, רב טובך, הוא יסוד העולם, דהיינו יסוד זז"א, והוא נקרא רב טוב, כמש"א, ורב טוב לבית ישראל. כי אור הראשון הכלול ביסוד, נקרא טוב סתם. וכאן כלולים זכר ונקבה, שגם הנקבה הנקראת מה, על שם שבה נגלה החכמה, גם היא כלולה כאן, שנאמר, מ"ה רב טובך, וע"כ כתוב רב, כי רב, יורה על הארת החכמה. אשר צפנת, כי אור הזה נגנו, כמו שאור הראשון נגנו ונשמר לצדיקים. פעלת, היינו כי כאן, במלכות, הנקראת מ"ה על שם התכליות הבינה בה, הוא אומנות הכל, אומנות של כל העולם, אומנות של נשמות ורוחות. כי אם לא היתה אומנות הזה של התכליות הבינה במלכות, לא

תרומה

ז

כגוונא דאור קדמא, דאתגניז ואתטמר. פּעלַת: דְּהָכָא אִיהוּ אומנותא דכלא, אומנותא דכל עלמא, אומנותא דנשמתין ורוחין.

(ד) ברזא דא עביד קב"ה אומנותא דכל עלמא, ורזא דא בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ברזא דא אתעביד משפנא ואתבני, דאיהו בדיוקנא דעלמא דלעילא, ובדיוקנא דעלמא פתא, הה"ד ויקחו לי תרומה. לי תרומה. תרין דרגין, דאינון חד, דמתתברין פחדא.

(ה) ויקחו לי תרומה וגו'. רבי שמעון ורבי אלעזר ור' אבא ור' יוסי, הוו יתבי יומא חד, תחות אילני, בכקעתא גבי ימא דגנוסר. אמר רבי שמעון, פמה יאה צלא דא, דתפאי עלן מגו אילני, ואנן צריכין לאעשטא האי אתר במלי דאורייתא.

(ו) פתח רבי שמעון ואמר, אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון. האי קרא הא אוקימנא ליה ואתמר. אבל אפריון, דא היכלא דלתתא, דאיהו כגוונא דהיכלא עלאה, וקודשא בריה הוא קרא ליה גנתא דעדן, דאיהו נטע ליה לתנאיתיה, וכסופא דיליה לאשתעשעא ביה גו אינון נשמתין דצדיקייא, דתמן פלהו קיימין ורשימין בגויה. אינון נשמתין דלית לון גופא בהאי עלמא, פלהו סלקין ומתעטרין תמן, ואית לון דוכתין למחמי, לאתענגא גו ענוגא עלאה דאקרי נעם יי. ותמן אתמליין מפל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכנא.

(ז) אפרסמון: דא היכלא עלאה טמירא גניזא. אפריון: דא היכלא

מסורת הזהר (בראשית א) ב"א רסח צ"א. (ו) (שמנות כה) לעיל אות א צ"א. (ז) (שיר ג) ב"א רמב צ"א.
ה'רפ"ג גרסאות
ע מתתברין. פ ל"ג ליה.

הפוסקים

מאמר לא היו יוצאים שום מוחין בזו"ן וג' עולמות ביי"ע (כנ"ל בראשית א' דף ז' ד"ה וכבר). (ח) ברזא דא עביד וכו': בסוד הזה של התכללות הבינה במלכות, עשה הקב"ה אומנות של כל העולם כנ"ל, וז"ס בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, בסוד זה נעשה המשכן ונבנה, שהוא בצורת עולם שלמעלה שהוא בינה ובצורת עולם התחתון, שהוא מלכות, ז"ש ויקחו לי תרומה. לי תרומה, הן ב' מדרגות בינה ומלכות, שהן אחת, שמתחברים יחד. מאמר אפרסמון ואפריון (ט) ויקחו לי תרומה וגו': ר' שמעון ור' אלעזר ור' אבא ור' יוסי היו יושבים יום אחד תחת אילנות, בכקעה, אצל היס גינוסר, שהיא כנרת. אמר ר"ש, כמה נאה צל הזה, החופה עלינו מתוך (דפו"י דף קכ"ז ע"א)	אפרסמון ואפריון האילנות, ואנו צריכים לעטר מקום הזה בדברי תורה. (כ) פתח ר' שמעון וכו': פר"ש ואמר, אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון. מקרא זה העמדנו ולמדנו. אבל אפריון, הוא היכל התחתון, מלכות, שהיא כעין היכל העליון שהוא בינה. והקב"ה קרא אותו גן עדן, שנטע אותו להנאתו, והשתוקקותו היא להשתעשע בו עם נשמות הצדיקים, ששם עומדות כולן ורשומות בתוכו. אלו הנשמות שאין להן גוף בעולם הזה, עולות כולן ומתעטרות שם, ויש להן מקומות לראות, להתענג בעונג העליון הנקרא נועם ה', ושם מתמלאות מכל התענוגים של נהרי אפרסמון הטהור. (כא) אפרסמון דא היכלא וכו': אפרסמון, הוא היכל העליון המכוסה וגנוז, שהוא

תרומה

ח

דלתפתא, דלית ביה סמך, עד דאסתמיך מגו ה'היכלא עלאה. ובגין כן את סמך איהו סתים בכל סטרוי, כגוונא דא יאת ס' סתימא.

כב מה בין האי להאי. אלא בשעתא דסתים «ואתגניז בגויה, גו בנהורא עלאה לעילא, פדין איהי קיימא, בדיוקנא דאת סמך סתים בגויה, ואתגניז ביה, לסלקא לעילא. ובשעתא דהדרא ויתבא רביעא על בגין דלתפתא לזנקא לון, פדין איהי קיימא בדיוקנא דאת ים רביעא סתימא לגו ארבע סטרין דעלמא.

כג ועל דא, דא איהו * דאפרסמון, ודא הוא אפריון. ובאתר תרין אתוון ס"מ, קיימא ס"י, ברזא בדברית, דאיהו זמין לנטלא כלא, רזא דאינון מאה ברפאן, שתין וארבעין. שתין, לקבל שית סטרין, דנפקי למאת ס'. ארבעין, לקבל ד' סטרי עלמא, וכלא אשלימו למאה. ואת יו"ד, איהו אשלים לרזא דמאה, כגוונא דלעילא. וע"ד, דא אפרסמון, ודא אפריון.

חלופי גרמאות

צ דאחמשך. ק מוסיף היא היכלא. ר ל"ג את. ש מ"ס. ת סתימא. א ואתגליא: ואתגלים (ד"א). ב נקודה. ג דא. ד דלתתא. ה בתקונה. ו ס. ז ל"ג אפרסמון. ח ובתר. ט מוסיף י אפרסמון. י רזא. כ מוסיף דברית דאתגניז בגווייהו. ל מגו מ' (ד"א); מגו מ"ס. מ שלימו.

הסולם

מאמר

אפרסמון ואפריון

ארבע ספירות שכל אחת כלולה מעשר, נקראות באות ב' ד"פ עשר. וגם משום שהיא סתומה לד' רוחות העולם שהם חגת"ם, כלומר, מה שהיא נעשתה סתומה, היא משום שצריכה לתת מוחין לז"א, שהוא חגת"ם. ובשביל לתת רוחות אלו נסתמה (כנ"ל ב"א דף ד' ד"ה וכבר)*.

כג ועל דא דא וכו': וע"כ זה הוא אפרסמון, וזה הוא אפריון, כי האפריון שהיא המלכות נתתקן כעין האפרסמון שהיא הבינה, והם בצורה אחת. ובמקום ב' האותיות ס' מ' שיש באפרסמון, עומדת י' באפריון, בסוד הברית, שהיא עתידה לקבל הכל, מן הס' והס', שהוא סוד מאה ברכות. ס' ב', הן ששים וארבעים, ששים כנגד שש קצוות שיוצאות מן הס', דהיינו חב"ד חג"ת עד החזה דבינה וקורא אותם ו"ק משום שהי' אינה יוצאת מאויר שלהם, והן כחג"ת נה"י. ארבעים, כנגד ארבע רוחות העולם, שהם חו"ג תו"מ, דישסו"ת, שהם נהי"ם דבינה שמחזה שלה ולמטה. וכולם משלימים למאה, ואות י' דאפריון היא ג"כ משלמת לסוד מאה, דהיינו י' ספירות שכל אחת כלולה מי', כעין ס' ב' של מעלה שבאפרסמון, שהיא הבינה. וע"כ זהו אפרסמון וזהו אפריון, שצורתם שוה.

שחזא בינה. אפריון, הוא היכל התחתון, מלכות, שאין בו סמך עד שנסמך מן היכל העליון. ומשום זה אות סמך סתומה מכל צדדיה כזה: ס היא אות סתומה.

כב מה בין האי וכו': מה בין זו לזו, בין אפרסמון לאפריון. אלא בשעה שנסתם ונגנז בתוכו, בתוך הבינה, אור העליון למעלה, דהיינו הג"ר דבינה שנתקנו לאו"א עלאין, שהי' עלתה באור ונסתם האור ונעשה לאויר. אז היא עומדת בצורת אות ס' שהאור סתום בתוכה, ונגנז בה לעלות למעלה. ובשעה שחזרה וישבה רובצת על הבנים למטה לינק אותם, שהיא ז"ס תחתונות דבינה, שנתקנו לישסו"ת, אז היא עומדת בצורת אות ב', הרבוצה והסתומה לארבע רוחות העולם, שהם חג"ת ומלכות. שחז"ג הם דרום צפון ותו"מ הם מזרח מערב.

פירוש, הבינה מתחלקת לג"ר וו"ק, אשר הג"ר שהן חב"ד, וכן הג"ר דגנף שהן חג"ת עד החזה, נתקנו לאו"א עלאין, ולהיותן ששה ספירות חב"ד חג"ת שכל אחת כלולה מעשר, נקראות באות ס', שש פעמים עשר. וגם משום שנסתם מהן אור החכמה. ומחזה ולמטה דבינה שהן ד' ספירות נהי"ם נתקנו לישסו"ת, ולהיותם

(דפו"י דף קכ"ז ע"א *) דף קכ"ז ע"ב) *מבואר בתע"ס חלק י עמ' תתפב אות לא אינון

תרומה

ט

כד) אינון נהרי נפקין מאפרסמון דא, ונשמתיין עלאיין, דלית לון גופא בהאי עלמא, ינקין מההוא נהירו דנפיק מאינון ינהרי אפרסמונא דכא, ומתענגי בענוגא דא עלאה, ונשמתיין דאית לון גופא בהאי עלמא, סלקין וינקין מההוא נהירו דאפריון דא, ונחתיין. ואלין יתבי ונטלי. יתבי ריחא, מאינון עובדין דכשראן, דמשפדלי בהו בהאי עלמא. ונטלי מההוא ריחא דאשתאר ביה בגנתא, כד"א כריח שדה אשר ברכו יי, ריחא דאשתאר ביה בההוא חקלא. וכלהו קיימי בההיא גנתא, אלין מתענגי לעילא, ואלין מתענגי לתתא.

כה) עשה לו המלך שלמה, עשה לו, לגרמיה. ואי תימא, הא נשמתיין דצדיקיא משתעשעין ביה, ואת אמרת עשה לו. הכי הוא ודאי. בגין דהאי אפריון וכל אינון נשמתיין דצדיקיא, בלהו קיימי לאשתעשעא ובהו קב"ה.

חלופי גרסאות

ג ל"ג נהרי. ט דה. ט מסוף ונשמתיין דסליקין ונחתיין; דסליקין ואית. פ לא גרסינן ונחתיין ואלין. צ ל"ג בגנתא. ק ל"ג מן ריחא עד וכלהו. ר קמי

מסורת הזהר

(9) (בראשית כז) בא מג צ"פ.

דרך אמת דן לך לך פא ע"א. הן בראשית כט ע"א.

הסולם

אפרסמון ואפריון

מאמר

אפרסמון, ואורותיה מכונים נהרי אפרסמון הטהור. והמלכות בעת שמקבלת מב' פרצופין הללו ס' ס' שבכינה, משגת במקומם י' שנכנסה באפרון שלה ונעשה אפריון. וגן העדן כולל הארות שתיהן שהנשמות שלא התלבשו בגוף בעוה"ז מקבלות מאפרסמון שבגן, ושיש להם גוף בעולם הזה מקבלות מאפריון שבגן.

כה) עשה לו המלך שלמה: עשה לו, היינו לעצמו. ושואל, אם תאמר הרי נשמות הצדיקים משתעשעים בו, ואתה אומר עשה לו. ומשיב, כך הוא ודאי, משום שאפריון הזה וכל אלו נשמות הצדיקים כולן עומדות כדי שהקב"ה ישתעשע עמהם ונמצא שעשה אותו לעצמו. המלך שלמה הוא מלך שהשלום שלו, וזה הוא מלך העליון, דהיינו ז"א, המלך סתם, זה הוא מלך המשיח, שהוא המלכות. זה עולם הזכר וזה עולם הנקבה. מעצי הלבנון, הם האילנות והנטיעות שעקר אותם הקב"ה. ושחל אותם במקום אחר, דהיינו ז"ס דו"ן שהיו במקום המלכות דמדת הדין, ועקדם משם, ושחלם במקום בינה, בסוד המלכות דמדת הרחמים. ואלו שש ספירות חג"ת נה"י של ז"ן, נקראים ארזי הלבנון, כמש"א, ארזי לבנון אשר נטע. ולא נבנה אפריון הזה ולא נשתכלל אלא בהם.

כד) אינון נהריין נפקין וכו': הם הנהרות יוצאים מאפרסמון זה, ונשמות עליונות שאין להן גוף בעולם הזה יונקות מאור הזה היוצא מאפרסמון הטהור, ומתענגות בעונג הזה העליון. והנשמות שיש להן גוף בעולם הזה, עולות ויונקות מן אפריון הזה ויורדות. ואלו נותנות ולוקחות, נותנות ריח מאלו מעשים טובים שהשתדלו בהם בעולם הזה, ולוקחות מריח ההוא שנשאר בגן, כש"א, כריח שדה אשר ברכו ה', דהיינו ריח שנשאר בשדה ההוא. וכולן עומדות בגן ההוא, אלו שאין להן גוף בעולם הזה מתענגות למעלה באפרסמון, שהיא בינה שבגן, ואלו שיש להן גוף בעולם הזה, מתענגות למטה, באפריון, שהוא המלכות שבגן.

פירושו. המלכות מחמת הדינים שבה היא מכוננית אפר, ואפרון, שפירושו אפר שלנו. ומעת שעלתה המלכות לבינה, מכוננית גם הבינה אפרון. ואז הבינה נחלקה לשנים, לג"ר שהם או"א עלאין, והם סוד ס' כנגד שש ספירות חב"ד חג"ת שכל אחת כלולה מעשר. ומחזה ולמטה נתקנה לפרצוף ישו"ת שכולל ד' ספירות נה"מ, והוא סוד ס' וכושב' פרצופים הללו ס' ס', מאירים בבינה, ונכנסו באפרון שלה, נעשתה לסוד

(דפו"י דף קכ"ז ע"ב)

תו

תרומה

המלך שלמה, מלכא דשלמא דיליה, וְדָא איהו מלכא עלאה. הַמֶּלֶךְ סָתָם, דָּא מֶלֶכָא מְשִׁיחָא. דָּא עֲלָמָא דְדְכוּרָא, וְדָא עֲלָמָא דְנוּקְבָא. מַעְצֵי הַלְבָנוֹן אֵינּוּן אֵילָנִין נְטִיעֵן, דְעֶקֶר לֹון קב"ה, וְשְׁתִּיל לֹון בְּאַתְרֵי אַתְרָא, וְאֵילִין אַקְרוּן אַרְזֵי לְבָנוֹן, כד"א, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. וְלֹא אַתְבְּנֵי הַאי אַפְרִיזֹן, וְלֹא אֲשַׁתְּקַלֵּל אֶלָּא בְּהוּ.

כז) תו מעצי הלבנון, אֵילִין שִׁית יוֹמִין דְבְּרֵאשִׁית דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, מְסַדֵּר בְּהַאי אַפְרִיזֹן, סְדוּרָא דְאַתְחֹזִי לִיה: סְדוּרָא קְדָמָה. דְאַתְנִיגִיד מְסַטְרָא דִּימִינָא, אֹור קְדָמָה דְאַתְנִיגִיז, וְאַתְנִטִּיל מְסַטְרָא דִּימִינָא, וְעָאל בְּהַאי אַפְרִיזֹן עַל יְדָא דִּיסוּדָא חַד, וְעֵבִיד בֵּיה שְׁמוּשָׁא. לְבַתֵּר אַפִּיק הַהוּא אַפְרִיזֹן חַד דִּיוֹקְנָא כְּגוֹנוּנָא דְהַאי אֹור, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, וְיָהִי אֹור וְיָהִי אֹור. כִּינֵן דְאָמַר יְהִי אֹור, אָמַאי פְּתִיב וְיָהִי אֹור, לֹא אֲצַטְרִיף קְרָא לְמַכְתָּב, אֶלָּא וְיָהִי כֵן, מַהוּ וְיָהִי אֹור. אֶלָּא, דְהַהוּא אֹור אַפִּיק אֹור אַתְרָא דְאַתְחֹזִי לִיה, וְדָא אִיהוּ יוֹמָא קְדָמָה, מְאִינוֹן עֲצֵי הַלְבָנוֹן.

כז) סְדוּרָא תְנִינָא: אַתְנִיגִיד מְסַטְרָא דְשְׁמָאֲלָא, פְּרִישׁוּ דִּימִנָא, וּבְנִיגִידוּ דְאָשָׁא תְקִיפָא, וְאַתְנִטִּיל מְסַטְרָא דְשְׁמָאֲלָא, וְעָאל בְּהַאי אַפְרִיזֹן, וְעֵבִיד בֵּיה שְׁמוּשָׁא, וְאַפְרִישׁ בֵּין מִינֵן דְבְּכֶסֶטֶר יְמִינָא, וּבֵין אֵינוֹן מִינֵן דְבְּכֶסֶטֶר שְׁמָאֲלָא. לְבַתֵּר אַפִּיק הַהוּא אַפְרִיזֹן, חַד דִּיוֹקְנָא, כְּגוֹנוּנָא דִּילִיה. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְכְּתִיב, בֵּין הַמִּים אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרַקִּיעַ וּבֵין הַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל לְרַקִּיעַ וְיָהִי כֵן. וְדָא אִיהוּ יוֹמָא תְנִינָא מְאִינוֹן עֲצֵי הַלְבָנוֹן.

חלופי גרסאות

ש לעלמא; עלמא. ת מוסיף והא אוקמה. א ודא. ב ל"ג תו. ג כל. ד ל"ג אתנניד; אתנניז. ה דאתנניד. ו יהי ול"ג ויהי כן. ז אשא ול"ג בנידו. ח ל"ג דבסטר שמאלא.

מסורת הזהר

צ) (תהלים קד) ב"א רמג צ"ב. ק) (בראשית א) ב"א מ צ"ד. ר) (שם) ב"א סו צ"א.

דרך אמת ון שנמשך ונוטל מצד הימין וכן הולך ומבאר מצד השמאל עד כלות פעולות כל ספירת הבנין אל האפריון ועיין מאמר זה בפרסם בשער טעם האצילות פרק ששי.

מאמר	הסולם	מעצי הלבנון אֵילִין שִׁית יוֹמִין דְבְּרֵאשִׁית
כז) תו, מעצי הלבנון; אלו הם ששה ימי בראשית, שכל יום ויום מסדר באפריון הזה סדר הראוי לו. כלומר שכל מדה ומדה מחג"ת נה"י דז"א שנשלמו ע"י בינה, מאציל חלק אחד בבנין המלכות שנקראת אפריון. סדר הראשון; נמשך מצד ימין של הבינה, אור הראשון הגנוז ונלקח מצד ימין, של ז"א, ונכנס באפריון הזה על ידי יסוד אחד, ועושה בה שמוש. לאחר כך מוציא האפריון צורה אחת הראויה לאור הזה, שהוא מדת החסד של האפריון. וזהו סוד שכתוב, יהי אור ויהי אור, כינון שאמר יהי אור, למה כתוב, ויהי אור, שלא היה צריך לכתוב אלא, ויהי כן, מהו ויהי אור. אלא, שאור הזה (דפויי דף קכ"ז ע"ב)	כז) סדר השני; נמשך מצד שמאל דבינה הברדלת המים בהמשכת אש חזק, (כמ"ש לעיל בראשית א' דף נ"ו ד"ה כד) ונלקח מצד שמאל דז"א, ונכנס באפריון הזה ועושה בו שמוש, ומבדיל בין המים שמצד ימין, ובין אלו המים שמצד שמאל. לאחר כך הוציא האפריון צורה אחת כעין זו, ונבנה מדת הגבורה של האפריון. וזהו סוד, שכתוב, בין המים שמתחת לרקיע ובין המים אשר מעל הרקיע ויהי כן. וזהו יום השני מאלו עצי הלבנון.	כז) תו מעצי הלבנון, אֵילִין שִׁית יוֹמִין דְבְּרֵאשִׁית דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, מְסַדֵּר בְּהַאי אַפְרִיזֹן, סְדוּרָא דְאַתְחֹזִי לִיה: סְדוּרָא קְדָמָה. דְאַתְנִיגִיד מְסַטְרָא דִּימִינָא, אֹור קְדָמָה דְאַתְנִיגִיז, וְאַתְנִטִּיל מְסַטְרָא דִּימִינָא, וְעָאל בְּהַאי אַפְרִיזֹן עַל יְדָא דִּיסוּדָא חַד, וְעֵבִיד בֵּיה שְׁמוּשָׁא. לְבַתֵּר אַפִּיק הַהוּא אַפְרִיזֹן חַד דִּיוֹקְנָא כְּגוֹנוּנָא דְהַאי אֹור, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, וְיָהִי אֹור וְיָהִי אֹור. כִּינֵן דְאָמַר יְהִי אֹור, אָמַאי פְּתִיב וְיָהִי אֹור, לֹא אֲצַטְרִיף קְרָא לְמַכְתָּב, אֶלָּא וְיָהִי כֵן, מַהוּ וְיָהִי אֹור. אֶלָּא, דְהַהוּא אֹור אַפִּיק אֹור אַתְרָא דְאַתְחֹזִי לִיה, וְדָא אִיהוּ יוֹמָא קְדָמָה, מְאִינוֹן עֲצֵי הַלְבָנוֹן.

סדר

יא תרומה
כח סדורא תליתא: אתנגיד ^ט מסטרא דאמצעיתא, ומסטרא דימינא, חד יומא תליתא, דעביד שלמא בעלמא. ומתמן אתמשיכו איבין לכלא, ודא עביד שמושא בהאי אפריון, ואפיק זינא לזיניה. זינא לעובדין סגיאין, וזינא דאתתוי ליה, וכל דשאין ועשבין ואילנין בכמה חילין. ואשתאר דיוקניה תמן, ואפיק זינא שהוא אפריון, כההוא גוונא ממש, ודא איהו יומא תליתא, דאתכליל מב' סטרין, מאינון עצי הלכנון.

כט סדורא רביעאה: אתנגיד ואתנהיר נהירו דשמשא, לאנהרא להאי אפריון, גו חשוף דיליה, ועאל ביה לאנהרא, ולא עביד ביה שמושא. עד יומא חמשאה, דאפיק האי אפריון שהוא שמושא דנהירו, דעאל ביה ביומא רביעאה, ואפיק ההוא אפריון כההוא גוונא ממש דההוא נהירו, ודא איהו יומא רביעאה חד מאינון עצי הלכנון.

ל סדורא חמישאה: אתנגיד חד משיכו, דרחישו ^ז דמא, ועביד שמושא לאפקא ההוא נהירו, דסדורא דיומא רביעאה, ועביד בהאי אפריון שמושא, ואפיק זינא לזיניה, אינון דאתתוי כההוא גוונא ממש, והאי יומא שמש יתהו שמושא, יתיר מכל שאר יומין. וכלא תליא עד יומא שותיתא, דאפיק אפריון כל מה דתהו גניז ביה, דכתיב, ^ט תוצא הארץ נפש חיה למינה וגו'. ודא איהו יומא חמישאה, חד מאינון עצי הלכנון.

מסורת הזהר
 (ט) (בראשית א) ב"א קב צ"ב.
 ט מסטרא דשמאלא וליג מסטרא דאמצעיתא ומסטרא דימינא;
 מסטרא דימינא ומסטרא דשמאלא, י מוסף דימינא ומסטרא
 דשמאלא, כ ליג זינא. ל ואנהיר. ח ליג ודא איהו יומא רביעאה. ו ליג ההוא. ט ליג שותיתא שביעאה. ט מוסף
 האי אפריון.

מאמר
כח סדר השלישי: נמשך מצד האמצעי ומצד ימין, יום אחד שלישי, דהיינו מדת התפארת דז"א, שהוא קו האמצעי העושה שלום בעולם בין ב' הקוין ימין ושמאל, שמשם נמשכים פירות לכל, וזה עושה שמוש באפריון הזה, ומוציא מין למינו, מין העושה מעשים רבים, כמין הראוי לו, דהיינו כל הרשאים והעשבים והאילנות בכמה כחות. ונשאר צורתו שמה באפריון, ואפריון ההוא מוציא מין כעין זה ממש, שיצא מן קו האמצעי, ונבנה מדת התפארת של האפריון. וזה הוא יום השלישי הנכלל מב' הצדדים, ימין ושמאל, מאלו עצי הלכנון.
כט סדורא רביעאה: סדר הרביעי. נמשך והאיר אור השמש לאפריון הזה תוך החשך שלו ונכנס בו להאיר ואינו עושה בו שמוש, כלומר שבונה רק האחורים של האפריון, את החשך שלו, עד יום החמישי, (דפוי דף קכ"ז ע"ב *) דף קכ"ח ע"א)

הפוסם
מעני הלכנון אלין שית יומין דבראשית
 שאז נתתקן בחינת הפנים שלה ושורשה שמחוה ולמטה, ואז הוציא האפריון את השמוש של ההארה שנכנס בה ביום הרביעי, והאפריון מוציא כעין אור ההוא ממש. ובוה נבנה מדת הנצח של האפריון. וזה הוא יום רביעי שהוא אחד מאלו עצי הלכנון.
ל סדורא חמישאה: נמשך המשכה אחת של השרצת המים, ועשה שמוש להוציא אור ההוא מסדר של יום רביעי, ועשה באפריון ההוא שמוש של יום חמישי, והוציא מינים למינו כמוהו ממש. ויום הזה דעצי הלכנון שמש שמוש ההוא, יותר מבכל שאר הימים, כי הוא תקן את מדת ההוד שבאפריון בדינים הממותקים של הבינה, והכל תלוי עד יום הששי, שאז הוציא האפריון כל מה שהיה גנוז בו, שכתוב, תוצא הארץ נפש חיה למינה. וזה הוא יום חמישי, יום אחד מאלו עצי הלכנון.

סדורא

יב

תרומה

לא) סדורא שתיקתא: דא איהו יומא, דאתקין כל האי אפריון, ולית ליה תקונא, ולית ליה תקפא, בר מהאי יומא. פד אתא האי יומא, אתתקן האי אפריון, בכמה רוחין, בכמה נשמתין, בכמה עולמתן שפירן בחיזו. אינון דאתחזון למיתב בהיכלא דמלפא. אוף איהו אתתקן בשפירו כל שאר יומין דהוון בקדמיתא, ואתקין לון בתיאובתא תדא, ברעותא בחדנה, תקונא דלעילא ותתא.

לב) פדין אתקדש האי אפריון, בקדושין עלאין ואתעטר בעטרוי, עד דסליק בסליקו דעטרא דנייקא, ואקרי שקמא עלאה, שקמא קדישא, דאיהי שבת. נייקא דכלא, תיאובתא דכלא, דבקותא דכלא, דעילא ותתא פחדא. וקדין פתיב, אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון.

לג) אמר רבי שמעון, מאן דזכי בהווא אפריון, זכי בכלא, וזכי למיתב בנייקא דצלא דקב"ה, כד"א, א בצלו חמדתי וישבתי. והשקמא דיתבינא בצלא דנייקא דא, אית לן לאסתכלא דלא יתבינן אלא בצלא דקב"ה, גו ההוא אפריון. ואית לן לאעטרא האי אתר, בעטרין עלאין, עד דיתערון אילגוי דהווא אפריון, למיתי עלן בצלא אתרא.

חלופי גרסאות

פ עולימן, צ הני, ק אתקין; אתתקף, ד הכי ולמיתב. ש יתיבנא, ת דאית ול"ג דא. א לאתעטרא. ב דאתערו.

מסורת הזהר

ת) (שיר ג) ב"א רמב צ"א. א) (שם ב) לך עב צ"א.

דרך אמת: זן נערות יפות שהם היכלות וענף השש קצוות למטה מהעטרות והם מבוארים בפי ויקהל ופקודי.

הסולם

מעצי הלבנון אליו שית יומין דבראשית

לג) אמר רבי שמעון וכו': אר"ש, מי שזכה באפריון ההוא זכה הכל, זכה לשבת במנוחה בצל הקב"ה, כמש"א, בצלו חמדתי וישבתי. ועתה שאני יושב בצל מנוחה הזו, יש לנו להסתכל שאין אנו יושבים אלא בצל הקב"ה תוך אפריון ההוא. ויש לנו לעטר מקום הזה בעטרות עליונות, עד שיתעוררו האילנות של אפריון ההוא לבא אלינו בצל אחר.

פירוש. כי עתה מתוקן האפריון במלכות הממונתקת בכינה, ונמצא הצל אינו של המלכות עצמה אלא של הכינה, וז"ש אית לן לאסתכלא דלא יתבינן אלא בצלא דקב"ה, דהיינו של עצי הלבנון כנ"ל, אבל בגמר התקון תתקן המלכות עצמה ולא תהיה צריכה למתוק הכינה, ואז נשב בצל המלכות עצמה. וז"ש עד דיתערון אילגוי דהווא אפריון למיתי עלן בצלא אחרא. דהיינו בגמר התקון, שנשב בצל אפריון עצמו.

פתח

מאמר

לא) סדורא שתיקתא: סדר הששי זה הוא יום, שהתקין את כל האפריון הזה, ואין לו תקון ואין לו תוקף לאפריון, חוץ ע"י יום ההוא, שהוא יסוד דז"א. כי אין האפריון מקבל דבר מעליונים אלא ע"י יסוד דז"א. כשבא יום ההוא, התתקן האפריון, בכמה רוחות, בכמה נשמות, בכמה עלמות יפות מראה, שהם ז' היכלות המשמשות את המלכות, אלו הראויות לשבת בהיכל המלך. אף הוא, היסוד, נתתקן ביופי של כל הימים שהיו לפניו, כי היסוד כולל כל ה' הימים חג"ת נ"ה, והתקין אותם בהשתוקקות אחת, ברצון, בשמחה, בתקון שלמעלה ולמטה.

לב) כדין אתקדש האי וכו': אז נתקדש אפריון הזה בקדושות עליונות, ונתעטר בעטרותיו, עד שעלה בעלית עטרת המנוחה, ונקרא שם עליון, שם קדוש, שהוא שבת. מנוחת הכל תאות הכל, דבקות הכל, שלמעלה ושלמטה יחד. ואז כתוב, אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון.

(דפו"י דף קכ"ח ע"א)

יד

תרומה

לז וְרוּחַ קוֹדֵשׁ לֹאֹו הָכִי, אֲלֵא בְּאַגְרֵי שְׁלִים, וּבְאֲשַׁפְדְּלוּתָא רַב סָגִי, וּבְאֲתַדְפְּאוּתָא דְגַרְמִיָּה וּבְאֲתַדְפְּאוּתָא דְמִשְׁכְּנִיָּה, וּבְרַעוּתָא דְלִבִּיָּה וְנִפְשִׁיָּה. וְלֹאִי דְיָכִיל לְמַרְנוּחַ עֲלֵיהּ, וְדִישׁוּי מְדוּרִיָּה עֲמִיָּה. וְעַכְ"ד * דְּיָהֵף בְּאַרְחַ מִישַׁר, * דְּלֵא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׁמַאלָא, וְאִי לֹאֹו, מִיַּד אֲסַתְלַק מִנִּיָּה, וְאֲתַרְחַק מִנִּיָּה. וְלֵא יָכִיל לְמַרְנוּחַ לִיָּה פְּדִבְקַדְמִיָּתָא.

לח וְעַל דָּא פְּתִיב, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ, מִהֵהוּא דְאֶקְרִי אִישׁ, דְּאֲתַגְבַּר עַל יִצְרִיָּה. וְכָל מָאן דְּאֲתַגְבַּר עַל יִצְרִיָּה, אֶקְרִי אִישׁ. אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ, מֵאִי אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ. אֲלֵא. * דְּיִתְרַעֲי בֵּיהּ יִקְבִ"ה, כְּדִ"א * לָךְ אָמַר לְבִי. * צוּר לְבָבִי. * וְיִטוּב לִבִּי. * וְיִיטֵב לִבּוֹ. כְּלָהוּ בְּקַבִּ"ה קְאָמַר. אֹחַף הָכָא, אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ, מִנִּיָּה תִקְחוּ אֵת תְּרוּמָתִי, דְּהָא תַמְן אֲשַׁתְּכַח וְלֹאֹו בְּאַתַּר אַחְרָא.

לט וּמִנָּא יִדְעִינָן דְּהָא קַבִּ"ה אֲתַרְעִי * בֵּיהּ, וְשׁוּי מְדוּרִיָּה בֵּיהּ. פֶּד חֲמִינָן דְּרַעוּתָא דְּהֵהוּא בְּרַ נֶשׁ, * לְמַרְדֵּף וְלֹאֲשַׁפְדְּלָא אֲבַתְרִיָּה * דְּקַבִּ"ה בְּלִבִּיָּה וּבְכַפְשִׁיָּה וּבְרַעוּתִיָּה, וְדֹאִי תַמְן יִדְעִינָן דְּשַׁרְיָא * בֵּיהּ שְׁכִינְתָּא. פְּדִין בְּעִינָן לְמַקְנֵי הֵהוּא בְּרַ נֶשׁ, בְּכֶסֶף שְׁלִים, * לְאֲתַחְבְּרָא בְּהַדְרִיָּה * וְלְמִילָף מִנִּיָּה. וְעַל דָּא קְדַמָּי הוּוּ אֶמְרִי, וְקִנְהָ לָךְ חֵבֵר, בְּאַגְרֵי שְׁלִים בְּעִי לְמַקְנֵי לִיָּה, בְּגִין לְמַזְכְּרֵי בְּשְׁכִינְתָּא. עַד הָכָא בְּעִי לְמַרְדֵּף בְּתַר וּכְפָּה וְלְמַקְנָה לִיָּה.

חלופי גרסאות

1 וּבִאֲתַתְּקוּנָתָא. 2 דְּמִשְׁכִּיָּה. 3 עֲלֵיג לִיָּה. 4 דִּי שׁוּי. 5 צִדִּיָּה. 6 קֵלָא; וְלֵא. 7 דְּבִקְבִ"ה. 8 שׁוּי. 9 תַּמְנוּף בַּחֲדוּהָ [בַּחֲדוּרָא] בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא לְמַרְדֵּף. 10 אֲלֵא דְּקַבִּ"ה. 11 בִּלְיָג בֵּיהּ. 12 מוֹסִיף שְׁלִים וְלֹאֲשַׁתְּדֵלָא אַבְתְּרִיָּה. 13 וְלֹאֲתַחְבְּרָא. 14 אֹו לְמִילָף.

מסורת הזהר

(ד) (תהילים כז) ח"ב ריח. (ה) (שם עג) ב"ב וכו' צ"ב. (ו) (משלי טו) וישב פ צ"ג. (ז) (רות ג) משפטים קלט צח. (ח) מוסיף שלים ולאשתדלא אבתייהו. (ט) ולאחברא. (י) או למילף.

הסולם

מאמר

ויקחו לי תרומה

לבו. כולם נאמרו בהקב"ה, דחיינו חלב של הקב"ה, כלומר הרצון שלו. אף כאן אשר ידבנו לבו, הוא חלב של הקב"ה. ממנו, תקחו את תרומתי, כי שם נמצא הקב"ה, ששורה בו, ולא במקום אחר.

לט) ומנא ידעינן דהא וכו': ומאין אנו יודעים, כי הקב"ה רוצה בו ושם משכנו בתוכו, הוא, כשאנו רואים שרצון האדם הוא לרדוף ולהשתדל אחר הקב"ה בלבו ונפשו וברצונו, ודאי אנו יודעים ששם שורה השכינה. או צריכים לקנות את אדם ההוא בכסף מלא, להתחבר עמו וללמוד ממנו. ועל זה אמרו הראשונים, וקנה לך חבר, בשכר מלא צריכים לקנותו, כדי לזכות בשכינה השורה בו, עד כה צריכים לרדוף אחר איש צדיק ולקנות אותו.

לז) ורוח קודשא לאו וכו': ורוח של הקדושה אינו כן אלא בשכר מלא ובהשתדלות גדולה ורבה, ובטהרת עצמו, ובטהרת משכנו, ובחפץ לבו ונפשו, וגם אז, לו שיוכל להרויח אותו שישים משכנו עמו. ועם כל זה, הוא צריך ללכת בדרך הישר, שלא לנטות לימין ולשמאל, ואם לא, הוא מסתלק ממנו מיד, ומתרחק ממנו, ולא יוכל עוד להרויח אותו כבתחילה.

לח) ועל דא כתיב וכו': ועל זה כתוב ויקחו לי תרומה מאת כל איש, היינו ממי שנקרא איש, שנתגבר על יצרו, שכל מי שמתגבר על יצרו נקרא איש. אשר ידבנו לבו, שואל, אשר ידבנו לבו, מהו אשר ידבנו לבו. ומשיב, אלא שירצה בו הקב"ה. כמש"א לך אמר לבי. צור לבי וטוב לב. וייטב (דפו"י דף קכ"ח צ"א * דף קכ"ח ע"ב)

אוף

זו

תרומה

זו יאוף הכי, שהוא זכאה בעי למרדף בטר חייבא, ולמקני ליה באגר שלים, בגין דיעבר מניה שהוא זותמא, ויתפפיא יסטרא אחרא, ויעביד לנפשיה, בגין דיתחשב עליה, כאילו הוא ברא ליה. ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקב"ה, יתיר משבחא אחרא, ואסתלקותא דא יתיר מפלא. מאי טעמא. בגין דאיהו גרים לאכפייא סטרא אחרא, ולאסתלקא יקרא דקב"ה. ועל דא פתיב באהרן, ורבים השיב מעון. וכתוב ב' בריתי היתה אתו.

זא תא תזי, פל מאן דאחיד בידא דחייבא, ואשתדל ביה, למשבק ארתא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא. גרים לאכפייא סטרא אחרא. וגרים דאסתלק קב"ה ביקריה. וגרים לקיימא פל עלמא בקיומיה לעילא ותתא. ועל האי בר נש פתיב, בריתי היתה אתו החיים והשלום. וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא, וזכי לעלמא דאתי. פל מארי דינין, לא יכלין למידן ליה, בהאי עלמא ובכעלמא דאתי. עאל בבתריסר תרעי, ולית מאן דימחי בידיה. ועל דא פתיב, גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך. הון ועשר בביתו וצדקתו עומדת לעד. זרח בחשך אור לישרים וגו'.

זב באדרא עלאה, קיימין תלת גוונין. ואינון להטין גו שלהובא

חלופי גרסאות

1 ל"ג אוף הכי, ז לטור, ח ל"ג דא, ט ותב לגביה ול"ג ואשתדל ביה, י דלעילא, כ בתלסר, ל על, מ תלסר; תלת סטרי, נ דאינון

מסורת הזהר

ח (מלאכי ב) ב"א וז צ"ג ז"ח מב ט"ב שליט שמי"ג, ט (שם) ח"א ונח: ז"ח מה ט"ב שלי"ג. י (תהלים קיב) ח"ג קר. קצא:

דרך אמת ט' להכניע כח הוויצונים תחת כח הקדושה. י' בחדר העלין.

ויקחו לי תרומה

לא יכלו לדון אותו בעולם הזה ובעולם הבא. נכנס ב"ב שערים שבדקיע, ואין מי שימחה בידו. ועל זה כתוב, גבור בארץ וגו'.

מאמר תלת גוונין - גו שלהובא

זב באדרא עלאה קיימין וכו': בחדר העלין, שהיא המלכות, נמצאים ג' צבעים, שהם נה"י, והם לוחטים תוך שלהבת אחת, שהיא הדינין הנמצאים במקום החזה, מכח עליות המלכות שמה, כי הת"ת הוא בינה דגוף, (כנ"ל ויגש י"א ד"ה ומכאן) ושללהבת, היא יוצאת מצד דרום שהיא ימין, כלומר שיוצאת ממלכות הנמתקת בבינה הנמצאת בסוד נקודת החולם שבקו ימין, ואין שם שום דין ממלכות הבלתי נמתקת. ואינון גוונין מתפרשין וכו': ואלו הצבעים נפרשים לג' צדדים, אחד עולה למעלה, שמאיר ממטה למעלה והוא נצח. אחד יורד למטה, שמאיר ממעלה למטה, והוא הוד. (כנ"ל בראשית ב' דף

הסולם

מאמר

ז אוף הכי שהוא זכאה וכו': אף כך, צדיק הוא צריך לרדוף אחר הרשע ולקנותו בשכר מלא, כדי שיעביר ממנו זוהמא הוא ולהכניע הסטרא אחרא, ויעשה אותו, כי נחשב לו כאלו הוא ברא אותו. וזה הוא שבת, שיתעלה בו כבוד הקב"ה, יותר משבת אחר, והתעלות הזו היא יתירה מכל. מהו הטעם. משום שהוא גרם להכניע הסטרא אחרא, ולהעלות כבוד הקב"ה. ועל זה כתוב באהרן, ורבים השיב מעון. וכתוב בריתי היתה אתו.

זא תא חזי כ"ל וכו': בוא וראה, כל מי שאוחז ביד הרשע, והשתדל בו שיעזוב דרך הרע, הוא עולה בג' עליות, מה שלא עלה כך אדם אחר: גורם להכניע את הסטרא אחרא, וגורם שיתעלה הקב"ה בכבודו, וגורם לקיים כל העולם בקיומו למעלה ולמטה, ועל אדם זה כתוב, בריתי היתה אתו החיים והשלום. וזוכה לראות בניס לבניו, וזוכה בעולם הזה, וזוכה לעולם הבא. כל בעלי הדין (דפו"י דף ק"ח ע"ב)

תרומה

יז

תָּדָא, וְיִתְהוּא שְׁלֵהוּבָא נְפָקָא מִסְטָרָא דְדָרוּם דְּאִיהוּ יְמִינָא. וְאִינּוּן גְּוֹנִין מִתְפָּרְשֵׁן לְתַלְתָּ סְטָרִין. חַד סְלִיק לְעֵילָא. וְחַד נְחִית לְתַתָּא. וְחַד דְּאִתְחַזֵּי, וְגַנְזֵי בְּשַׁעְתָּא דְּשִׁמְשָׁא נְהִיר.

מג גְּוֹנָא תָּדָא הֵהוּא דְּסְלִיק לְעֵילָא, נְפָקָא, וְיִתְהוּא גְּוֹנָא אִיהוּ גְּוֹן תְּוֹרָה, יִתִּיר מִתְוֹרֵוּ אֲתָרָא. וְעָאל בְּהֵהוּא שְׁלֵהוּבָא וְאֶצְטַבַּע זְעִיר, וְלֹא אֶצְטַבַּע, וְיִקְיָמָא הֵהוּא גְּוֹן לְעֵילָא עַל רִישָׁא דְּהֵהוּא אֲדָרָא. וּבְשַׁעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל עָאלִין לְבֵי פְּנִשְׁתָּא וּמְצַלֵּן צְלוּתְהוֹן, פֶּד מְטָאן לְגַאֵל יִשְׂרָאֵל, וְסִמְכִין גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, פְּדִין הָאֵי גְּוֹן תְּוֹרָה אֶסְתַּלֵּק עַל רִישָׁא דְּאֲדָרָא, וְאִתְעַבִּיד לֵיהּ כְּתָרָא.

מד וְכְרוּזָא נְפִיק וְאָמַר, זָכְאִין אֲתוּן עִמָּא קְדִישָׁא, דְּעַבְדֵי טוֹב קָמִיהּ דְּקַב"ה, וְנָזָא דָּא, וְהַטּוֹב בְּעִינֵיהּ עֲשִׂיתִי, דְּסָמִיךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה. בְּגִין דְּהָא

חלופי גרסאות

ט דההוא. ט וגוונא דההוא; קרמא ההוא. פ ל"ג חור. צ מוסיף כתר דקיימא.

מסורת הזהר

(כ) (ישעיה לח) ויהי קצב צ"א.

הסולם

מאמר

תלת גוונין טו שלהובא
וברצון, וכל האיברים כולם, דהיינו כל הספירות, מתחברים בחשק אחד אלו באלו, עליונים בתחתונים, וכל הנרות, דהיינו כל המדרגות, מאירים ומתלהטים, וכולם נמצאים בחבור אחד בצדיק הוה שנקרא טוב, כמש"א, אמרו צדיק כי טוב וזה מחבר את כולם בחבור אחד. אז הכל בלחש למעלה ולמטה, בנישקין דרצון, והדבר נמצא בחבור של החדר. דהיינו בסוד החבוק.

פירוש. יש ב' מיני הארות של חו"ב תו"מ, שהם ג' קוין ומלכות המקבלתם: אחת, מבחינת ממטה למעלה והיא בחינת ספירת הנצח. ואחת, ממעלה למטה והיא בחינת ספירת ההוד. (כמ"ש בבראשית ב' דף ח' ד"ה ואמרו) וכן בוו"ג זו"ן, יש ג"כ שתי בחינות, א) נשיקין, הנוהגים בג"ר, וחיבוק הנוהג בו"ק. וב' מיני זווגים אלה מאירים רק ממטה למעלה והוא משום שמקבלים מהארת הנצח. ב) הוא זווג דיסודות, הנוהג בסיום נה"י, והוא מאיר ממעלה למטה, משום שמקבלים מן הארת ההוד. וז"ס ג' חלקים שבתפלת שמונה עשרה: ג' ברכות ראשונות, וי"ב ברכות אמצעיות, חב"ד חג"ת, ובהן סוד החיבוק והנשיקין. ושתי זווגים אלו מקבלים מהארות הנצח, וע"כ אינם מאירים אלא ממטה למעלה, וג' ברכות אחרונות, שבהן זווג היסודות, מקבלות מהארות הוד, וע"כ מאיר ממעלה למטה, כמ"ש לפנינו.

כיון

דף ח' ד"ה ואמרו). ואחד שנראה, ונגנו בעת שהשמש מאיר. והיינו הארת החכמה שבתוך החסדים המושפע מהיסוד, שאינה מאירה אלא בליה שהיא שליטת הנוקבא, ולא ביום שהוא שליטת ז"א.

מג גְּוֹנָא הָדָא הֵהוּא וְכו': צבע אחד אותו העולה למעלה, שהוא נצח, יוצא, וצבע ההוא הוא צבע לבן, יותר מלבנונית אחרת, ונכנס בשלהבת ההיא ונצטבע מעט, שנכלל מדינים דשלהבת, אבל לא נצטבע, כלומר, שאינו ניכר בו שום צבע, שהוא דין. וצבע ההוא עומד למעלה על ראש החדר ההוא. דהיינו על ראש המלכות. ובשעה שישראל באים לביהכנ"ס ומתפללים תפלתם, כשמגיעים לגאל ישראל, ומקריבים גאולה לתפלה, ואינם מפסיקים באמצע, שבזה גורמים שיסוד שנקרא גאולה יתקרב אל המלכות שנקראת תפלה. אז צבע ההוא הלבן, שהוא נצח, עולה על ראש החדר, שהוא מלכות, ונעשה לו כתר.

מד וְכְרוּזָא נְפִיק וְאָמַר וְכו': וכרוז יוצא, ואומר, אשריכם עם קדוש שעושים טוב, דהיינו שגורמים יחוד היסוד שנקרא טוב, לפני הקב"ה. וזה סוד, והטוב בעיניך עשיתי, שפירושו, שסמך גאולה לתפלה. משום שבשעה ההוא שמגיעים לתהלות לאל עליון, שאז עולה צבע ההוא, נצח, על ראש החדר, נתעורר צדיק הזה, שהוא יסוד זו"א, להתחבר במקום שצריך, באהבה בחביבות בשמחה (דפני דף קכ"ח ע"ב)

תרומה

יז

בההיא שעתא דמטו לתהלות לאל עליון, דסליק האי גנון על גישא דההוא אדרא, אתער האי צדיק, לאתחברא באתר דאצטריף, ברחימו בתיכבו בתודה ברעותא. וכל שיפין פלהו, מתחברן בתיאובתא תדא אלין באלין, עלאין בתפתאין, ובוצינין פלהו נהרין ומתלהטין, וכלהון קיימא בכתבא תדא בהאי צדיק דאקרי טוב, כד"א א אפרו צדיק כי טוב, ודא מתבר ללהו בכתבא תדא. כדן כלא בלחישו ועילא ותתא, בגשיקין דרעותא, וקיימא מלה בכתבא דבי אדרא.

מזה) פין דמטו לשים שלום, כדן עביד שמושא ההוא נהר דנפיק מעדן באדרא דא, וכדן ב בעין כלא לנפקא מקמי מלכא, ולא אצטריף בר נש, ולא אתרא, לאשתפתא תמן, ולא למשאל שאלתין, אלא אצטריף למנפל על אנפין. מ"ט. בגין דההיא שעתא שעתא דשמושא הוי, וכעי כל בר נש למכסר

מסורת הזהר (שם ג) ב"א רסו צ"א. ק ליג דמטו לתהלות לאל עליון, ר עלאי ותתא, ש בחביבו; בחביבותא. ת בעו. חלופי גרסאות

דרך אמת כן להתבייש לפני ארוננו יחי ולומר תחנון בנפילת אפים.

מאמר
מה) כיון דמטו לשים שלום וכו': כיון שמגיעים לשים שלום, שהוא ברכה אחרונה משמונה עשרה, ובחיי יסוד, אז עושה שימוש נהר ההוא היוצא מעדן, שהוא יסוד, בחדר הזה, שהוא המלכות, ואז צריכים הכל לצאת מפני המלך, ואין אדם צריך, ולא אחר להמצא שם, ולא לשאול שאלות, אלא צריכים ליפול על הפנים, דהיינו לומר נפילת אפים. מה הטעם, משום ששעה ההוא היא שעת השמוש, וצריך כל אדם להתבייש לפני אדונו, ולכסות פניו בבושה רבה ולהכליל עצמו בשמוש ההוא של הנפשות, שנכלל חדר הזה ממעלה וממטה בנפשות ורוחות. אז צבע אחר, היורד למטה, דהיינו הוד קם ואוחז בסוף חדר הזה. ביאור הדברים. צריך שתדע, שכל המדובר כאן בענין נצח והוד, הוא בעיקר על גילוי החכמה שבהם, שבנצח מאירה ממטה למעלה ובהוד ממעלה למטה. ויש להבין איך אפשר שתמשך החכמה ממעלה למטה, והלא זה עון חמור, והוא חטא של עצה"ד כנודע. אמנם הענין הוא כי בהוד נמצא קיבוץ כל הדינים הקשים שנגרמו מחמת המשכת החכמה ממעלה למטה וכשהוד מגלה הדינים הללו מתגלה עמהם גם הגורם להם, דהיינו עצם המשכת החכמה ממעלה למטה שגרם לדינים הללו. ונמצא שצריך הגילוי הוא לדינים, והחכמה נמשכת מאליה. שבאופן (דפוי"י דף קכ"ט ע"ב * דף קכ"ט ע"א)

תרומה

יה

מקמי מאריה, * ולחפאי אנפוי בכסופא סגי, ולאכללא נפשיה בההוא שמושא
דנפשין, דאתכליל ההוא אדרא מעילא ומתתא בנפשין ורוחין. כדן גוון אתרא,
דנחית לתתא, * קאים ואחיד בשפולי דהאי אדרא.

מוז) וכרוזא נפיק * וקארי ואמר, עלאין ותתאין אסהידו סהדותא, מאן
איהו דעביד נפשאן ונפי לחיביא, ההוא דאתחזי לאעטרך ליה, בעטרך
דמלכותא על רישיה, ההוא דאתחזי לעאלא השתא קמי מלכא ומטרוניתא, דהא
מלכא * ומטרוניתא שאלי עליה.

מוז) כדן ואזדמן תרין סהדין, מאינון עיני יי' דמשטטי ככל עלמא,
* וקיימין בתר * פרגודא, * וסהדין סהדותא * דא, ואמרי, הא אנן סהדין על
פלניא בר פלניא. דא איהו עביד נפשן לתתא, נפשאן דחכיביא דהו מסטרך

חלופי גרמאות

א ולכפאי. ב קאס ונחית. ג קארי. ד דעטרא ולא גרסינן דאתחזי לאעטרא ליה בעטרא. ה שאל ולא גרסינן ומטרוניתא.
ו אזדמן. ז וקיימא. ח ואסהדין. ט ליג דא. י ברפויי כתב כאן זכאה חולקיה עד לטב שבסוף אות זה.

דרך אמת ל מחיצה.

הסולם

מאמר

תלת גוונין ג שלחובא

ממנה החכמה ממעלה למטה. ואחר שהתחנן
העלה מ"ן וחיבר המלכות עם ז"א, או אין
לרשעים עוד מה לינק מן המלכות, ורבים
מהם תוזרים מחמת זה בתשובה ומתדבקים
בוו"ן. ונמצא שהצדיק הזה שהעלה מ"ן הוא
שהחזירם בתשובה ע"י מעשיו, והמשיך להם
נפשות דקדושה מזווג זו"ן.

וזה אמרו, עלאין ותתאין אסהידו
סהדותא, מאן איהו דעביד נפשאן וזכי
לחיביא, דהיינו מי הוא שהעלה מ"ן בסוד
מסך דחירק והחזיר את המלכות וחיברה עם
ז"א, שע"י השיב הרשעים מעון והמשיך להם
נפשות דקדושה. ההוא דאתחזי לאעטרא
ליה בעטרא דמלכותא על רישיה, כי
התחנן הגורם אורות לעלין זוכה בעצמו
באותו שיעור שגרם לעלין, (כנ"ל בדאשית
א' אות טס"ג ע"ש) וכיון שע"י מ"ן שלו
נתחברה המלכות עם ז"א וקבלה ג"ר, ע"כ
זוכה גם הוא בג"ר, שה"ס עטרא דמלכותא
על רישיה. וז"ש, ההוא דאתחזי לאעלא
השתא קמי מלכא ומטרוניתא, כי כיון
שהוא גרם הזווג דמלכא ומטרוניתא ע"כ ראוי
להמצא שם. דהא מלכא ומטרוניתא שאלי
עליה. שרוצים להשפיע לו כל מה שגרם
להם.

מוז) כדן אזדמן תרין וכו': או מזדמנים
ב' עדות, מאלו עיני ה' המשוטטות בכל
העולם

אנפוי, שהאדם צריך להתביש מלהתדבק
בבחינה הא' מהארזת הזווג, כי אז יפגום בזווג
המלך, כי אסור להמשיך החכמה ממעלה
למטה, אלא יתדבק בבחינה הב', דהיינו
בדינים המכסים את החכמה, וז"ש, ולחפאי
אנפוי בכסופא סגי. ומבחינה זו יכלול את
עצמו בזווג המלך, וז"ש, ולאכלא נפשיה
בההיא שמושא וכו'.

מוז) וכרוזא נפיק וקארי וכו': וכרוז
יוצא וקרא, ואמרו, עליונים ותחתונים העידו
עדות, מי הוא שעושה נפשות ומזכה את
הרשעים, דהיינו שמחזירם למוטב, ההוא
שראוי לעטור אותו בעטרת המלכות על ראשו,
ההוא שראוי לבא עתה לפני המלך והמלכה,
כי המלך והמלכה שואלים עליו.

ביאור הדברים. נודע, שז"א ומלכות הם
בחינת קו ימין וקו שמאל, וכמו שקו שמאל
דבינה אינו מתחבר עם קו הימין דבינה, זולת
ע"י מסך דחירק, שמעלה קו האמצעי, שהוא
ז"א, כן אין המלכות מתחברת עם ז"א זולת
ע"י מסך דחירק שמעלה התחנן, הנעשה
אליהם בבחינת קו אמצעי המיתר אותם זה
בזה. כמו שהארכנו בזה לעיל (בדאשית ב' דף
קנ"ב ד"ה ביאור עש"ה).

ומטום שהתחנן מעלה מ"ן והמלכות
היא בבחינת שמאל בלי ימין, אסור לינק
ממנה, אבל הרשעים יונקים ממנה וממשיכים
(דפויי דף קכ"ט ע"א)

יב

תרומה

אתרא. כדן אתיקר קב"ה בחדנה שלימתא ופאה חולקיה, דהא אבוי דכר בגיניה לטב.

זח) ביה שעטא אנדמן חד ממנא, דאיהו גונרא על דיוקנין דצדיקיא, ברזא דשמושא דאתוון, דאתקרי ברזא יהודי"עם, בכתרא דשמושא דשמא קדישא. ורמזו קב"ה ללהוא ממנא, ואייתי דיוקניה לדהוא ב"נ דעביד נפשאן דחייביא וקאים ליה קמי מלכא ומטרוניתא.

זט) ונאנא אסהדנא עלי שמיא וארעא דבההיא שעטא מסרין ליה יתהוא דיוקנא. דהא לית לך פל צדיקא בכהאי עלמא, דלא חקיק דיוקניה לעילא, תחות ידא דההוא ממנא. ומסרין בידיה ע' מפתחן דכל גנויא דמאריה בהו. כדן מלכא ברין ללהוא דיוקנא, בכל ברפאן דברין לאברהם, כד עבד נפשאן דחייביא.

זכ) וקב"ה רמזו לד' משרין עלאין, ונטלין ללהוא דיוקנא, ואוליין עמיה, ואיהו עאל לע' עלמין גניזין, דלא זכי בהו בר נש אתרא, "בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחייביא. ואלמלי הוו נדעי בני נשא, פמה תועלתא וזכו

חלופי גרמאות

כ וההוא ממנא אייתי. ל רבינ ההוא. ז לה. ו לההוא. ט בעלמא האי. ז בדי דאינון. 9 מוסיף וזכו גרמי לצדיקיא

מאמר	הסולם	תלת גוונין טו שלחובא
העולם, דהיינו המלאכים המשגיחים על העולם, העומדים אחר הפרכתו, ומעידים עדות זו, ואומרים, הרי אנחנו עדים על פלוני בן פלוני, זה הוא שעשה נפשות למטה, נפשות הרשעים שהיו בצד האחר. או נתיקר הקב"ה בשמחה שלמה. אשרי חלקו שגם אביו נזכר בשבילו לטובה. כי העידו פלוני בן פלוני.	ז"ש, בכתרא דשמושא דשמא קדישא, כתרא, פירושו ספירה, והיינו ספירת הדעת העולה משמושא די"ה, וע"כ נקרא יהודי"עם.	ז"ש, ונאנא אסהדנא עלי: ואמר ר"ש, אני מעיד עלי שמים וארץ שבשעה ההיא מוסרים לו צורת צדיק ההיא כי אין לך צדיק בעולם הזה, שאין צורתו חקוקה למעלה תחת ידו של ממנה הזה. ומוסרים בידו של הצדיק, ע' מפתחות שכל אוצרות ארונו בהם, שה"ט ז"ס תחתונות דחכמה, או המלך מברך לצורת צדיק ההוא, בכל הברכות שברך את אברהם, כשעשה נפשות הרשעים. בסו"ה את הנפש אשר עשו בחדן.
זח) ביה שעטא אנדמן וכו': בה בשעה נודמן ממנה אחד, שהוא גזבר על צורות הצדיקים, בסוד שמוש אותיות, דהיינו זווג האותיות של השם, נקרא יהודי"עם שיש בו יה"ו מאותיות השם, והוא בסוד הכתר של זווג האותיות י"ה של השם הקדוש, שהוא דעת. ורומז הקב"ה לממנה ההוא, ומביא צורת אדם ההוא שעשה נפשות הרשעים ומעמידו לפני המלך והמלכה. פירוש. המלאך ההוא נמשך מקו האמצעי, שהוא ו' דהויה המזווג ב' האותיות י"ה דהויה, וז"ש, ברזא דשמושא דאתוון דאתקרי ברזא יהודי"עם שיש בו ג' אותיות יה"ו, שיורה על הו' המזווג י"ה, ויש בו די"עם, מלשון דעת, שהדעת היא ספירה העולה מזווג י"ה של השם הקדוש.	ז) וקב"ה רמזו לד' וכו': והקב"ה רמז לד' מתנות מלאכים עליונים, ולוקחים צורה היא והולכים עמה, והוא נכנס לע' עולמות גנוזים, שלא זכה בהם אדם אחר וזולתו כי אלו הגנוזים הם לאותם שעושים נפשות הרשעים. ואם בני אדם היו יודעים כמה תועלת וזכות זוכים בשבילם כשמוזכים אותם בתשובה, היו הולכים אחריהם ורודפים אותם, כמי שרודף אחר החיים.	

מסכנא

(דפו"י דף קכ"ט ע"א)

תרומה

כ

וְנָפְאן בְּגִינְיָהוּ ^ז כַּד זְכוּ לְהוֹן. הוּוּ אָזְלוּ אֲבִתְרִיָּהוּ, וְנָדְפִי לֹון כְּמֵאן דְּרָדִיף בְּתֵר חִיין.

(נא) ^ט מִסְפְּנָא זְכִי לְבִנֵי נֶשָׂא בְּכֶמָה טְבָאן, בְּכֶמָה גְּנִיזִין עֲלָאִין, וְלָאוּ אִיהוּ כְּמֵאן דְּזָפִי בְּחִיבָא. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֶלָּא מֵאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּתֵר מִסְפְּנָא, אִיהוּ אֲשָׁלִים ^י חִיין לְנִפְשֵׁיהּ, וְגָרִים לִיהּ לְאֲתַקְיָמָא, וְזְכִי בְּגִינְיָה, לְכֶמָה טְבָאן לְהֵהוּא עֲלָמָא. וּמֵאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּתֵר חִיבָא, אִיהוּ אֲשָׁלִים יְתִיר. עֵבִיד לְסַטְרָא אֲתֵרָא דְּאֵלֵהִים אֲתֵרִים דְּאֲתַפְפִּיא, וְלֹא שְׁלֵטָא, וְאֵעֵבֵר לִיהּ מְשֻׁלְטָנוּתִיהּ. עֵבִיד דְּאֲסַתְלַק קב"ה עַל כּוּרְסֵי יְקָרִיָּה. עֵבִיד לְהֵהוּא חִיבָא, נֶפְשָׂא אֲתֵרָא. וְנָפְאָה חוּלְקִיָּה.

(נב) גּוּוּנָא אֲתֵרָא, דְּאֲתַחְזִי וְלֹא אֲתַחְזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּמִטְאן יִשְׂרָאֵל וְלִקְדוּשָׁה דְּסִדְרָא, כְּדִין הָאִי גּוּוּנָא דְּגִנְזִי, וְנִפְיָק, בְּגִין דְּהָאִי אִיהוּ קְדוּשָׁתָא דְּקָא מְקַדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל יְתִיר עַל מְלָאכֵי עֲלָאִי, דְּאֵינֹון חֲבָרִים בְּהַדְרִיָּהוּ. וְהָאִי גּוּוּנָא נְהִיר וְאֲתַחְזִי בְּשַׁעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל ^י מְקַדְשֵׁי קְדוּשָׁתָא דָּא, ^י עַד דְּמַסִּימֵי יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁגַּחוּן מְלָאכִים עֲלָאִין, וְיַעֲנִישׁוּ לֹון לְעֵילָא, וְלֹא יִקְטָרְגוּן עַלְיָהוּ.

חלופי גרמאות

צ ל"ג כד זכו להון. ק ל"ג חיון. ו לסדרא וקדושה; ו לקדושה דסטרא. ט מתקדשי ול"ג קדושתא דא. ת דהא מסימי (מסיימין) ישראל עד לא ישגחון.

דרך אמת. מן צדקה לעני מזכה לבני אדם טובות הרבה משא"כ כשנותנין לדשע כמבואר.

הסולם

מאמר

תלת גוונין גו שלהובא

פירוש. ג' קדושות יש, א' קדושת יוצר. ב' קדושה דשמונה עשרה בחורת הש"ץ, ג' קדושה של ובא לציון. וב' קדושות הראשונות, אנו מקבלים על ידי שאנו משבחים למלאכים, ואנו נעשים חברים עמהם, ומקבלים הקדושה במקום המלאכים למעלה. ואנו מקבלים הארת החכמה שבהן, ממטה למעלה, כראוי להיות. אבל קדושה הג' של ובא לציון, שהוא לאחר התפלה, אנו ממשיכים הקדושה למקומנו אנו למטה. דהיינו ממעלה למטה, שהוא לא על ידי התדבקות במלאכים, והיא יתירה עליהם, כי עתה אנו ממשיכים ממעלה למטה. וכיון שיש הארת החכמה בהארת הקדושה, שאסור להמשיכה ממעלה למטה, כי אז יענישו אותנו המלאכים ויקטרגו עלינו, ע"כ מאיר עלינו גוון הג' שהוא הארת היסוד, המאיר בחסדים שבתוכם גוונה הארת החכמה ואינה נראית, שאין בזה איסור להמשיך למטה. וז"ש, כְּדִין הָאִי גּוּוּנָא דְּגִנְזִי נִפְיָק וְכִי דִּלָּא יִשְׁגַּחוּן מְלָאכִים עֲלָאִין וְיַעֲנִישׁוּ לֹון לְעֵילָא וְלֹא יִקְטָרְגוּן עַלְיָהוּ, כי כיון שאנו משמשים רק בגוון הג' שהוא הארת החסדים שביסוד, אין פחד מעונש ומקטרוג המלאכים, שאינם מקפידים רק על הארת החכמה הגלויה.

כדין

(נא) מספנא זכי לבני וכו': עני מזכה בני אדם בכמה טובה בכמה אוצרות עליונים, והוא אינו כמי שזיכה את הרשעים. מה בין זה לזה. אלא מי שמשתדל ועושה צדקה עם העני, הוא משלים חיים לנפשו, וגורם לו להתקיים וזוכה בשבילו כמה טובה בעולם ההוא. ומי שמשתדל אחר הרשעים להחזירם בתשובה, הוא משלים יותר, כי עושה לצד האחר דאלהים אחרים שיכנע ולא ישלוט, ומעביר אותו מממשלתו, עושה שהקב"ה מתעלה על כסא כבודו, עושה לאותו רשע נפש אחר, אשרי חלקו.

(נב) גוונא אהרא דאתחזי וכו': גוון האחר, דהיינו גוון הג' שנראה ואינו נראה בשעה שהשמש מאיר, (כנ"ל אות מ"ב) בשעה שישראל מגיעים לקדושה דסדרא, היינו לקדושה שבובא לציון גואל, אז גוון ההוא הג' דגניז, יוצא, משום שקדושה זו, היא קדושה שמקדשים ישראל יותר ממלאכים העליונים שהם חברים עמהם. וגוון ההוא מאיר ונראה, בשעה שישראל מקדשים קדושה זו עד שמסיימים אותה, כדי שלא ישגחו מלאכים העליונים ויענישו אותם למעלה, ולא יקטרגו עליהם.

(דפו"י דף קכ"ט ע"א)

כא

תרומה

נג) כְּדִין כְּרוֹזָא נְפִיק וְאָמַר, עֲלָאִין וְתַתָּאִין אָצִיתוּ, מֵאֵן אִיהוּ גַם רוּחָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, מֵאֵן אִיהוּ דְּכָל מְלוֹי בְּגִין לְמַגְבַּה בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא * בְּגִין דְּתַנְיִנְן, דְּכַר נֶשׁ בְּעֵי לְמַהוּי שְׁפִיל בְּהַאי עֲלָמָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, דְּהָא לִית גְּבַהוּ בְּאוּרִייתָא, אֲלָא בְּעֲלָמָא דְּאִתִּי.

נד) בְּקְדוּשְׁתָּא דָּא, בְּעֵינְן לְאִסְתְּמָרָא, וְלֹאֲגִנְנָא לָהּ בִּינְנָא, בְּגִין דְּנִתְקַדְשׁ גּוּ קְדוּשָׁה בְּרִישָׁא וּבְסוּפָא. יְתִיר מְאִינוּן קְדוּשָׁן דְּאִמְרִי בְּתֵדָן מְלֹאכִי עֲלָאִי. קְדוּשָׁה דְּאִנְן * מְקַדְשֵׁי בְּשִׁבְחָא דְּאִנְן מְשַׁבְּחִין לְמְלֹאכִי עֲלָאִי, וּבְגִין שְׁבַחָא דָּא, שְׁבַקִּין לָן לְמַעְאֵל גּוּ תְרַעֲי עֲלָאִי, וְעַל דָּא דְּאִנְן אִמְרִין קְדוּשָׁה דָּא * בְּלִשׁוֹן הַקְדָּשׁ, וְשְׁבַקִּין לָן בְּרַחֲמֵי, לְמִיעַל תְּרַעֲיִן דְּלְעִילָא, מִגּוּ דְּאִנְן מְשַׁבְּחִין לָן בְּסוּדָא * דְּלִהוּן. וּבְגִין כֵּן, אִנְן נְטִלִין קְדוּשָׁן יְתִיר, וְעֲאִלִין תְּרַעֲיִן עֲלָאִין.

נה) וְאִי תִימָא רְמָאוּתָא הִיא. לָאוּ הָכִי. אֲלָא מְלֹאכִי עֲלָאִי אִינוּן קְדִישִׁין יְתִיר מִינְן, וְאִינוּן נְטִלִי קְדוּשְׁתָּא יְתִיר, וְאֲלִמְלָא דְּאִנְן נְטִלִין וּמְשַׁכִּין עֲלֵן קְדוּשָׁאֵן אִלִין, לָא גִיכּוּל לְמַהוּי חֲבָרִים בְּתַדִּייהוּ, וְיִקְרָא דְּקַב"ה לָא יִשְׁתַּלִּים עִילָא וְתַתָּא

ה'לופי גרמאות

א דוראי תנינן. ב דיתקדש. ג מתקדשי. ד ליג אנן אמרין. ה דילן.

תלת גוונין טו שלהובא

הסולם

מאמר

הקדושה שאנו מקדשים בשמונה עשרה, הוא. בשבח שאנו משבחים למלאכים העליונים שכשכיל שבת הוה, עוזבים אותנו לבא בתוך שערים העליונים, ועל כן אנו אומרים קדושה זו בלשון הקדש, שהוא הלשון שמשמשים בו מלאכי השרת, ועוזבים אותנו לבא באהבה בשערים שלמעלה משום שאנו משבחים אותם בסדר שלהם, דהיינו שאנו אומרים וקרא זה אל זה. ומשום זה אנו מקבלים קדושה גדולה ונכנסים בשערים העליונים.

נה) וְאִי תִימָא רְמָאוּתָא וְכוּ': וְאִם תֵּאמַר שְׁהוּא רְמָאוּת, מַה שְּׂאֵנוּ מְשַׁבְּחִים אוֹתָם, שְׂאִינוּ בְּלֵב שְׁלֵם אֲלָא כְּדִי לְקַבֵּל קְדוּשָׁה. אִינוּ כֵּן, אֲלָא מְלֹאכִים הַעֲלִיּוֹנִים הֵם קְדוּשִׁים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְהֵם מְקַבְּלִים יוֹתֵר קְדוּשָׁה, וְאִם לֹא שְׂאֵנוּ לּוֹקְחִים וּמוֹשְׁכִים עֲלֵינוּ קְדוּשׁוֹת אֲלוּ ע"י הַשְּׁבַח שְׂאֵנוּ מְשַׁבְּחִים אוֹתָם, לֹא יִכּוּלְנָא לְהִיֵּת עִמָּהֶם חֲבָרִים, וְכַבּוּד הַקְּב"ה לֹא הִיָּה נִשְׁלַם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה בּוֹמֵן אַחַד, כִּי לֹא יִכּוּלְנָא לְקַבֵּל קְדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה. וְע"כּ ע"י הַשְּׁבַח שְׂאֵנוּ מְשַׁבְּחִים אוֹתָם, אֲנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְהִיֵּת עִמָּהֶם חֲבָרִים, וְיִתְעַלָּה כְּבוֹד הַקְּב"ה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה בּוֹמֵן אַחַד.

קדושה

נג) כְּדִין כְּרוֹזָא נְפִיק וְכוּ': אִז יוֹצֵא הַכְּרוֹז וְאוֹמַר, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הַקְּשִׁיבוּ, מִי הוּא שְׁכַל דְּכַרְוִי הוּא גַם רוּחַ בְּדַבְרֵי תוֹרָה, מִי הוּא שְׁכַל דְּכַרְוִי אִינֵם רַק לְהַתְּגַאוֹת בְּדַבְרֵי תוֹרָה. מִשּׁוֹם שְׁלַמְדוּנָא, שְׁהָאִדָּם צְרִיךְ לְהִיֵּת שְׁפִיל בְּעוֹלָם הוּא בְּדַבְרֵי תוֹרָה, כִּי אִין גְּאוּת בְּתוֹרָה אֲלָא לְעוֹלָם הַבָּא.

פירושו. כי גניזת החכמה בתוך החסדים הנעשה בהארות היסוד כנ"ל, נבחן לעניויות ולשפלות, כי אור החכמה גבוה וחשוב הרבה מאור החסדים. וגילוי החכמה נבחן לגאות ולגדלות. וכיון שאנו מחויבים להמשיך הארת הקדושה רק בגוון הג' שהיא גניזת החכמה בתוך החסדים, ע"כ יוצא הכרוז הנ"ל שאסור להתגאות בדברי תורה. אבל לעולם הבא, ששם מקובל החכמה ממטה למעלה, מותר להתגאות, דהיינו להמשיך גילוי החכמה. וז"ש, דְּהָא לִיֵּת גְּבַהוּ בְּאוּרִייתָא אֲלָא בְּעֲלָמָא דְּאִתִּי. ששם מקובלת החכמה ממטה למעלה.

נד) בְּקְדוּשְׁתָּא דָּא בְּעֵינְן וְכוּ': בְּקְדוּשָׁה זוּ צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר וּלְגַנּוּז אוֹתָהּ בִּינְיָנוּ כְּדִי שְׁנַתְּקַדֵּשׁ בְּקְדוּשָׁה בְּרָאשׁ וּבְסוּפָא, יוֹתֵר מֵאֲלוּ הַקְּדוּשׁוֹת שְׂאוּמָרִים עִמֶּנּוּ מְלֹאכִים הַעֲלִיּוֹנִים.

(דפו"י דף קכ"ט ע"א * דף קכ"ט ע"ב)

כב

תרומה

בזמנא תדא. ועל דא אגן משתדלין למתוי עמהון תברים, ויסתלק יקרא דקב"ה
עילא ותתא בזמנא תדא.

נו קדושה די בסופא, איהי תרגום, כמה דאוקימנא. ודא אפילו יחיד זכיל
לומר ילה, אינון מלי דתרגום. אבל מלין דלשון הקדש דקדושה, לאו אינון
אלא בעשרה, בגין דלשון הקדש שכינתא מתחברא בהדיה. ובכל קדושה
דשכינתא אתיא, לאו איהו אלא בעשרה. דכתיב, ונקדשתי בתוך בני ישראל
וגו', בני ישראל אינון לשון הקדש ודאי, ולא שאר עמין דאית לון לישן אתרא.

נז ואי תימא, הא קדושתא דקדיש, דאיהו תרגום, אמאי לאו איהו ביחיד.
ת"ת, קדושתא דא, לאו איהו כשאר קדושאן דאינון משלשין. אבל קדושתא
דא, איהי סלקא בכל סטרין, לעילא ותתא ובכל סטרי מהימנותא, ותברא מנעולין
וגושפנקן דפרזלא, וקליפין בישין, ולאסתלקא יקרא דקב"ה על פלא, ואגן
בעינן למימר לה בלישנא דסטרא אתרא, ולא תבא בחילא תקיף, אמן יהא שמיה
רבא מברך, בגין דיתבר חילא דסטרא אתרא, ויסתלק קב"ה ביקריה על פלא.
וכד אתבר בקדושתא דא חילא דסטרא אתרא, קב"ה אסתלק ביקריה, ואדפר
לבנוי, ואדפר לשמיה. ובגין דקב"ה אסתלק ביקריה בקדושתא דא, לאו איהו
אלא בעשרה.

נח ובלישנא דא, על פרחיה דסטרא אתרא אתפניא, ואתתבר חיליה,

מסורת הוהר

חלופי גרסאות

(ו) ויקרא (כב) ח"ב קלג. ולא. ח"ג צג. ת"ז תס"ז צח: ו להו לאינון. ו לא גרסינן וגו' בני ישראל. ח דאק.
ט ודא איהו שבחא דאסתלק ביה יקרא דקב"ה יתיר משבחא
אתרא ואסתלקותא דא יתיר מכלא מ"ט בגין דאיהו לאתכפויא ס"א ולאסתלקא.

דרך אמת נ חותמות של ברזל והם הקליפות שהם כמחיצה של ברזל בינינו לבין אבינו שבשמים ומעלת הקדיש
הוא לעלות שבתו יתברך למעלה ולשבר כל הקליפות כולם.

מאמר

הסולם

תלת גוונין גו שלחובא

וטבעות ברזל, וקליפות רעות, להתעלות כבוד
הקב"ה על כל, ואנו צריכים לומר אותה בלשון
של הסטרא אתרא, ולענות בכח גדול, אמן יהא
שמיה רבא מברך, כדי שישבר כח הסטרא
אתרא, והקב"ה יתעלה בכבודו על כל.
וכשנשבר בקדושה זו הכח של הסטרא אתרא,
הקב"ה מתעלה בכבודו, וזוכר את בניו, וזוכר
את שמו, ומשום שהקב"ה מתעלה בכבודו
בקדושה זו, אינה אלא בעשרה.
נח ובלישנא דא על וכו': ובלשון הזה
של תרגום, נכנעת הסטרא אתרא בהכרח,
ונשבר כחה, ומתעלה כבוד הקב"ה, ומשבר
מנעולים וטבעות ושרשרות חזקות, וקליפות
רעות, והקב"ה זוכר את שמו ובניו. אשרי הם
עם הקדוש, שהקב"ה נתן להם התורה הקדושה
לזכות בה לעולם הבא.

נו קדושה די בסופא וכו': הקדושה
שהיא בסוף, בובא לציון, היא תרגום, כמו
שהעמדנו, וזה אפילו יחיד יכול לומר אותה
מפני שהם דברי תרגום. אבל קדושה בדברי
לשון הקודש, אינה אלא בעשרה, משום שלשון
הקדש השכינה מתחברת עמו, ובכל קדושה
שהשכינה באה אינה אלא בעשרה. שכתוב,
ונקדשתי בתוך בני ישראל, וגו', בני ישראל
הם בלשון הקודש ודאי, ולא שאר העמים שיש
להם לשון אחר.

נז ואי תימא הא וכו': ואם תאמר,
הרי קדושת הקדיש, שהוא תרגום, למה אינו
ביחיד. ומשיב, בוא וראה קדושה זו, דהיינו
קדיש, אינה כשאר קדושות שהם משולשים,
אבל קדושה זו היא עולה בכל הצדדים, למעלה
ולמטה ובכל צדדי האמונה, ומשברת מנעולים

(דפו"י דף קכ"ט ע"ב)

אמר

כג

תרומה

ואסתלק יקרא דקב"ה, ותבר מנעולין וגושפנקן ושלשלאן תקיפין, וקליפין בישין, ואדפר קב"ה לשמיה ולבגוי. ופאין אינון עמא קדישא דקב"ה זהב לן אורייתא קדישא, למזכי בה לעלמא דאתי.

נט) אר"ש לחברייה, ופאין אתון לעלמא דאתי, וכיון דשרינן מלין דכתרא דמלכותא עלאה אימא אנא בגיניכו וקב"ה זהב לכוון אגרא בההוא עלמא. ויהוה הבל דפומיכו, יסתלק לעילא, פאילו אתון מתערין מלין אלין.

ס) פתח ואמר וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת. האי קרא איהו לסטרא עלאה, ואיהו ולסטרא תתאה. איהו ולסטרא עלאה, לסטרא דקדושה. ואיהו לסטרא תתאה, בסטרא אתרא. ת"ח, פד ברא קב"ה עלמא, שארי למברי מסטרא דכספא, דאיהו ימינא, בגין דההוא כספא הוה מלעילא. ובעובדא דמשכנא, דאיהו פגוונא דיליה, שארי מסטרא דשמאלא, ולבתר מסטרא דימינא. בגין דמשכנא מסטרא דשמאלא הוה, וע"ד שארי הכא מסטרא דשמאלא, ויהתם מסטרא דימינא, וזאת התרומה וגו'.

סא) וכתוב ערב ובקר וצהרים וגו', האי קרא אוקמוה ואתמר, אכל הכא עדן עדנין הוא דצלותא דכל יומא. וחברייה אתערו בכהני תלת זמנין. ערב, דא היא אספקלריאה דלא נהרא. ובקר, דא היא אספקלריאה דנתרא. וצהרים, אתר דאתקרי חשך אלא [אתר איהו] דקימא בין האי להאי אבל זמנא דצלותא דמנחה. ו דאקרי.

חלופי גרמאות

י לוק, כ בגוייהו; בגויינו. ל והבל דפומיכו וליג וההוא. ח ליג מן ואיהו עד בסטרא. ו לסדרא. ס לסדרא. ו ולבתר. פ כתיב, צ ליג ערך, ק בהרי, ר מוסיף וצהרים לאו האי אתר דאקרי חשך אלא [אתר איהו] דקימא בין האי להאי אבל זמנא דצלותא דמנחה. ו דאקרי.

מסורת הזהר

ט) (שמות כה) ח"ב קלה. קמו. קמו. ח"ג מ: ט) (תהלים נה) חיי שרה עו צ"ב. אתר דאקרי חשך אלא [אתר איהו] דקימא בין האי להאי אבל זמנא דצלותא דמנחה. ו דאקרי. דרך אמת ט) כי תשא קצר ע"ב.

זהב וכסף ונחשת

הוא גבורה, ובחינת שמאל. ובמעשה המשכן, שהוא כעין המלכות, התחיל מצד שמאל, שהוא זהב, ואחר כך מצד ימין, שהוא כסף, משום שהמשכן מצד שמאל הוא, וע"כ מתחיל כאן מצד השמאל, מזהב, ושם בברואת עולם מצד ימין. שנאמר וזאת התרומה וגו'.

מאמר ערב ובקר וצהרים

סא) וכתוב ערב ובקר וצהרים וגו': מקרא זה העמדנו, ולמדנו. אבל כאן הוא זמן זמני התפלה, שבכל יום. והתברים העירו באלו ג' זמנים, אשר ערב, זהו המראה שאינה מאירה, דהיינו המלכות. ובקר, זהו מראה מאירה, שהוא ז"א. וצהרים, הוא מקום שנקרא חשך, דהיינו גבורה, שהוא אתון בערב, שהוא מלכות, ועומדים זה עם זה. כי השמאל נאחו במלכות.

ומה

הסולם

מאמר

נט) אמר ר' שמעון לחברייה וכר': אר"ש לחברים, אשריכם לעולם הבא. וכיון שהתחלתי בדברי כתר מלכות העליונה, אני אומר עוד ורק בשבילכם, והקב"ה נותן לכם שכר בעולם ההוא, והבל ההוא של פיכם יעלה למעלה כאלו אתם אמרתם בעצמכם דברים אלו.

מאמר זהב וכסף ונחשת

ס) וזאת התרומה וגו' זהב וכסף ונחשת: מקרא זה הוא לצד העליון והוא לצד התחתון, ומפרש, הוא לצד העליון היינו בצד הקדושה, כלומר בצד ימין, והוא לצד התחתון, היינו לצד האחר, דהיינו לצד שמאל. כי המשכן נבנה תחילה מצד שמאל, ואח"כ נתחבר בימין. בוא וראה, כשברא הקב"ה את העולם התחיל לברוא מצד הכסף שהוא ימין, משום שכסף הוא למעלה מזהב, שכסף הוא חסד וימין, זהב (דפויי דף קכ"ט ע"ב)

תרומה

כד

כב ומה דאתמר צְהָרִים, דְּאִיהוּ תוּקְפָא דְשִׁמְשָׁא. לִישְׁנָא מַעְלִיא נְקֻט. וְהָכִי אִיהוּ אֲרַחָא, לְבַר נֶשׁ אוֹכֶם, * קְרָאן לִיה תְּוֹר, וְלִישְׁנָא מַעְלִיא נְקֻט, וְלִזְמַנִּין לְתְּוֹר קְרָאן לִיה אוֹכֶם, דְּכְתִיב * כִּי אִשָּׁה כּוֹשִׁית לְקַח * הָלֹא כִבְנֵי כּוֹשִׁים אַתֶּם לִי וְגו'.

כג עֵרַב דָּא, צְלוֹתָא דְעֵרְבִית. וְכַגִּין דְּעֵרַב דָּא אַתְעֵרַב בֵּיה סְטְרָא אַתְרָא, דְחֻשְׁיָא * נְהוּרִיה, וְשְׁלֻטָא בְּלִילְיָא, שׁוּוּ לִיה רְשׁוּת, וְלִית לִיה זְמַן קְבֻעַ, אַמּוּרִין * וּפְדִרִין * מִתְאַפְּלִין בְּהַאי זְמַנָּא, וּמִכָּאן אַתְּוֹנוּ כְּמָה חֲבִילֵי טְהִירִין, דְנִפְקִין וְשְׁלֻטִין בְּלִילְיָא.

כד וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הָא תְּנִינָן, דְכָל אֵינוֹן מְאָרֵי סְטְרָא אַתְרָא דְרוּחַ מִסְאָבָא, לֹא שְׁלֻטֵי בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְהָא מִתְעַרְי לֹון יִשְׂרָאֵל בְּהַאי, וְאָסִיר לְאַתְעֵרָא לֹון לְשִׁרְיָא עַל אַרְעָא קְדִישָׁא.

כה אָלָא בְּלִילְיָא, הֵהוּא תְּנַנָּא סְלִיק, וְלֹא סְלִיק כְּגוּוֹנָא דְקִרְבָּנָא אַתְרָא, דְהָוָה * סְלִיק * תְּנַנָּא בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָכָא הָוָה סְלִיק הֵהוּא תְּנַנָּא לְחַד נּוֹקְבָא דְצָפוֹן, דְתַמָּן כָּל מְדוּרִין דְרוּחִין בִּישִׁין, וְכִינָן דְהֵהוּא תְּנַנָּא סְלִיק וְעָקִים אַרְחַ לְהֵהוּא סְטְרָא כְּלָהוּ הָוּוּ מִתְּנַנִּין וְקִימִין וְעָאֲלִין בְּדוּכְתִייהוּ, וְלֹא הָוּוּ נִפְקִין וְשְׁלֻטִין בְּעֻלְמָא.

כו חַד מְמַנָּא קְיִימָא לְהֵהוּא סְטְרָא, דְ עַל הֵהוּא נּוֹקְבָא דְצָפוֹן, בְּכָל אֵינוֹן * חֲבִילֵי טְהִירִין, * סְנַגִּירְיָא * שְׁמִיָּה, וְכִשְׁעֵתָא דְהֵהוּא תְּנַנָּא עָקִים אַרְחִיָּה וְסְלִיק,

חלופי גרמאות

ת נהורא, א ופרדן, ב מתעכלין; מתעכלין, ג תנניה, ד עאל, ה סניגוריא; סניגוריא.

ממורת הזהר

(במדבר יב) ח"ג וי: (ז) (עמוס ט).

דרך אמת, עז עולה עשנו, פז חיליות אורות שלוחי הדין המתפשטים בעולם.

הסולם

מאמר

א"כ הרי למדנו, שכל אלו בעלי הסטרא אחרא של רוח הטומאה אינם שולטים בארץ הקדושה וישראל מתעוררים להם בזה, לחברותם, ואסור לעורר אותם לשרות על ארץ הקדושה.

סה) אֵלָא בְּלִילְיָא הֵהוּא וכו': ומשיב, אלא בלילה עולה עשן ההוא של אמורדים ופדורים, ואינו עולה כמו עשן קרבן אחר, שהעשן היה עולה בדרך ישר, כי כאן היה עולה עשן ההוא, לנקב אחד שברוח צפון, ששם המדורים של רוחות רעות, וכיון שהעשן עולה ומעקם דרכו לצד ההוא, כולם היו נזונים ועומדים ונכנסים במקומם, ואינם יוצאים משם לשלוט בעולם.

סו) חַד מִמָּא קִימָא וכו': ממונה אחד נמצא לצד ההוא על נקב ההוא שבצפון על כל אלו גדודי הרוחות, ששמו סניגוריא, ובשעה שעשן

ומה דאתמר צְהָרִים וכו': ומה שלמדנו, שצהרים הוא תוקף השמש, לשון נאה לקח, כי כך הדרך שלאדם שחור קוראים לבן שלוקחים לשון נאה. ולפעמים ללבן קוראים שחור, שכתוב, כי אשה כושית לקח. הלא כבני כושיים אתם לי וגו'.

סג) עֵרַב דָּא צְלוֹתָא וכו': ערב, זה תפלת ערבית, ומשום שבערב זה נתערב הסטרא אחרא, שנחשך אורו ושולט בלילה, ע"כ עשו אותה רשות, ואין לה, לתפלת ערבית זמן קבוע, שהיא כנגד אמורין ופדורים, שנשתיירו מן הקרבנות, שמתאכלים בזמן ההוא בכל הלילה, על המזבח, ומכאן נזונים כמה גדודי רוחות היוצאים ושולטים בלילה. כי ממותר הקרבנות נזונים החצונים.

סד) וְאִי תִימָא אִי וכו': ואם תאמר,

(דפו"י דף קכ"ט ע"ב *) דף ק"ל ע"א)

כה

תרומה

האי מִמְנָא וְשִׁתִּין אֵלֶּף רְבוּא מְשַׁרְזִין אַתְרֵינִין, כְּלֵהוּ מִתְעַתְּדִין לְקַבְּלָא לֵיהּ, וְלֵאֲתַחְזָא מְנִיחָא, וְקִימִין בְּהֵהוּא נִקְבָּא, וְעֵאלִין בְּחַד פְּתַח דְּאֲקָרִי קָרִי, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְכְּתִיב, וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְגו', וְכְּתִיב, וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם בְּחַמַּת קָרִי, בְּהֵהוּא רִוְגָא דְנַפְקִין מִפְּתַח דְּקָרִי.

סז וְאֵלִין אֵינֻן דְּמִשְׁטָטִי בְּלִילְיָא, וּבִשְׁעָתָא דְנִשְׁמַתִּין נְפִיקִין לְסַלְקָא, לֵאֲתַחְזָא לְעִילָא, אֵינֻן נְפִיקִין, וּמְקַטְרְגִין לֻן, וְלֵא זְכַלִּין לְסַלְקָא וְלֵאֲתַחְזָא לְעִילָא, בְּרֵ אֵינֻן חֲסִידֵי קַדִּישִׁין וְעֵלְיוֹנִים, דְּאֵינֻן בְּקַעֲזִין רְקִיעִים וְאִוִּירִים וְסַלְקִין. וְאֵלִין חֲבִילֵי טְהִירִין נְפִיקִין, וּמִוִּדְעִין מְלִין כְּדִיבִין לְבַנֵּי נְשָׂא, וְאֲתַחְזִין לֻן בְּדִיוֹקְנִין אַתְרֵינִין, וְחִיכָאן בְּהוּ, עַד דְּאִוְשְׁדִין וְרַעָא, וְאֲקָרוּן מְאֲרִיהוֹן דְּקָרִי, בְּגִין דְּאֵינֻן דְּנַפְקִין מִפְּתַח דְּקָרִי, בְּרַמִּי לֻן.

סח וּבִשְׁעָתָא דְּמִתְאַפְּלֵי אַמֻּרִין וְפַרְדִּין, הֵהוּא תְּנַנָּא הָוִי רִוִּי לֻן, וְזֵן לֻן, כְּפֻום קָרָא דְּלֵהוֹן הָכִי מְזֻנָּא דְּלֵהוֹן, מַה דְּאֲתַחְזִי לֻן. וּבְהֵאִי, לֵא נְפִיקִין, וְלֵא מִשְׁטָטִי בְּאַרְעָא קַדִּישָׂא.

סט עָרְב: כַּד"א, וְגַם עָרְב רַב עָלָה אַתָּם, דְּכָל אֵינֻן חֲבִילֵי טְהִירִין, אֵינֻן מִתְעַרְבֵי בְּשׁוּלְטָנוּ דְּלִילְיָא. וְע"ד לֵא שְׁוִיָּהָא חוּבָא לְעֵלוֹתָא דְּעַרְבִית, דְּלִית מַאן דְּזָכִיל לְאֲתַקְנָא לָהּ כְּנַעֲקָב, דְּאִיהוּ תְּוָה מְאֲרֵי מְשַׁכְּנָא, וּמִתְקַן לֵיהּ כְּדָקָא יֵאָתָּר.

ח'לופי גרסאות

מסורת הזהר

(ז) ויקרא כו) ויחי ח צ"ג ק) (שמנות יב) וישלח מז צ"ג. ו ל"ג וגו' וכתוב, ז מסטרא. ח אלין; ל"ג אינן. ט ומקטרגי. י ודלא. כ ל"ג ולאתחזאה לעילא. ל ל"ג עליונים. מ ליה. נ ואינן. ס דמתעכלי. ע פרדין. פ דידהו. צ אלין. ק מדכי.

ערב ובקר וצחרים

הפוסים

מאמר

ומצחקים בהם עד שמוציאים זרע, ונקראים בעלי הקרי, שמשום שהם יוצאים מפתח הנקרא קרי גרם להם שנקראים בעלי הקרי.

סח ובשעתא דמתאבלי אמורין וכו': ובשעה שנאכלים האמורים והפדרים על המזבח, עשן ההוא היה מרוה אותם ומזין אותם, כפי מעלתם כך המזון שלהם, לפי מה שראוי להם. ובוה, אינם יוצאים ואינם משוטטים בארץ הקדושה.

סט ערב כד"א וגם וכו': ערב, הוא נקרא כך, כש"א וגם ערב רב עלה אתם, שפידושו תעורבות, כי כל אלו גרודי הרוחות מתערבים בממשלת הלילה. וע"כ לא עשו חובה לתפלת ערבית, כי אין מי שיוכל לתקן אותה כמו יעקב, שהוא היה בעל המשכן שהוא המלכות, והיה מתקן אותה כראוי.

ואע"ג

(דפו"י דף ק"ל ע"א)

כו

תרומה

(ב) ואע"ג דאיהו רשו, צלותא דא איהו לאגנא עלן מגו פחד בלילות, מגו פחד ידכמה סטרין * דגיהנם, דהא בההיא שעתא טרדי לחייבא בגיהנם, על חד תרין מביממא. ובג"כ, מקדמי ישראל למימר והוא רחום, דאיהו "בגין פחד דגיהנם. ובשבת דלא אשתכח פחד דינא דגיהנם, ולא דינא אחרא, אסיר לאתערא ליה, דאתחזי דהא לית רשו לשבת לאעברא דינא מעלמא.

(גא) ופחד דקטרוגא דנשמתין, פד בעאן לסלקא לעילא, לאתחזא קמי מאריהון. ובג"כ אגן מקדימים, שומר * את עמו ישראל לעד אמן. פחד דכמה מזיקין וקטרוגין דמשפתי בליליא, ואית לון רשו לנזקא, * למאן דנפיק מתרע ביתה לבר, ובג"כ אגן מקדימים, ושומר צאתנו ובואנו.

(גב) ועל כל דא, מגו דחילו דכל דא, אגן מפקדינן גופין ורוחין ונשמתין, למלכותא עלאה, די שולטנו דכלא בידהא. ועל דא צלותא דערבית, בכל ליליא ויליליא. השתא דקרבינן * ומדבחו לא אשתכחו, אגן עבדינן כל תקונין דאגן עבדין על רזא דנא.

(גג) בפלגו ליליא, פד רוח צפון אתער, בטש בכל אינון מדורין דרוחין בישין, ותבר * סטרא אחרא, ועאל ושאט לעילא ותתא, וכל אינון * חבילי טהירין עיילין לדוכתייהו, ואתבר חילייהו ולא שלטין. וכדין קודשא ב"ה עאל לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן, והא אתמר.

חלופי גרמאות

ד רכמה, ו פחד גיהנם, ו ל"ג בגין, א פחד, ב ל"ג את, ג מאן, ד ל"ג רוחין, ה תבחן, ו ה"ג בהסלם; נסיף חר סטרא; צ[ח] חר טרא תקיפא.

דרך אמת צ[ח] סלע חזק.

מאמר

הסולם

ערב ובקר וצחרים

שיוצא מפתח ביתו לחוץ, ומשום זה אנחנו מקדימים לומר, ושומר צאתנו ובואנו.

(ב) ועל כל דא וכו': ועל כל זה, מפחד מכל זה הנ"ל, אנו מפקידים הגופים והרוחות והנשמות למלכות העליונה שכל הממשלה בידיה. וע"כ תפלת ערבית היא בכל לילה ולילה. עתה שקרבנות ומזבחות אינם נמצאים, אנו עושים כל התקונים שאנו עושים, על סוד הזה. של עשן הקרבנות.

(ג) בפלגו ליליא כד וכו': בחצות לילה כשנתעורר רוח צפון, שהוא קו השמאל, שבא אז על שלמותה, הוא מכה בכל אלו המדורים של רוחות רעות, ומשבר הסטרא אחרא, ונכנס ומשוטט למעלה ולמטה, וכל אלו גדודי הרוחות נכנסים למקומם, ונשבר כחם ואינם שולטים. ואז הקב"ה נכנס להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן. וכבר למדנו.

כד

(ד) ואע"ג דאיהו רשו וכו': ואע"פ שהיא רשות, תפלה זו היא להגן עלינו מן פחד בלילות מן פחד של כמה מיני גיהנם, כי בשעה ההיא מענישים הרשעים כפלים מביום. ומשום זה, מקדימים ישראל לומר והוא רחום, שהוא מפחד הגיהנם. ובשבת שאינו נמצא הפחד של דין הגיהנם ולא דין אחר, אסור להעיר אותו, דהיינו לומר והוא רחום, כי נראה שאין רשות לשבת להעביר הדין מן העולם. עד שצריכים לומר והוא רחום.

(גא) ופחד דקטרוגא דנשמתין וכו': ויש פחד של קטרוג על הנשמות כשרוצים לעלות למעלה להראות לפני אדונם, ומשום זה אנו מקדימים לומר שומר את עמו ישראל לעד אמן, דהיינו מפחד כמה מזיקים וקטרוגים הנמצאים בלילה, ויש להם רשות להזיק למי (דפו"י דף ק"ל ע"א *) דף ק"ל ע"ב)

כז

תרומה

(עד) כד אתי צפרא, נהורא דשנגא דשלטא בליליא, אתגניז מקמי נהורא דיממא, כדין בקר שלטא, ואתעבר שולטנו דערב, יחאי בקר, איהו בקר דאור קדמאה, האי בקר, אשלים טיבו לעלמין פלהו. מניה אתגנו עלאין ותפאין. האי אשקי לגנתא. האי איהו נטירו דכל עלמא.

(עה) הכא רזא לידעי מדין, מאן דבעי למיפק לארחה, יקום בנגהא, וישגח באסתפלותא לפום שעטא, לסטר מזרח, ויחמי פחיו דאתון י דבטשי ברקיעא, דא סליק ודא נחית. ואלין אינון נציצו דאתון, דאתברון בהו שמאי וארעא.

(עו) אי איהו ידע ברזא דאינון אתון, דאינון רזא דשמא קדישא, דארבעין ותרין אתון, וינדפר לון פדקא חזי, ברעותא דלבא. יחמי גו נהירו דנגהא דרקיעא שית יודיין, תלת לסטר מינא, ותלת לסטר שמאלא. ותלת ווין, דסלקין ונתחין ונציצו ברקיעא. ואינון אתון דברפת פהנים, וכדין יצלי צלותיה, ויפוק לארחה, ודאי שכינתא אקדימת עמיה, ופאה חולקיה.

(עז) כד אתי האי בקר, עמודא חד נעיץ בסטר דרום, לגו מתיחו דרקיעא, דעל גבי גנתא. ובר מההוא עמודא, דאיהו נעיץ באמצעו דגנתא. ועמודא דא,

חלופי גרמאות

ז מוסיף וכדין האי ח ויחזי ט דאתחברון. י ליג אי. כ ידבר. ל צלותא. מ לארחה. נ ליג בר. ס ההוא; דההוא.

דרך אמת. קן יעמוד בבקר בעת שמתחיל להאיר. רן שמכים ומתנצצים ברקיע שהם בולטים לחוץ.

ערב ובקר וצהרים

הסולם

מאמר

העולות ויורדות ומתנוצצות ברקיע. והם האותיות של ברכת כהנים, שיש בהם ששה יודין דהיינו בראשי תיבות של הפסוקים, שהם יברך הויה, יאר הויה, ישא הויה. וג' ווין של וישמוך, ויחונך וישם. והיודין מתחלקות לב' קוין ימין ושמאל, והווין ה"ס קו האמצעי המיוחדם. ואז יתפלל תפלתו ויצא לדרך, שודאי השכינה הקדימה לו אשרי חלקו.

(עז) כד אתי האי וכו': כשבא בקר הזה, עמוד אחד, שהוא ת"ת, תקוע בצד דרום מהתפשטות הרקיע שעל הגן דהיינו שנוטה לחסד. והוא חוץ מן העמוד התקוע באמצע הגן. המבואר לעיל (בראשית ב' דף י"ד ז"ה ביאור) ועמוד הזה מאיר בהארט ג' גוויין. שהם חג"ת, מרוקמים יחד בצבע ארגמן. בעמוד הזה, שהוא ת"ת, נמצא ענף אחד, שהוא יסוד, ובענף הזה נועדו ג' צפרים, שהן ג' הקוין המאירים במלכות, כי המלכות מצד הארת החכמה שבה נקראת צפור המעוררים צפוןף לשבת.

פתח

(עד) כד אתי צפרא וכו': כשבא הבקר, אור הנר השולט בלילה שהוא הארת השמאל, נגנו מלפני אור היום, שהוא אור החסדים, ואז שולט הבקר, שהוא יסוד, ונעבר ממשלת הערב שהוא המלכות. בקר הזה הוא בקר של אור הראשון, בקר הזה משלים הטוב לכל העולמות, ממנו נזונים עליונים ותחתונים, הוא משקה את הגן, שהוא מלכות, זה הוא השמירה של כל העולם.

(עה) הכא רזא לידעי וכו': וכאן סוד ליודעי מדין. מי שרוצה לצאת לדרך יקום בעוד לילה, וישגיח בהסתכלות לפי השעה לצד מזרח, ויראה במראה האותיות המכים ברקיע, זה עולה וזה יורד. ואלו הן התנוצצות האותיות שנברא בהם שמים וארץ.

(עו) אי איהו ידע וכו': אם הוא יודע בסוד אלו האותיות, שהם סוד השם הקדוש של מ"ב אותיות, ויזכיר אותן כראוי ברצון הלב, יראה תוך הארת הנגה של הרקיע, ששה יודין, ג' לצד ימין, וג' לצד שמאל. וג' ווין (דפווי דף קיל ע"ב)

כה

תרומה

איהו נהיר בנהירו דתלת גוונין, מרקמא דארגוונא. בההוא עמוּדא, קנימא ענפא תדא, בההוא ענפא, אתעתדו תלת צפרין, מתערין צפצפא לשבכא.

עח פתח חד ואמר, הילוייה הללו עבדי יי הללו את שם יי. פתח תניינא ואמר, יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם. פתח תליתאה ואמר, ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם יי. כדין פרוזא קדים וקרי אתעתדו קדישי עליונין, אינון דמשבטן למאריהון, אתתקנו בשבכא דיממא. כדין אתפרשון יממא מן ליליא. זפאה חולקיה, מאן דקם י בצפרא, מגו תושבכתא דאורייתא, דלעי בליליא. בההוא זמנא צלותא דצפרא.

עט כתיב, אמר שומר אתא בקר וגם לילה אם תבעיון בעיו שבו אתיו, האי קרא אוקמוה ליה, על גלות דישראל, דיתבי גו בני שעיר, וישראל אמרי לקב"ה, שומר, מה מלילה, מה תהא עלן מן גלותא דא, דדמי לחשוכא דליליא. מה כתיב, אמר שומר, דא קב"ה, אתא בקר, פבר נהירנא לכו בגלותא דמצרים, ואסיקנא לכו וקריבת יתכון לפולחני, ואורייתא יהבית לכו, בגין דתזכון לחיי עלמא. שבקתון אורייתי, וגם לילה, אעילנא לכו בגלותא דבבל, ואסיקנא לכו. שבקתון אורייתי במלקדמין, אעילנא לכו בגלותא במלקדמין. אם תבעיון בעיו כד"א, דרשו מעל ספר יי וקראו, ותמן תשבחו

מסורת הזהר

(ד) (תהלים קיג) ויחי קמא צ"ב (ו) (ישעיה כא) בא לט צ"ו. (ז) (שם לד) בשלה עג צ"ת.

חלופי גרסאות

ע ל"ג ענפא. פ מצפצפין צפצפוא. צ בשכחי. ק דקאים. ר ל"ג בצפרא. ו ל"ג עלן. ת ל"ג דא. א נהיר. ב ל"ג בגלותא דמצרים. ג ל"ג וקריבת יתכון. ד ל"ג ואורייתא יהובת לכו. ה ל"ג מן דבבל עד בגלותא.

מאמר

הפוסם

אמר שומר אתא בקר

שעסק בלילה. בזמן ההוא, היא תפלת הבקר. **עט** כתיב, אמר שומר אתא בקר וגו'. מקרא זה העמידוהו על גלות ישראל היושבים בתוך בני שעיר, וישראל אומרים להקב"ה, שומר מה מלילה, מה יהיה עלינו מגלות הזה, הדומה לחשכת לילה. מה כתוב אמר שומר, זה הקב"ה, אתא בקר, כבר הארתי עליכם בגלות מצרים והעליתי אתכם וקרבת אתכם לעבודתי, ונתתי לכם התורה, כדי שתזכו לחיי עולם. עזבתם תורת, וגם לילה, הבאתי אתכם בגלות ככל והעליתי אתכם. עזבתם תורת ככתחילה, הבאתי לכם שוב בגלות ככתחילה. אם תבעיון בעיו, כש"א, דרשו מעל ספר ה' וקראו, ושם תמצאו במה תלוי הגלות שלכם והגאולה שלכם, וכאשר תבעיון בה, היא תאמר ותכריז לפניכם שובו אתיו, שובו בתשובה שלמה, ומיד אתיו ותקרבו אצלי.

ובהאי

(דפוסי דף קיל ע"ב)

כ"ט

תרומה

במה תלגא גלותא דלכון, וגאולה דלכון, וכד יתבעיון בה, היא תימא ותכריז קמייכו. שובו אתיו. שובו בתשובה שלימתא, ומיד אתיו ויאקריבו לגבאי.

(פ) ובהאי קרא פתיב, משא דומה. ורזא דא, בשית דרגין דנבואה אתמר לנביאי. במחז"ה. בחז"ן. בתחז"ן. בחז"ת. בדב"ר. במש"א. וכלהו חמשא פלהו כמאן דחמי פתר פותלא, שהוא נהירו דנהורא. ומנהון, כמאן דחמי נהורא דשמשא מגו עששיתא. אכל משא, יחי, פד מטי ההוא נהורא פכטורח סגי ויאטרח מלוי עלוי, דלא זכיל לאתגלייא ליה, כד"א, לשום את משא פל העם הזה עלי. ובג"כ, משא.

(פא) והכא משא דומה טורח סגיא, דלא זכיל לאתגלייא ואיהו נבואה בלחישו, וקיימא בלחישו. אלי קורא משעיר פהכא לא אתגליא מאן אמר אלי קורא משעיר. אי קודשא בריך הוא, אי נביאה מהימנא. פאכל נבואה דא ודאי קיימא בלחישו, גו רזא דמהימנותא עלאה, ומגו רזא סתימאה, נביאה מהימנא אמר, דליה הנה קרא קלא ברזא דמהימנותא, ואמר אלי קורא משעיר. כד"א, וזרח משעיר למו. ולא פתיב וזרח לשעיר, בגין דרזא דמהימנותא הכי איהו, דרגין מגו דרגין, אלין פנימאין מאלין, קליפה גו קליפה, ומוחא גו מוחא.

(פב) והא אוקימנא, דכתיב, והנה רוח סערה באה מן הצפון, הא דרגא חד. ענן גדול, הא דרגא אתרא. ואש מתלקחת, הא דרגא תליתאה. ונוגה לו

חזופי גרמאות

מסורת הזהר (א) (ב) (דברים לג) ויצא ג צ"ה. (ג) (יחזקאל ו זכר, ז תתבעוק, ח וקריבו וליג לגבאי, ט וברזא והאי, י ליג ורזא דא, כ בחמשה, ל ארחין, מ ליג בחזיון; חזיון, נ האי, ס ליג נהורא, ע כטורא, פ ואתסרת, צ אי קב"ה אי נביאה הכא לא אתגלייא מאן דאמר אלי קורא משעיר אי נביאה מהימנא. ק ליג מן אבל עד אמר, ר דהנה וליג דליה, ט ליג וזרח.

אמר שומר אתא בקר

האמונה העליונה ומתוך סוד הסתום, אמר נביא הנאמן, אשר לו היה קורא הקול של סוד האמונה, שהיא המלכות, ואמר, אלי קורא משעיר, כמש"א וזרח משעיר למו. ולא כתוב, וזרח לשעיר, משום שסוד האמונה כך הוא, שמאירות מדרגות מתוך מדרגות, אלו פנימיות לאלו, קליפה תוך קליפה ומוח תוך מוח. וע"כ כתוב משעיר, דהיינו שנגלה מתוך קליפת שעיר.

(פב) והא אוקימנא דכתיב וכו': והרי העמדנו, שכתוב, והנה רוח סערה באה מן הצפון, הרי מדרגה אחת, ענן גדול הרי מדרגה שניה. ואש מתלקחת, הרי מדרגה שלישית, ונוגה לו סביב, הרי מדרגה רביעית ואח"כ ומתוכה כעין החשמל, ואחר כך, ומתוכה דמות ארבע חיות. הרי מדרגות תוך מדרגות.

אנף

מאמר

הסולם

(פ) ובהאי קרא כתיב וכו': ובמקרא הזה כתוב, משא דומה. וסוד זה בשש מדרגות הנבואה נאמר לנביאים, במחזה, בחזון, בחזיון, בחזות, בדבר, במשא, וכל החמש כולן, הוא, כמי שרואה אחר הכותל הארה ההיא של האור. ומהם כמי שרואה אור השמש מתוך עששית של זכוכית. אבל משא, היא, כשהאור מגיע על ידי יגיעה רבה, שהיה קשה הדבר עליו ולא יכול לגלות אותו, כמש"א, לשום את משא כל העם הזה עלי. ומשום זה נקרא משא.

(פא) והכא משא דומה וכו': וכאן כתוב, משא דומה, שפירושו, יגיעה גדולה, מחמת שחנבואה לא היתה יכולה להתגלות. והיא נבואה בחשאי, ועומדת בחשאי. א"י קורא משעיר, כאן לא נגלה מי אמר, אלי קורא משעיר, אם הקב"ה אם נביא הנאמן. אבל נבואה זו ודאי עומדת בחשאי, תוך סוד (דפ"י דף ק"ל ע"ב *) דף ק"יא ע"א

6

תרומה

סביב, הא דרגא רביעאה. ולכתר ומתוכה כעין החשמל. ולכתר ומתוכה דמות
ארבע חיות הא דרגין "גו דרגין.

פג) אוף הקא, פד אתגלייא קודשא בריך הוא ב' לישראל, לא אתגלייא
אלא מגו דרגין אלין. מסיני בא, ד' דרגא דהוה טמירא יתיר, ולכתר אצטריף
לאתגלייא. ואמר ונרח משעיר, הא דרגא ד' אתרא, דאיהו באתגלייא יתיר, קליפא
דשקיא על גבי מוחא. ולכתר הופיע מהר פארן, הא דרגא " אתרא. ולכתר
ואתה מרכבות קדש, דא שבחא דכלא, ודאף על גב דאתגלייא מכל אלין דרגין,
מההוא אתר דהוא עקרא דכלא, ושרי לאתגלאה מניה. מאן אתר איהו. מרכבות
קדש איהו, אינון דרגין עלאין " לעילא, אוף הקא אלי קורא משעיר, מההוא
דרגא דקאמרן, דאתדבק לעילא.

פד) שומר מה מלילה שומר מה מליל. שומר דא מטטרו"ן, וכתבי,
" ושומר אדוניו יכבד, ודא ירנא דשלטא בליילא. " מה מלילה שומר מה
מליל, מה בין האי להאי. אלא, כלא תד, אכל בחולקא דא, שלטא סטרא אתרא.
ובחולקא דא, לא שלטא כלל. ליל, אצטריף " לנטורא, דכתיב " ליל שמורים
הוא, ועל דא חסר ה', ודא איהו פד עאל ליליא, יעד דאתפלג. מפלגו ליליא
ולקלאה, שלטא לילה בה' דכתיב ויהי בחצי הלילה. הוא הלילה הזה. " ולילה
פיוס יאיר וגו'. ורגין פך, שומר מה מלילה שומר מה מליל.

חלופי גרסאות

ת גו מדרגין; מגו דרגין, א ל"ג אוף, ב ל"ג לישראל.
ג ל"ג דרגא. ד אתר. ה ל"ג אחרא. ו ל"ג דאע"ג. ז דשרי
לאתגלייא. ח מוסיף לעילא לעילא. ט ל"ג מההוא עד שומר.
י מוסיף שומר ישראל וכתוב. כ ל"ג וזא. ל לילה לליל
ול"ג מן מה עד מה בין. מ לנהורא. נ ל"ג עד דאתפלג מפלגו ליליא.

מסורת הזהר

ד) (משלי כז) ח"ב רכו; ה) (שמות יב) בא לח אוח
קלא ח"ג כב. צה; רכג; ת"ז בהקדמה ב/ו, ו) (תהלים
קלט) ב"א רעא צ"ב תק"ח קי ט"ב ש"ב.

הסולם

מאמר

פג) אוף הכא כד וכו': אף כאן
כשנתגלה הקב"ה לישראל, לא נתגלה אלא
מתוך מדרגות אלו, מסיני בא, היא מדרגה
שהיא נסתרה ביותר. ואח"כ צריך להתגלות,
ואמר, וזרה משעיר, הרי מדרגה אחרת שהיא
יותר בהתגלות, היא קליפה השורה על המוח.
ואח"כ, הופיע מהר פארן, הרי מדרגה אחרת.
ואח"כ ואתה מרכבות קדש, זו היא השבח
של כולן, שאע"פ שנתגלה בכל אלו מדרגות
ממקום זה שהוא עיקר הכל, נחשב, שהתחיל
להתגלות ממנו, מאיזה מקום הוא, מרכבות
קדש הוא, שהן מדרגות עליונות למעלה. אף
כאן, א"י קורא משעיר, פירושו ממדרגה
היא שאמרנו לעיל, בכתוב וזרח משעיר למו.
שנתדבק למעלה.

(דפו"י דף קל"א ע"א)

אמר שומר אתא כקר

פד) שומר מה מליילה שומר וגו':
שומר, זה מטטרו"ן, וכתוב עליו, ושומר אדוניו
יכבד. וזהו סוד השולט בלילה. מה מליילה
שומר מה מלייל, מה בין זה לזה, בין לילה
לליל. ומשיב, אלא הכל אחד, שהם שניהם
לידה וחשך, אלא בחלק זה של ליל שולטת
הסטרא אחרא, ובחלק זה של לילה, אינה
שולטת כלל. ליל צריך לשמירה, שכתוב ליל
שמורים הוא, וע"כ הוא חסר ה' שהח' מורה על
מלכות המתקנות, וזה הוא כשנכנס הלילה עד
שנחלק, דהיינו מחצית הלילה הראשונה עד
חצות נקרא לילה. מחצות לילה והלאה שולט
לילה עם ה', שכתוב, ויהי בחצי הלילה. הוא
הלילה הזה. ולילה כיום יאיר. ומשום זה
אוה"ב, שומר מה מליילה שומר מה מליל.
אמר

לא

תרומה

פד אמר שומר. אשפתנא בספרא דאדם, מה בין ויאמר לומר. ויאמר לעילא, ואמר לתתא, ואל משה אמר. מאן אמר, אמר שומר, דא מטטרון. אתא בקר, דא צלותא דשחרית דאיהו שלטנו דיממא, והוא דשליט על ליליא. ואי תימא דאיהו אתי בלחודוי, ואתפרש דכר מנוקבא, הא פתיב וגם לילה, תרנוייהו פחדא, ולא מתפרשין דא מן דא לעלמין. וקלא דא קרי במלין אלין, אאתא בקר וגם לילה תרנוייהו זמינין לגביכו.

פו מכאן ולהלאה אם תבעיון בעיו. אם תבעון בעותכון בצלו קמי מלכא קדישא, בעיו, צלו ובעו בעותכון, ותובו לגבי מאריכון. אתיו, כמאן דזמין לקבלא לבנוי, ולרחמא עלייהו. אוף הכי קב"ה, בקר וגם לילה, קרא ואמר אתיו. ופאה עמא קדישא, דמאריהון בעי עלון, וקרא לון לקרבא לון לגביה.

פז פדין עמא קדישא, בעאן לאתחברא, ולאעלא בבי פנישתא. וכל מאן דאקדים בקדמיתא, אתחבר בשכינתא בחבורא תדא. תא תוי, והוא קדמאה דאשתכח בבי פנישתא, ופאה חולקיה, דאיהו קיימא בדרגא דצדיק בהרי שכינתא. ודא איהו רזא ומשחרי ימצאנני. דא סליק בסליקו עלאה. ואי תימא, הא תנינן בשעתא דקב"ה אתי לבי פנישתא, ולא אשפת תמן עשרה, מיד כועס. ואת אמרת והוא חד דאקדים, אתחבר בשכינתא, וקיימא בדרגא דצדיק.

פח דאלא, למלכא דשדר לכל בני מתא, דישתפחון עמיה ביום פלן,

מסורת הזהר

חלופי גרמאות

ז (משלי ח) ח"א רנו. ח"ב קמ. ז"ח יח ט"א שכ"ד. ס ואמר. ע הא. פ לגבייהו. צ בעותין. ק לקמיה. ר לין. ש ליג ולאעלא. ת דקריב. א מוסיף בקדמותא ואקדים. ב מוסיף כנישתא בקדמאה; כנישתא ואוריך בבי כנישתא. ג אלא וליג ואת אמרת. ד ליג אלא. ה ליג עמיה ביום פלן.

דרך אמת ש משל למלך וכיו. והוא מבואר.

מאמר

הסולם

אמר שומר אתא בקר

הקב"ה, בקר וגם לילה קרא ואמר, אתיו. אשרי הם עם הקדוש, שאדונם מבקש אותם וקורא אותם לקרבם אליו.

פז כדין עמא קדישא וכיו: אז, עם הקדוש, צריכים להתחבר ולבא לבית הכנסת, וכל מי שמקדים תחילה מתחבר עם השכינה בחבור אחד, בוא וראה, הראשון שהוא הנמצא בבית הכנסת אשרי חלקו, שהוא עומד במדרגת צדיק אל השכינה. וזה הוא סוד, ומשחרי ימצאונני. זהו עולה במעלה עליונה. ואם תאמר הרי למדנו, בשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ואינו מוצא שם עשרה, מיד כועס. ואתה אומר, שהאחד שהוא ההקדים, נתחבר בשכינה ונמצא במדרגת צדיק.

פח אלא למלכא דשדר וכיו: ומשיב, אלא, בדומה למלך ששלח לכל בני העיר שימצאו עמו ביום פלוני ובמקום פלוני. עד שבני

פד אמר שומר וכיו: מצאתי בספר של אדם, מה בין ויאמר אל אמר, ויאמר, הוא למעלה, שהוא ז"א. אמר, הוא למטה, שהוא מטטרון. כש"א, ואל משה אמר, מי אמר, אמר שומר, שהוא מטטרון. אתא בקר, היינו תפלת שחרית, שהיא ממשלת היום, ההוא, השולט על הלילה. ואם תאמר, שהבקר בא לבדו, ונפרש הזכר, שהוא בקר, מן הנוקבא, שהוא לילה. הרי כתוב, וגם לילה, שניהם יחד, ואינם נפרדים זה מן זה לעולם. וקול זה קורא דברים אלו, אתא בקר וגם לילה, שניהם מזומנים אליכם.

פו מכאן ולהלאה וכיו: מכאן ולהלאה, אם תבעיון בעיו, אם תבקשו בקשתיכם בתפלה לפני המלך, בקשו, התפללו ובקשו בקשתיכם ושובו אל אדוניכם. אתיו, כמי שמזמין לקבל את בניו ולרחם עליהם. אף כן, (דפו"י דף ק"א ע"א)

כב

תרומה

בְּדוֹף פֶּלֶן. עַד דְּהוּוּ מְזַמְּנֵי גְרַמְיָהוּ אֵינּוֹן בְּנֵי מֵתָא, אַקְדִּים חַד וְאַתָּא לְהֵהוּא אַתְר. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף אַתָּא מְלָכָא, אֲשַׁכַּח לְהֵהוּא כֶּר נֶשׁ דְּאַקְדִּים תַּמָּן, אָמַר לֵיה, י פֶּלֶן בְּנֵי מֵתָא אָן אֵינּוֹן. אָמַר לֵיה, מָאֲרִי, אָנָּא אַקְדִּימְנָא מְנִיָּהוּ, וְהָא אֵינּוֹן אַתָּאן אַבְתְּרָאֵי לְפִקּוּדָא דְמְלָכָא. כְּדִין, טַב בְּעֵינֵי מְלָכָא, וְיִתִּיב תַּמָּן בְּהַדְיָה, וְאֲשַׁתְּעֵי עֲמִיה, וְאֲתַעְבִּיד רְחִימָא דְמְלָכָא. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, אַתּוּ כָּל עֲמָא, וְאֲתַפְיִיס מְלָכָא עֲמַהוֹן, וְשָׂדֵר לֹון לְשֶׁלָּם. אַבְּל אֵי אֵינּוֹן בְּנֵי מֵתָא לֹא אַתְיִין, וְחַד לֹא אַקְדִּים לְאֲשַׁתְּעֵי קָמִי מְלָכָא, לְאַתְחַזְּאָה בְּגִינְיָהוּ דְהָא כְּלָהוּ אַתְיִין. מִיָּד כְּעֵיס וְרָגִיו מְלָכָא.

פמ) אוף הקא, בֵּין דְחַד אַקְדִּים, וְאֲשַׁתְּכַח בְּכִי כְּנִישְׁתָּא, וְשְׁכִינְתָּא אַתְיָא וְאֲשַׁכַּח לֵיה, כְּדִין אַתְחַשְׁבִּיב כְּאֵלוּ כְּלָהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ תַּמָּן. דְהָא דָא אֹרְיָךְ לֹון תַּמָּן. מִיָּד אַתְחַכְּרַת עֲמִיה שְׁכִינְתָּא, וְיִתְבִּי בְּזוּוּגָא חַד, וְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהַדְיָה, וְאוֹתִיב לֵיה בְּדַרְגָּא דְצַדִּיק. וְאֵי חַד לֹא אַקְדִּים וְלֹא אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן, מַה כְּתִיב, (י) מְדוּעַ כְּפַתִּי וְאֵין אִישׁ. וְאֵין עֲשָׂרָה לֹא כְּתִיב, אֶלָּא וְאֵין אִישׁ, לְאַתְחַכְּרָא בְּהַדְיָא, לְמַהוּ גַבְאֵי, כְּד"א אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלְמַהוּ בְּדַרְגָּא דְצַדִּיק.

צ) וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהַדְיָה, וְשְׁאִיל עֲלוּי, אֵי יוֹמָא חַד לֹא אַתִּי, כְּמַה דְאוֹקִימְנָא, דְכְּתִיב (י) מִי כָכֶם יֵרָא י"י שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ. וְהָא אַתְעַרְנָא בְּהָאֵי

מסורת הזהר

(ח) (ישעיה ג) ויחי ט צ"ב. ט) (שם) ח"ג קצו.

חלופי גרסאות

1 [הני] בני מתא פלונית. ז ל"ג למהוי.

מאמר

הסולם

אמר שומר אתא בקר

אלא ואין איש, דהיינו אחד, שיתחבר עמי להיות אצלי. כמש"א, איש האלקים, שפירושו להיות במדרגת צדיק.

צ) וְלֹא עוֹד אֱלֵא וכו': ולא עוד אלא שעושה הכרות עמו, ושואל עליו אם אינו בא יום אחד, כמו שהעמדנו, שכתוב, מי בכס ירא ה' שומע בקול עבדו. והרי הערנו במה שכתוב, אלי קורא משעיר, שנמצא מדרגה אחר מדרגה ומדרגה תוך מדרגה, (כנ"ל אות פ"א) ע"כ שומר ההוא, שאע"פ שכתוב, אלי קורא משעיר הוא מטטרון. קורא בכח בכל יום ויום, אתא בקר וגם לילה, שפירושו לתפלת שחרית (כנ"ל אות פ"ה) וזה הוא שהקב"ה שואל עליו, מי בכס ירא ה', שומע בקול עבדו, שהוא מטטרון, ובא לבית התפלה. הרי שהקב"ה שואל עליו אם אינו בא, ואומר מי בכס ירא ה' וגו'. ומשום זה אשרי הוא מי שמקדים לבית הכנסת, לעלות במדרגה זו שאמרנו, דהיינו למדרגת צדיק.

כד

שבני העיר הכינו את עצמם, הקדים אחד ובא למקום ההוא. בין כך ובין כך בא המלך, ומצא שם אדם שהוא שהקדים. אמר לו המלך, פלוני, בני העיר איפה הם. אמר לו, אדוני, אני הקדמתי את עצמי מהם, והרי הם באים אחרי לפקודת המלך. אז, היה טוב בעיני המלך, וישב שם עמו, ודבר עמו, ונעשה אהובו של המלך. בין כך ובין כך, באו כל העם ונתרצה המלך עמהם, ושלח אותם לשלום. אבל אם אלו בני העיר לא היו באים, ואחד לא הקדים לדבר לפני המלך, ולהראות בשבילם, ולומר שכולם באים, מיד היה כועס ונרגז המלך.

פט) אוף הכא כיון וכו': אף כאן, כיון שאחד הקדים ונמצא בבית הכנסת, והשכינה באה ומוצאת אותו, אז נחשב כאלו כולם נמצאים שם, כי זה מחכה עליהם שם, מיד מתחברת השכינה עמו ויושבים בחבור אחד ועשה הכרות עמו, ומושיבו במדרגת צדיק. ואם אחד לא הקדים ולא נמצא שם, מה כתוב, מדוע באתי ואין איש, ואין עשרה אינו כתוב, (דפו"י דף קל"א ע"א * דף קל"א ע"ב)

לג

תרומה

"דכתיב, אלי קורא משעיר, דהא דרגא בטר דרגא "דרגא גו דרגא, שהוא שומר, קורא בְּחִילָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְדָא אִיהוּ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל עֲבָדוֹ, עֲבָדוֹ, דָּא מְטַטְרוֹן. וּבְגִין כֵּן, וּפְאָה אִיהוּ מֵאן דְּאֶקְדִים לְבִי פְּנִישְׁתָּא, לְסֻלְקָא בְּהַהוּא דְּרָגָא עֲלָאָה דְּקֵאמְרִין.

צא כד אתי צפרא, וצבורא אשתכחו בבי פנישתא, בעו לְאֲשַׁתְּכַחָא בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבֵתָן יְדִדּוּד. וְהָא אֲוִקִימְנָא, דְּסִדְרָא אִיהוּ לְאֲתַעְרָא רְחִימוּ "לְעִילָא וְתַתָּא, לְאֲתַקְנָא תְּקוּנִין, וְלְאֲתַעְרָא חֲדוּהָ. דְּהָא בְּגִין דָּא לְיוֹאֵי מִתְעַרֵי לְאֲתַעְרָא רְחִימוּ וְחֲדוּהָ לְעִילָא, בְּאִינוֹן שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵתָן.

צב ומאן דמשערי בבי פנישתא וּבְמִלִין דְּחוּל, וְוִי לִיהָ, דְּאֲתוּי פְּרוּדָא, וְוִי לִיהָ דְּגֵרַע מְהִימְנוּתָא. וְוִי לִיהָ דְּלִית לִיהָ חוּלְקָא בְּאַלְהָא דִּישְׁרָאֵל. דְּאֲתוּי דְּהָא "לִית אֲלָהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח תְּפִין, "וְלֹא דְּחִיל מְנִיָּה, וְאֲנָהִיג קְלָנָא "בְּתַקוּנָא עֲלָאָה דְּלְעִילָא.

צג דהא בשעתא דישראל מסדרי בבי פנישתא, סדורא דשירין וְתוֹשְׁבֵתָן "וּסְדוּרָא דְּצִלוּתָא, כְּדִין מִתְפַּנְשִׁי "תִּלְתַּת מְשַׁרְיִין דְּמִלְאָכֵי עֲלָאֵי. מְשַׁרְיִיתָא תְּדָא, אִינוֹן מִלְאָכִין "קְדִישִׁין דְּקָא מְשַׁבְּחֵן לְקַב"ה בִּימְמָא, בְּגִין דְּאִית אֲתַרְנִין דְּקָא מְשַׁבְּחֵן לְקַב"ה בְּלִילָא. וְאֵלִין אִינוֹן דְּקָא מְשַׁבְּחֵן "לְקַב"ה, "וְאִמְרִין שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵתָן בְּהַדְּיָהוּ דִּישְׁרָאֵל בִּימְמָא.

צד משרייתא תניינא, אינון מלאכין קדישין, דמשפכחי בְּכָל קְדוּשָׁה

חלופי גרמאות

ח מוסיף על מה דכתיב, ט לא גרסינן דרגא, י ל"ג בחילא, כ לאשתכחו, ל ל"ג דדוד, מ דעילא, נ ל"ג במלך רחול, ס מוסיף לית ליה, ע ל"ג ולא רחיל מניה; מוסיף ולית ליה חולקא ביה ולא, פ בתקיפא, צ מסדרי, ק מוסיף קדישין עלאין, ר ואחרנין, ש ליה, ת ל"ג מן ואמרין ער משרייתא.

דרך אמת ת ג' מחנות מלאכים.

הסולם

מאמר
צא כד אתי צפרא וכו': כשבא הבקר, והצבור נמצא בבית הכנסת, הם צריכים להמצא בשירות ותשבחות של דוד. והרי העמדנו, שהסדר הוא, לעורר אהבה למעלה ולמטה, לתקן תקונים ולעורר שמחה. כי משום זה הלויים מעוררים שתתעורר אהבה ושמחה למעלה, באלו השירות והתשבחות.
צב ומאן דמשערי בבי וכו': ומי שמדבר בבית הכנסת דברי חול, אוי לו שמראה פירוד, אוי לו שגורע האמונה, אוי לו שאין לו חלק באלקי ישראל, כי מראה בזה, שאין אלקים, ואינו נמצא שם, ואינו מפחד ממנו, ונוהג ביון בתקון העליון של מעלה. כי בית הכנסת מתוקן כנגד המלכות העליונה.
צג דהא בשעתא דישראל מסדרי בבי פנישתא וכו': כי בשעה שישראל מסדריים בבית הכנסת סדר שירות ותשבחות, וסדר התפלה, אז מתאספים ג' מחנות של מלאכים עליונים, מחנה אחד, הם מלאכים הקדושים המשבחים להקב"ה ביום. כי יש אחרים שמשבחים להקב"ה בלילה, ואלו הם המשבחים להקב"ה ואומרים שירות ותשבחות עם ישראל ביום.
צד משרייתא תניינא אינון וכו': מחנה השני, הם המלאכים הקדושים הנמצאים בכל קדושה וקדושה שישראל מקדשים למטה, ותחת ממשלתם הם כל אלו המתעוררים בכל הרקיעים בתפלה ההיא של ישראל. מחנה השלישי, הן עלמות העליונות, שהן ז' רוחות של ז' היכלות דבריא, שמתקנות עם המלכות

(דפו"י דף ק"א ע"ב)

לד

תרומה

וקדושה ד'ישׂראל, מקדשי לתתא. ובשולטנא דלהון, כל אינון * דמתערין בכל אינון ב' רקיעין, בההיא צלותא ד'ישׂראל. משקיתא תליתאה אינון * עולמתן עלאין. דקא מתתקני עם מטרוניתא, ומתקני לה לאעלא לה * קמי מלכא, ואלין אינון משריין עלאין על פלהו.

צה ויכלהו מתתקני, בסדורא ד'ישׂראל דמתתקני לתתא, באינון שירין ותושבטן, ובההיא צלותא דקא מצלו ישׂראל. כיון דאלין תלת משריין מנדמנן, כדן ישׂראל פתחי שירתא, וזמרי קמי מאריהון. * ובההיא משריתא תדא, די ממנא לשבחה למאריהון ביממא, אנדמנן * עליהו, וזמרי עמהון כתדא, באינון שבחי דדוד מלכא, והא אוקימנא מלי.

צו בההוא זמנא דמסיימי ישׂראל שבחי דאינון תושבטן דדוד, כדן תושבטתא דשירתא, * דימא, כמה דאוקימנא. ואי תימא, האי תושבטתא אמאי איהי בתקונא בתרייתא בטר שבחי דדוד, והא תורה שבכתב, אקדימת לתורה שבעל פה, ואקדימת לנביאים, * ואקדימת לפתובים, וכמה דאקדימת, הכי אצטריך * לאקדמא.

צז אלא, מגו דכ"י לא אתתקנת אלא מתורה שבכתב, משום הכי אצטריך לומר * לה בשירותא דתקונהא, והאי תושבטתא מעליא, מפל שאר תושבטן דעלמא. ואיהי לא אתתקנת מפלהו, כמה דאתתקנת * מתושבטתא דא. ובגין דא, איהי סמוך לצלותא דמיושב, כמה דאוקימנא.

חלופי גרמאות

א דמתערי בעלותהון ד'ישׂראל וליג מן דמתערין עד משריתא. ב היכלין. ג מוסיף ד'ישׂראל דמיושב. ד מוסיף לה לתקנא. ה לקמי ו כל אלין. ו מתתקני. ח אינון. ט עמהון. י בגין. כ ביממא. ל וכתובים וליג ואקדימת. מ לאקדמה; מו מוסיף לאקדמא בשירתא; נ לאקדמא בשירותא (ד"א). ו ליג לה; ז אקדמא.

דרך אמת א נערות עליונות והם היכולות שתחת השכינה כסא שלה.

הסולם

מאמר
אמר שומר אתא בקר שהעמדנו. ואם תאמר, תשבחה זו למה היא בתקון אחרון אחר שבחים של דוד, והרי תורה שבכתב קדמה לתורה שבעל פה, וקדמה לנביאים, וקדמה לכתובים, וכמו שהיא קדומה, כך צריכים להקדימה.

מאמר
צו אלא מגו דכ"י וכו': אלא מתוך שכנסת ישראל, שהיא המלכות, אינה מתתקנת אלא מתורה שבכתב, ע"כ צריכים לומר השירה בתחילה תקוניה, דהיינו סמוך לתפלה דמיושב, ותשבחה זו חשובה מכל שאר תשבחות שבעולם. והיא, המלכות, אינה מתתקנת מכולם כמו שמתתקנת מתשבחה זו, ומשום זה היא סמוכה לתפלה דמיושב, דהיינו לתפלת יוצר. כמו שהעמדנו.

בה

המלכות, והן מתקנות את המלכות להכניסה לפני המלך. ואלו הן מתנות העליונים על כולם.

צה וכ"הו מתתקני בסדורא וכו': וכולם מתתקנים בסדר של ישראל שמתקנים למטה, באלו שירות ותשבחות, ובתפלה ההיא שמתפללים ישראל. כיון שאלו ג' מתנות מזדמנים, אז ישראל פותחים בשירה ומזמרים לפני אדונם. ומתנה האחד ההוא, הממונים לשבח לאדונם ביום, מזדמנים עמהם ומזמרים עמהם יחד באלו השבחים של דוד המלך, והרי העמדנו הדברים.

צו בההוא זמנא דמסיימי וכו': בזמן ההוא שמסיימים ישראל השבחים של תשבחות דוד, אז אומרים התשבחה של שירת הים, כמו (דפו"י דף קל"א ע"ב * קל"ב ע"א)

לה

תרומה

צח **בה** שַׁעֲתָא כַּד שִׁירְתָּא ^ו דִּימָא אַתְמַר, מִתְעַטְרָא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל בְּהֵוּא כְּתָרָא, ^ט דְּזִמִּין קב"ה לְאַעְטְרָא לְמַלְכָּא מְשִׁיחָא, וְהֵוּא כְּתָרָא גְלִיפָא ^פ מְחַקְקָא בְּשִׁמְהֵן קְדִישִׁין, כְּמָה דְאַתְעַטְר קב"ה הֵוּא יוֹמָא דְאַעְבְּרוּ יִשְׂרָאֵל יַת יָמָא, וְאַטְבַּע ^צ לְכָל מְשַׁרְיִין דְּפִרְעָה וּפְרָשׁוּהִי. בְּגִ"ד, בְּעֵי ב"ג לְשׁוּאָה רְעוּתִיהָ בְּהֵאִי שִׁירְתָּא. וְכָל מֵאן דְּזָכִי לָהּ בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְכִי לְמַחְמֵי לְמַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּתַקּוּנֵי הֵוּא כְּתָרָא, וּבְחֻגְרֵוּ ^ד דְּזִינֵיהָ, וְזָכִי לְשַׁבְחָא הֵאִי שִׁירְתָּא תַּמָּן, וְהָא אֻקְיָמָנָא מְלִי.

צט פִּינִין דְּמַטִּי ב"ג לְיִשְׁתַּבַּח וְנָטַל קב"ה הֵוּא כְּתָרָא, וְשׁוּי ^ט לִיהָ קָמִיהָ, וְכִי שְׁרִיאַת לְאַתְתַּקְנָא לְמִיתִי ^ח קָמִי ^א מְלָכָא עֲלָאָה. וְאַצְטְרִיף לְאַכְלָלָא לָהּ, ^ב בְּתַלְיִסְר מְכִילִין ^ג דְּרַחֲמֵי עֲלָאִי, דְּמַנְהוּן אַתְבְּרַכַּת. וְאַיְנוּן ^ד תַּלְיִסְר בּוּסְמִין ^ה עֲלָאִין, כְּד"א, ^ו גֵּרְד וְכִרְכּוּם קְנָה וְקַנְמוֹן וְגו', וְהֵכָא אֵינּוּן, שִׁיר, וְשַׁבְחָה, הַלֵּל, וְזַמְרָה, עוֹז, וּמְמַשְׁלָה, נְצַח, גְּדוּלָה, וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה, וְתַפְאָרַת, ^ז קְדוּשָׁה. הָא ^ח תַּלְיִסְר. וְלִכְתֵּר לְתַבְרָא לָהּ ^ט בְּהַדְיָהּ, וְלוֹמַר וּמַלְכוּת, ^י וְהוּוּ תַּלְיִסְר. בְּגִין דְּאִיהִי מִתְבְּרָכָא מְנִיְהָ.

ק וְעַל דָּא אַצְטְרִיף, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְכְּלִילַת בִּינֵייהוּ, לְשׁוּאָה לְכָא וְרְעוּתָא יְבֵהֵאִי, וְלֹא לִישְׁתַּעֲי כְּלָל, דְּלֹא לְפָסוּק בִּינֵייהוּ. וְאִי פָסִיק בִּינֵייהוּ, מִתְתַּחַת גְּדַפֵּי כְּרוּבֵיא נְפִיק חַד שְׁלַחֻבָא, וְקֶאֱרִי בְּחִילָא וְאַמַּר, פְּלַנְיָא דִּי פָסִיק גְּאוּתָא

ח'ופי גרסאות

ס דיממא, ט דאזמין, פ בשמהן קדישין מחקקא, צ מוסין קב"ה לכל. ק זיינו, ר נטיל. ש לה. ית לקמיה. א דמלכא. ב בתריסר. ג ל"ג דהמת. ד תריסר. ה מוסין עלאין ואלו הם כפרים נורים נרד כרכום קנה קנמן עם כל עצי לבנה מור אהלות עם כל ראשי בשמים וריח אפיך כתפוחים וחכך כיון הטוב הדודאים נתנו ריח. ו ל"ג נרד וכרכום. ז והני. ח מוסין קדושה ומלכות. ט תליסר. י בתרווייהו. כ ל"ג והוּוּ תליסר. ל להאי. **דרך אמת** [ב] ב"ג מרות עליונות.

מסורת הזהר

(י' שיר ד) משפטים קלה צ"ג.

הסולם

מדות הרחמים העליונות, שמהן מתברכת. והם י"ג מיני בשמים עליונים, כש"א, נרד וכרכום קנה וקנמן וגו'. וכאן הם, שיר, ושבחה, הלל, וזמרה, עוז, וממשלה, נצח, גדולה, וגבורה, תהלה, ותפארת, קדושה, הרי י"ב, ואח"כ לחבר אותה עמהם ולומר, ומלכות, והם י"ג. כי היא מתברכת מהם. **ק** וְעַל דָּא אַצְטְרִיף וכו': ועל כן צריך, בשעה שהמלכות נכללת ביניהם, בין י"ג מדות לשום לב ורצון בזה, ולא לדבר כלל ולא להפסיק ביניהם. ואם מפסיק ביניהם, יוצאת מתחת כנפי הכרובים שלהבת אחת, וקורא בכח ואומר, פלוני שהפסיק גאות הקב"ה, יכלה ויפסוק חייו, שלא יראה גאות המלך הקדוש, כש"א, ובל יראה גאות ה'. משום שאלו י"ג הם גאות ה'.

מכאן

מאמר

צח **בה** שַׁעֲתָא כַּד וכו': בה בשעה שנאמר שירת הים, מתעטרת כנסת ישראל בכתר ההוא, שעתידי הקב"ה לעטר את מלך המשיח. וכתר ההוא מפותח וחקוק בשמות הקדושים, כמו שנתעטר הקב"ה ביום ההוא שעברו ישראל את הים והטביע כל מתנות פרעה ופרשיו. משום זה צריך האדם לשום רצונו בשירה זו. וכל מי שזכה בה בעולם הזה, זוכה לראות את מלך המשיח בתקון כתר ההוא, ובכלי זיין שהוא חגור, וזוכה לשבח שירה זו שם. והרי העמדנו הדברים.

צט **כיון דמטי בר נש וכו'**: כיון שהגיע האדם לישתבח, לוקח הקב"ה כתר ההוא ומשים אותו לפניו. וכנסת ישראל שהיא המלכות, מתחלת להתתקן לבא לפני מלך העליון שהוא ז"א. וצריכים לכלול אותה ב"ג

(דפו"י דף קליב ע"א)

15

תרומה

דקב"ה, ישפצי ויתפסק, דלא יחמי גאותא דמלכא קדישא, כד"א וכל יראא גאות ה', בגין דאלין תליסר אינון גאות יי'.

קא) מכאן ולהלאה אל תהודאות כו', דא מלכא עלאה דשלמא פלא דיליה, כד"א שיר השירים אשר לשלמה, למלכא דשלמא דיליה, בגין דכל הני שבחין אינון לגבה דכ"י פד משתבחה במשך יתא דלתתא. מתמן ולהלאה, יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא את הפל. והא אתערנא ביה, ואתערנו חבריאי דהני אינון תיקונין דעלמא עלאה.

קב) א"ל ברו"ך: תקוני דעלמא תתאה, דאינון כ"ב אתוון ועירין, בגין דאית אתוון רברבן, ואתוון ועירין. אתוון ועירין, מעלמא תתאה. אתוון רברבן, מההוא עלמא דאתי.

קג) בכלא אינון רברבן, אינון רברבן בגרמייהו. פד אתיין יחידאין אינון רברבן דכד פשיטן יתיר, אינון אתיין פל אַת ואת ברתיקא דחזי ליה, כגון שבחא דשבת דאינון אתוון דשבת, אל אדון על כל המעשים, ברוך ומבורך בפי כל נשמה. אלין אתוון בתמש תמש תיבין, דאינון תמשין תרעין דעלמא דאתי.

קד) תרין אתוון אתרנין די בסופא: ש"ת. אינון בשית שית תיבין,

מסורת הזהר

כ (ישעיה כו) ז"ח כח ט"ד ש"מ ב. ל (שם מה) ח"א רנא: רסג: ח"ב קנה. רס: ז"ח ח ט"ב שינ ט"ג שיג תק"ח ט"ב שכ"ט.

חלופי גרסאות

ז בדפויי כתב מן כד"א שיר וגו' עד דיליה אחר במשוייתא דלתתא באות הזה. ו משתכחא. ו מוסיף אל אדון; נאל אדון ברין תקוני דעלמא תתאה מאינון כ"ב אתוון רברבן ועירין אתוון רברבן מההוא עלמא דאתי. ו מוסיף לא אתיין; אתוון יחידאין. פ ה"ג הסלם; מוסיף לא פשיטן; דכר ונוקבא פשיטן; פשטין. צ אתוון. ק חר וחד. ו ל"ג דשבת; דשבת. ו אינון שית ידען אינון חמש לגו. ת ל"ג ש"ת.

מאמר

קא) מכאן ולהלאה אל וכו': מכאן ולהלאה אל ההודאות וכו', זהו מלך עליון מלך שכל השלום שלו כש"א, שיר השירים אשר לשלמה, פירושו למלך שהשלום שלו, שהוא ז"א. כי כל אלו השבחים שמקודם היו לכנסת ישראל, שהיא המלכות, כשהיא משתבחת במחנות שלמטה. משם ולהלאה, יוצר אור ובורא חשך וכו'. והרי הערתי בו והעירו בו החברים, שאלו הם תקונים של עולם העליון, שהוא ז"א.

הפוס'ם

אמר שומר אתא בקר

גדולות בכל, דהיינו מבי טעמים, הן אותיות גדולות בעצמם אפילו כשבאים ביחידות, והן גדולות, בעת שאלו האותיות מתפשטות יותר כל אות ואות באה במרכבה הראויה לה, דהיינו שבת של שבת, שאלו האותיות של שבת, אל אדון על כל המעשים, ברוך ומבורך בפי כל הנשמה, אלו האותיות מתפשטות בחמש חמש תיבות כי באל אדון יש חמש תיבות, וכן בברוך ומבורך. שהם כנגד חמשים שערים של עולם הבא, שהיא בינה. שהן חמש ספירות כח"ב תר"מ שכל אחת כלולה מעשר.

קב) א"ל ברוך תקוני וכו': הא"ב שבדאשי תיבות, אל ברוך גדול דעה וכו', הם תקונים של עולם התחתון, שהוא מלכות, שהם בראשי תיבות כ"ב אותיות קטנות, משום שיש אותיות גדולות ואותיות קטנות, אותיות קטנות הן בעולם התחתון, שהוא מלכות, אותיות גדולות הן בעולם הבא, שהוא בינה.

קג) בכלא אינון רברבין וכו': הן (דפויי דף קליב ע"א)

אלין

טז

תרומה

דאינון שית סטרין דעלמא דאחי, ונפקי מתמן. כגון: שבת יתנו לו כל צבא מרום. תפארת וגדולה שרפים ואופנים וחיית הקודש.

קה) אלין תרין אתוון, בשית שית תרין אתוון קדמאי, בחמש חמש. פלהו שאר אתוון די באמצעיתא, פלהו בארבע ארבע, בגין דאינון ברוזא דרתיכא עלאה, דאינון אתוון קדמאי ואינון דכסופא, אינון שלימו דכ"ב דאתוון, בגין דאית בהו כ"ב תיבין, לקבל כ"ב אתוון עלאין. אשתארו תמניסר אתוון אחרנין, דקא סלקין ברתכייהו לארבע ארבע, לשבעין ותרין תיבין, דאינון רזא דשמא מפרש, גליפא קדישא דע"ב אתוון, דקודשא בריה הוא מתעטר בהו. ושמא דא, איהו מעטרא לכ"י, וסליק ברוזא דא, לאתעטרא בהו גו שלימותא דשכינתא.

קו) וסימניך דאלין אתוון, דקא מתעטרין בשבחה עלאה, דא קדמאי וסופי, דסלקין בעטרייהו אינון א"ת ב"ש. אלף בחמש. תי"ו בשית. בית בחמש. שיי"ן בשית. בג"כ רזא דא"ת ב"ש פללא דכ"ב אתוון, דאינון עטרה דתלתין ותרין שבילין.

קיז) וסימן דאינון אתוון אחרנין דסלקין ברתכייהו, ג"ר. שארי בגימ"ל, וסיים ברי"ש, וכלהו רזא דרתיכא קדישא. א"ת ב"ש, רזא דשמא קדישא. ג"ר,

חלופי גרמאות

א ובגין. ב רזא. ג אינון. ד ל"ג אתוון. ה דגליפא. ו ברוחא; ברוחא ול"ג דא. ז היג הפלם; שליחותא דשכינתא; שליחותא דמאריה. ח וסימן. ט מוסיף דשמא קדישא.

אמר שומר אתא בכר

הפולם

מאמר

דא"ת ב"ש, אלף מתפשט בחמש אותיות דהיינו אל אדון וכו'. תיו בשש אותיות דהיינו תפארת וגדולה וכו'. בית בחמש אותיות, דהיינו ברוך ומבורך וכו'. שין בשש אותיות דהיינו שבת נותנים לו וכו'. ומשום זה סוד דא"ת ב"ש שבשבח דאל אדון, שיש בהו כ"ב תיבות, הן כלל כ"ב אותיות דז"א שהן עטרה לל"ב שבילי החכמה, כי ל"ב שבילי החכמה הן כ"ב אותיות דז"א, שעלה לבינה שבה עשר ספירות, שכ"ב ועשר הן ל"ב נתיבות החכמה כלומר דבינה שנעשתה לחכמה ולז"א הזה שבבינה, דומות כ"ב תיבות שבא"ת ב"ש, שבשבח אל אדון.

קה) אלין תרין אתוון וכו': אלו ב' אותיות ש' ת', הן בשש שש אותיות, ב' אותיות הראשונות א' ב', הן בחמש חמש אותיות, כל שאר האותיות שבאמצע, כולן בארבע ארבע אותיות, משום שהן בסוד מרכבה העליונה, כי האותיות הראשונות א"ב, שהן עשר, ואלו ש"ת שבסוף שהן י"ב, הן יחד השלימות של כ"ב אותיות, כי יש בהן כ"ב תיבות כנגד כ"ב אותיות עליונות, שהן בבינה, נשארות י"ח אותיות אחרות שבאמצע, שהן עולות במרכבתן, דהיינו בהתפשטותן, לארבע ארבע תיבות, שהן ביוחד ע"ב תיבות, כי י"ח פעם ארבע הוא ע"ב, שהן סוד השם המפורש, חקיקה הקדושה של ע"ב אותיות שהקב"ה מתעטר בהן. ושם הזה הוא מעטר לכנסת ישראל, שהיא המלכות, ועולה בסוד הזה להתעטר בהן, תוך שלימות השכינה.

קז) וסימן דאינון אתוון וכו': והסימן של האותיות האחרות, חוץ מא"ת ב"ש, העולות במרכבותיהן, הן ג"ר, שמתחילות בג' דהיינו גדלו וטובו מלא עולם, ומסיימות בר', דהיינו ראה והתקין צורת הלבנה. וכולן הן סוד המרכבה הקדושה, דהיינו, חג"ת דז"א ומלכות המתחברת עמהם, שנעשו מרכבה לבינה. הנקראים מרכבה עליונה. א"ת ב"ש, שבשבח אל

קו) וסימניך דאלין אתוון וכו': וסימניך שאלו האותיות המתעטרים בשבת העליון, הראשונות שהן א"ב והאחרונות שהן ש"ת, העולין בעטרותיהן, הן הצירוף מאלפא ביתא (דפוי"י דף קליב ע"א * דף קליב ע"ב)

לח

תרומה

רָזָא דְרִתִּיכָא קְדִישָׁא, דְּסִלְקָא לְע"ב, וְאִתְעָבִיד מְנִיחָו שְׁמָא קְדִישָׁא, לְאִתְעֵטְרָא כ"י, מְגוּ רִתִּיכָא עֲלָאָה.

קח) וּבְגִין כֶּף הַהוּא שְׁמָא דְע"ב פְּלִילָא בְּרִזָּא דְאַבְהֶן, יִמְיֵנָא וּשְׁמָאֵלָא וְאִמְצֵעִיתָא. וְאִיהִי מִתְעֵטְרָא בְּהוּ, לְמַהוּי שְׁמָא קְדִישָׁא. וְלָאוּ שְׁמָא עֲלָאָה, יִבְאִינוּן שְׁמֵהּן עֲלָאִין, דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, דְּדַתְאֲחֻדָּן לְעִילָא לְעִילָא. וְאִע"ג דְּהָאִי שְׁמָא עֲלָאָה אִיהוּ, אֲבָל רָזָא דִּילִיהּ, דְּוֹד מְלָכָא, דְּמִתְעֵטְרָא בְּאַבְהֶן.

קט) שְׁמָא דְמ"ב אֲתוּוֹן רָזָא דִּילִיהּ אֲבָהֶן, דְּקָא מִתְעֵטְרָן בְּעֲלָמָא עֲלָאָה. וְעֲלָמָא עֲלָאָה בְּמַה דְּלְעִילָא. וְעַל דָּא, סְלִיק וְלָא נְחִית, אִתְעֵטְר גּוּ מַחְשְׁבָה עֲלָאָה. וּפְקָאָה חוֹלְקָא דְמָאֵן דְּנִדְעָה לִיהּ, וְאִנְדְּהֵר בִּיהּ.

קי) שְׁמָא דְע"ב אֲתוּוֹן, דְּוֹד דְּקָא מִתְעֵטְרָא בְּאַבְהֶן, וְרָזָא דִּילִיהּ סְלִיק וְנְחִית, כְּגוּוֹנָא דָּא מִצְפ"ץ, שְׁמָא דְתִלְסַר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי. אִינוּן תְּרִיסַר, רָזָא דְרִתִּיכָא קְדִישָׁא, דְּנִפְיָק מִחַד, דְּשִׁרְיָא עֲלֵיהּ וּבְגִין כֶּף שְׁמָא דְע"ב

חלופי גרמאות

י מוסיף דכתיב (תהלים מח) כשמך אלקים כן תהלתך. כ ל"ג דע"ב. ל מימינא ומשמאלא ובאמצעיתא. מ ולא. נ באינון. ס דאתאחדא; דאתיידא. ע ברוא. פ מוסיף דלעילא וסלקא רוא לעילא לעילא עד דאתעטרא באין סוף. צ חולקיה. ק מאן. ר ביה. ש ל"ג אתוון. ת מוסיף מצפ"ץ מצפ"ץ. א מוסיף ובג"כ סליק נחית וכלהו סליק נחית בר האי (שמא המ"ב) דסליק ולא נחית. (א"ל ב"ם ג"ץ ד"ס ה"ע ו"ף ז"ץ ח"ק ט"ר י"ש כ"ת. א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"ף ז"ע ח"ס ט"ז י"מ כ"ל) וע"ד.

מאמר

הסולם

אמר שומר אתא בקר

אל אדון הוא סוד השם הקדוש הוי"ה שהוא ז"א שעלה לבינה כנ"ל, ג"ר שבאל אדון, שהו י"ח אותיות מן ג' עד ר', הוא סוד מרכבה הקדושה העולה בחשבון ע"ב, דהיינו חג"ת שבהם ג' הפסוקים, ויסע ויבא ויט, (כנ"ל בשלח דף מ"ו ד"ה ביאור) ונעשה מהם שם הקדוש לעטר את כנסת ישראל שהיא המלכות, מתוך מרכבה עלאה. שהמלכות מקבלת ע"ב התיבות דחג"ת, כמ"ש שם, שהן מרכבה עליונה.

קט) שְׁמָא דְמ"ב אֲתוּוֹן וכו': השם של מ"ב אותיות, הסוד שלו הוא, האבות, שהם חג"ת דז"א שה"ס כ"ב אותיות, המתעטרים בעולם העליון, שהן עשר ספירות דבינה, ועולם העליון מתעטר במה שעליון ממנו, שהן עשר ספירות דחכמה. שכ"ב של ז"א ועשר דבינה ועשר דחכמה עולים בחשבון מ"ב וע"כ הוא עולה ואינו יורד, שאינו משפיע חכמה ממעלה למטה במלכות, משום שהוא מתעטר במחשבה עלאה, שה"ס החכמה. דהיינו או"א עלאין. הנמצאים תמיד בחסדים מכוסים. כי הבינה שבכאן הוא יסודות והחכמה שבכאן היא או"א עלאין. אשרי חלקו מי שיודע בו בשם מ"ב, ונזהר בו*.

קי) שְׁמָא דְע"ב אֲתוּוֹן וכו': הוא דוד, דהיינו מלכות, המתעטר באבות, שהם חג"ת דז"א, שחג"ת דז"א, שה"ס ע"ב תיבות שבג' הפסוקים ויסע ויבא ויט, משפיעים חכמה אל המלכות. וסודו הוא עולה ויורד, שמשפיע למטה אל המלכות. כעין מצפ"ץ זה, שה"ס

קח) וּבְגִין כֶּף הַהוּא וכו': ומשום זה, שם ע"ב ההוא כלול בסוד האבות, שהם ג' קוין, ימין ושמאל ואמצע, והמלכות מתעטר בהם להיות שם קדוש. ואינו שם עליון כאלו שמות העליונים של עולם העליון, שהוא ז"א, הנאחזים למעלה למעלה בבינה, ואינם נמשכות למטה. ואע"פ שהשם הזה הוא עליון, שהרי הוא ג' קוין שהם חג"ת דז"א, אבל הסוד שלו הוא, דוד המלך, דהיינו מלכות, המתעטר באבות. שהם חג"ת דז"א. כלומר, שאין המדובר בחג"ת לפי עצמם, אלא ביחס המלכות המקבלת מהם, שמבחינה זו הוא נמשך למטה

(דפו"י דף קל"ב ע"ב) *ע"ע בתע"ס חלק י עמ' תתקלג או"פ ד"ה ועתה הויה

ל"ט

תרומה

סליק ונחית, סליק מסטרא דא, ונחית מסטרא דא. שְמָא דְתְלִיסַר מְכִילָן, סְלִיק מסטרא דא, ונחית מסטרא דא, וְהָהוּא דְנַחֲתִית בְּגִין לְאַמְשָׁכָא טִיבוּ לְתַתָּא. וְעַל דָּא, א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ן י"ם כ"ל. אַתְּוֹן קְדָמָי סְלִקִין בְּחוּשְׁבְּנָא, וְאַתְּוֹן אַחֲרָנִין נַחֲתִי בְּחוּשְׁבְּנָא, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא טִיבוּ דְלַעֲיֵלָא לְתַתָּא.

קיא שְמָא דְמ"ב, אִיהוּ דְמַתְעַטְרָא לְרַתִּיכָא עֲלָאָה. שְמָא דְע"ב, אִיהוּ דְמַתְעַטְרָא לְרַתִּיכָא תַתָּאָה. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְמַשְׁתַּדֵּל לְמַנְדַּע לְמֵאֲרִיָּה, זַכָּאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

קיב וּבְגִין כְּן, תוּשְׁבַּחְתָּא דְשַׁבְּתָא דְקָא מְשַׁבְּחָא לְמַלְכָא דְשְׁלָמָא דִּילֵיהּ. מְשַׁבַּח לֵיהּ בְּשְׁמָא דְע"ב, וּבְכ"ב תִּיבִין, כְּזָא דְכ"ב אַתְּוֹן, בְּגִין דְתַתְעַטְרָא בֵּיהּ לְסִלְקָא לְעֵילָא בְּחוּשְׁבַּחְתָּא דָּא. וְעַל דָּא, אַל אַדוּן, תוּשְׁבַּחְתָּא דְעֵלְמָא דְאַתִּי אִיהוּ, וּפְרִיחוּ דְרַתִּיכָא זְקַדִּישָׁא עֲלָאָה, דְמַתְעַטְרָא לְסִלְקָא לְעֵילָא, וּפְרִיחוּ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְמַתְעַטְרָא לְסִלְקָא גוּ רַתִּיכָא עֲלָאָה.

קיג א"ת ב"ש, סְלִקִין וְנַחֲתִין, כְּמָה דְאַתְמַר. א"ל ב"ם סְלִקִין וְלֹא נַחֲתִין.

חלופי גרמאות

ב לעילא ותתא. ג מעטרא. ד מעטרא. ה משבח. ו ופריכו. ז ל"ג קדישא. ח ופריכו.

דרך אמת ג) פריחות המרכבה העליונה שמתעטר לעלות למעלה ולהתקשר באין סוף מקור העליון כמבואר.

מאמר	הסולם	אמר שומר אתה בקר
הויה שבפאתי הראש דא"א, שבצירוף א"ת ב"ש היא מוצפ"ץ , שהיא השם שממנו נמשכות י"ג מדות הרחמים, שהם י"ב בסוד המרכבה הקדושה, דהיינו חו"ב תו"ם שבכל אחד ג' קוין שעולים י"ב, היוצאים מאחד השורה עליהם, שהוא מצפ"ץ. והם י"ג. (כמ"ש באורך, בראשית א' דף ק"ה במראות הסולם ע"ש) שהיא עולה ויורד להשפיע חכמה ממעלה למטה, כמ"ש שם, ומשום זה, השם ע"ב עולה ויורד, עולה מצד זה, מצד הימין שהוא חג"ת דז"א, ויורד מצד זה, מצד השמאל שהוא מלכות המקבלת את החג"ת, כמו השם של י"ג מדות הרחמים שעולה מצד זה ויורד מצד זה. וזה שיורד הוא להמשיך הטוב למטה. אל המלכות. וע"כ האלף בית, דא"ת ב"ש ג"ר ד"ק וכו' אותיות הראשונות עולות בחשבון, כי ב' גבוה בחשבון מן א' וג' מן ב' וד' מן ג' וכו' על דרך זה. ואותיות אחרונות יורדות בחשבון, כי הש' פחותה מן ת', והר' פחותה מן ש', והק' מן ר' וכו' עד"ו. דהיינו שעולות מצד אחד ויורדות מצד אחד, ומה שיורדות הוא להמשיך הטוב שלמעלה למטה.	קיא) שמוא דמ"ב איהו וכו' : השם מ"ב, הוא מתעטר למרכבה עליונה, דהיינו לחו"ב עליונים כנ"ל, השם ע"ב, הוא מתעטר למרכבה תחתונה, דהיינו אל המלכות. כנ"ל. אשרי חלקו מי שמשתדל לדעת את רבוננו, אשרי הוא בעולם הזה ואשרי הוא בעולם הבא.	
		קיב) ובגין כך תושבחתא וכו' : ומשום זה השבח של שבת, אל אדון, המשבח אל המלך שהשלום שלו, משבח לו, בשם ע"ב, ב"ח אותיות מן ג' עד ר'. ובכ"ב היבות, שבד' אותיות שבא"ת ב"ש, שה"ס כ"ב אותיות, כדי שיתעטר בו לעלות למעלה, לבינה, בשם הזה. ועל כן, אל אדון הוא שבח של עולם הבא, שהוא בינה, ועלית מרכבה קדושה העליונה, שהוא חג"ת דז"א, המתעטרת לעלות למעלה. לבינה. ועלית כנסת ישראל, שהיא המלכות המתעטרת לעלות ולקבל מן המרכבה העליונה, שהיא חג"ת דז"א.
		קיג) א"ת ב"ש סלקין וכו' : האלף בית של א"ת ב"ש עולות ויורדות כמו שהעמדנו, שאותיות אחרונות שבהן הן יורדות. האלף בית של א"ל ב"ם, עולות ואינן יורדות. שגם אותיות

(דפויי דף קליב ע"ב)

מ

תרומה

ו' וסימניה, דא שב"ת בלחודוי. ודא שב"ת ויום הפורים, י' דסלקא וזא לעילא לעילא, עד דמתעטרא פלא באין סוף.

קיד) אל ברוך, דא סדורא דאתון זעירין, י' ותקוני כ"י בכל יומא בצלותא. ובגין דאינון י' אתון זעירין, לית רווחא בינייהו, ואינון תקוני עולימתן דאתין עם מטרוניתא לגבי מלכא עלאה.

קטו) קדושה דא דקא מקדשי מלאכי עלאי, לאו איהו בנחיד. והא אוקימנא, כל קדושה דאיהו בלשון הקודש, י' יחיד אסיר ליה למימר. תרגום, לעולם בנחיד, ולא בסגיאין, ויחיד איהו תקונא דיליה ודאי, ולא סגיאין. וסימן לרזא דא, שנים מקרא ואחד תרגום. שנים לישנא דסגיאין איהו, ונדאי י' קדושה דלשון הקודש אסיר איהו בנחיד. קדושת תרגום אסיר איהו בסגיאין, אלא בנחיד לעולם. אחד תרגום תנינן, ולא תרין ולא תתיר. תרגום אתיא למיעוטא, והכי אצטריך. לשון הקודש אתיא לרבויה, והכי אצטריך. דמעלין

חלופי גרמאות

ט וסימנא, י' סלקא. כ בתוקני. ל ל"ג אתון. מ אסור ליה ליחיד לומר לה. נ בלשון ול"ג קדושה.

מאמר

הסולם

אמר שומר אתא בקר

מדרגות, בינה ותו"מ הנפולות חוזרות למדרגתן, הן מעלות עמהן גם מדרגה התחתונה שהיו בהן, (כנ"ל בהקדמת ספר הזהר דף כ"ו ד"ה ואמא) ונמצא אז, שבינה ותו"מ דמלכות הנפולות בוי היכלות דבריא, שחוזרים אז ועולין למלכות דאצילות, הן מעלות עמהן גם ז' היכלות דבריא שהיו לבושות בהן בעת קטנות. וז"ש עולימתן דאתין עם מטרוניתא לגבי מלכא עלאה, כי בעת שהמלכות באה אל המלך שהוא ז"א, דהיינו בעת גדלות שלה, שאז חוזרות הבינה ותו"מ שלה שהיו נפולות בוי היכלות דבריא, אל מדרגתה באצילות, ואז לוקחות עמהם גם ז' היכלות דבריא שהלבישן, המכוננות ז' עצמות, וגם הן באות עם בינה ותו"מ דמלכות אל המלך, שהוא ז"א.

קטו) קדושה דא דקא מקדשי וכו': קדושה זו שמלאכים העליונים מקדשים, דהיינו הקדושה שבברכת יוצר ושבתפלת שמונה עשרה, אינה ביחיד. וכן העמדנו, כל קדושה שהיא בלשון הקודש, היחיד אסור לומר אותה. וקדושה בלשון תרגום, היא לעולם ביחיד ולא ברבים, שהיחיד הוא התיקון שלה ודאי, ולא הרבים. והסימן לסוד הזה, שנים מקרא ואחד תרגום. כי שנים הוא לשון רבים, שרומז, דודאי הוא שקדושה שבלשון הקודש, שהוא מקרא

אותיות אחרונות שבהן הן עולות, כי מן חשבון ל' עולה לחשבון מ' ואח"כ לנ' ואל ס' וכו' וע"כ אינו יורדות להשפיע למטה. וסימנך, זה, א"ת ב"ש, הוא שבת בלבד, שהיא מלכות, שהן משפיעין למטה. וזה, א"ל ב"ס, הוא שבת ויום הכפורים, שהן מלכות העולה אל הבינה שה"ס יום הכפורים, העולה בסוד למעלה למעלה מבינה לחכמה, עד שהכל מתעטר בסוד אין סוף. ואינו מושפע למטה.

קיד) אל ברוך דא וכו': אל ברוך, שבסוף השבח, המאיר לארץ ולדורים, הוא סדר א"ב של אותיות קטנות, שהן במלכות (כנ"ל אות ק"ב) שהן תקוני כנסת ישראל, שהוא המלכות, בכל יום בתפלה. ומשום שהן אותיות קטנות, אין ריוח ביניהן, כלומר, שאינו מתפשטות כל אחת לכמה תיבות, כמו בשבח של שבת אל אדון. והן תקוני העלמות, שהן ז' היכלות דבריא, הבאות עם המלכה שהיא מלכות, אל מלך העליון, שהוא ז"א.

פירוש. כי נודע שבעת קטנות המדרגות, דהיינו בעת שעלתה המלכות לבינה, נבקעות כל המדרגות לשתיים, ובינה ותו"מ שבכל מדרגה נופלות למדרגה שמתחתיה, כנ"ל בראשית א' דף ד' ד"ה ביאור) ונמצא אז, שבינה ותו"מ של המלכות נפלו בוי היכלות שבעולם הבריא. ולעת גדלות, שחצאי (דפו"י דף קל"ב ע"ב)

מא

תרומה

בקודש ולא מורידין. ובתרגום מורידין ולא מעלין. אחד תנינן, ולא יתיר, ולא מעלין כלל.

קטז) קדושה דא, קדושתא דאתקדשת שכניפתא, וכל אינון רתיכין דילה, לאתקנא לגבי מלכא עלאה. ובגין דאיהי קדושת עלמא תתאה, איהי מיושב ולא בעמידה. קדושה אחרא דאחדורי צלותא, איהי קדושתא דעלמא עלאה, ובגין כן איהי בעמידה, בגין לאמשכא לה לתתא, וכל מלוי דעלמא עלאה, איהו בעמידה ולא מיושב.

קיז) ובכל הני קדושותי, ישראל מתקדשי בהו לתתא. וע"ד ישראל מתקדשי בקדושה דרתיכא תתאה מיושב. ובקדושה דרתיכא עלאה מעומד. קדושה אחרא, איהי תוספת קדושה, בגיני כן איהי בתר צלותא. ובגין דאיהי תוספת קדושה, על קדושן אחרנין, איהי לבתר צלותא. ובגין דכל חד וחד בעי לאמשכא עליה מההוא תוספת, אתתקן לכל יחיד ויחיד קדושת תרגום.

קיח) ואי תימא הא אית בה קדושת לשון הקדש. ההוא לצבור, לאתקדשא בלהו בכלל, בההוא תוספת קדושה. ובגין דיחיד לית ליה רשות, לאומרה בלשון הקדש, ולא אתקדשא יחידאי, אתקיננו לה בלשון תרגום, ואיהו ביחיד, לאתקדשא כל חד וחד בההוא תוספת, לאמשכא עליה קדושה יתיר. ונכאה

הלופי גרמאות
ס אתי. ע קדושתק. 9 תוספת.

הסולם

מאמר

אמר שומר אתא בקר

למטה. וכל דברי עולם העליון, שהוא ז"א, הוא בעמידה ולא מיושב.

קיז) ובכ"ה הני קדושתא וכו': ובכל אלו הקדושות ישראל מתקדשים בהן למטה, וע"כ ישראל מתקדשים בקדושה של מרכבה התחתונה, שהיא מלכות, מיושב, ובקדושה של מרכבה העליונה, שהוא ז"א, מעומד. קדושה האחרת, שבובא לציון, היא תוספת קדושה וע"כ היא אחר התפלה, כי משום שהיא תוספת קדושה על קדושות האחרות, היא לאחר התפלה. ומשום שכל אחד ואחד צריך להמשיך עליו מתוספת ההיא, נתתקן לכל יחיד ויחיד קדושת תרגום.

קיח) ואי תימא הא וכו': ואם תאמר הרי יש בה גם קדושת לשון הקודש. זה הוא בשביל הצבור, שיתקדשו כולם בכלל עם תוספת קדושה ההיא. ומשום שיתיד אין לו רשות לאומרה בלשון הקודש ולהתקדש יחיד, התקינו

מקדא, אסורה ביחיד, רק ברבים, דהיינו עשרה. וקדושה בלשון תרגום, אסורה היא ברבים, ואין לאומרה אלא ביחיד לעולם. אחד תרגום למדנו ולא שנים או יותר. והטעם הוא, כי תרגום באה למעט, וכך צריך להיות. ולשון הקודש באה לרבות וכך צריך להיות. כי מעלים בקודש ואין מורידים. ובתרגום מורידים ולא מעלים, אחד למדנו, ולא יותר, כי אין מעלים כלל.

קטז) קדושה דא קדושתא וכו': קדושה זו שבברכת יוצר, איננה טיפור דברים בעלמא, אלא היא קדושה שמתקדשת השכינה וכל המרכבות שלה, כדי להתתקן לפני מלך העליון ומשום שהיא קדושת עולם התחתון, שהיא המלכות, היא נאמרת מיושב ולא בעמידה, קדושה האחרת שאומרים בחזרת התפלה, היא קדושה של עולם העליון, שהוא ז"א, ומשום זה נאמרת בעמידה, כדי להמשיך הקדושה (דפו"י דף קל"ב ע"ב דף קל"ג ע"א)

תרומה

מב

חולקיהון ד'יש'ראל, דקא מתקדשי בקדושי עלאי, בגין דאינון דבקין לעילא, דכתיב ^ו ואתם הדבקים בני אלהיכם חיים כלכם היום.

קיט) כתיב ^ו הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עובר וגו', וכתיב נעשה נא עלית קיר קטנה וגו', בהאי קרא אית לן סמך בעלמא ^ז לסדורא דצלותא. הנה נא ידעתי, דא איהו רעותא ^ח דאצטרף בר נש לשנאה בגויה ובעלותא. פי איש אלהים קדוש הוא, דא איהו עלמא עלאה, דאיהו יתיב על ^ט כורסי קריה, וכל קדושאן נפקין מגיה, ואיהו מקדש לכלהו עלמין. עובר עלינו תמיד, מההוא קדושה דאיהו מקדש לכל עלמין לעילא, איהו מקדש לן בהאי עלמא. דהא לית קדושה לעילא, אלא אי אית קדושה לתתא, כד"א ^י ונקדשתי בתוך בני ישראל.

קכ) והואיל וכף הוא, נעשה נא עלית קיר קטנה, דא איהו סדורא דתקונא דשכינתא, דאיהי עלית קיר, כד"א ^{יא} ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. קטנה: בגין דאיהי זעירא, כד"א ^{יב} עיר קטנה. ונשים לו שם בתקונא דא דאנן מתקנין, ובסדורא דילן בשירין ותושבתן ובעלותא, ^{יג} אנן מתקנין לגביה, לניחא דיליה. מטה ושלחן וכסא ומנוחה. ארבע אלין, פלהו בשכינתא אינון. ואיהי ^{יד} בכל תקונין אלין מתתקנין, לגבי עלמא עלאה בסדורא דאנן מסדרין.

חלופי גרסאות

צ לא גרסינן לסדורא דצלותא. ק דבינ ולא גרסינן דאצטרף. ר ליג בצלותא. ש כורסא דיקריה. ת מוסיף ובתקונא דא אנן. א מוסיף כלא וכל.

מסורת הזהר

ח (דברים ד) ב"ב קו צ"א. ו (מלכים ב ד) בשלח ב אות ד (ו) ויקרא כב) לעיל אות נו צ"מ. ז (ישעיה לח) בשלח ב צ"ה. ח (קהלת ט) ח"ג סה: ז"ח מה ט"א שכיג ע ט"א שמי"א שני"א ט"ב שייז עא ט"א שמי"ב פ ט"ג שליז שמי"ח ט"ד שיד שיי שטיז שפ"ג

מטה שלחן כסא ומנוחה

היינו שמקדושה ההיא, שמקדש לכל העולמות למעלה, הוא מקדש אותנו בעולם הזה. כי אין קדושה למעלה, אלא אם יש קדושה למטה. כמש"א, ונקדשתי בתוך בני ישראל.

קכ) והואיל כך הוא וכו': ומשום שכך הוא, נעשה נא עלית קיר קטנה, זה הוא סדר של תקון השכינה, שהיא נקראת עלית קיר, כמש"א, ויסב חזקיה פניו אל הקיר. קטנה, משום שהיא קטנה, כמש"א עיר קטנה, ונשים לו שם, על ידי תקון הזה שאנו מתקנים ובסדר שלנו בשירות ובתשבות ובתפלה, אנו מתקנים לו, לז"א, לנחת שלו מטה ושלחן וכסא ומנוחה, ארבעה אלו הם כולם בשכינה, שהיא מתתקנת בכל תקונים האלו אל עולם העליון, שהוא ז"א, בסדר שאנו מסדרים.

בסדורא

הסולם

מאמר

התקינו אותה בלשון תרגום, שהוא בשביל היחיד, שיתקדש כל אחד ואחד בתוספת ההיא, להמשיך עליו יותר קדושה. אשרי חלקם של ישראל שמתקדשים בקדושות עליונות, משום שהם דבקים למעלה, שכתוב, ואתם הדבקים בה אלקיכם חיים כלכם היום.

מאמר מטה שלחן כסא ומנוחה

קיט) כתיב הנה נא וכו': כתוב, הנה נא ידעתי כי איש אלקים קדוש הוא עובר וגו'. וכתוב, נעשה נא עלית קיר קטנה וגו'. במקרא הזה יש לנו סמך קל לסדר התפלה הנה נא ידעתי, זה הוא הרצון, שהאדם צריך לשום בו בתוך התפלה. כי איש אלקים קדוש הוא, זה הוא עולם העליון, דהיינו ז"א, היושב על כסא כבודו, וכל הקדושות יוצאות ממנו, והוא מקדש לכל העולמות. עובר עלינו תמיד, (דפו"י דף קל"ג ע"א)

מג

תרומה

קכא בסדורא דצלותא דערבית, ובתקונא דיליה, קא מטה. בסדורא דאינון קרבנין ועלוון, דאנון מסדרין בצפרא ואינון שירין ותושבתון, קא שלחן. ובההוא סדורא דצלותא דמיושב, ובתקונא דק"ש, בההוא יחודא דאנון מתקנין קא פסא. בההוא סדורא דצלותא דמעומד, ובאינון קדושתא, ותוספת קדושה, ובכפאן, דאנון מסדרין קא מנונה.

קכב זכאה איהו בר נש, דא שוי ברעותיה, לאשלמא לגבי מאריה בכל יומא, ולא תקנא "האי עלית קיר קטנה, ולגבי מאריה יבנהי תקונין. דין ודאי קב"ה "יהא "אושפיזיה בכל יומא. זכאה איהו פהאי עלמא, וזכאה איהו בעלמא דאתי. בגין דאלין ארבע, אינון תקוני דשכינתא, לאתתקנא לגבי בעלה. בארבע תקונין אלין, אתתקנת בשפירקא, בתדווקא, בתדווקא, ע"ד דעמא קדישא בכל יומא.

קכג מטה אתיהיבת ליה ליעקב לאתתקנא, וע"ד יעקב אתקין צלותא דערבית. שלחן אתקין דוד מלכא, באינון שירין ותושבתון דאיהו אתקין, כד"א "תערך לפני שלחן נגד צוררי. פסא אתקין אברהם, לאתקשרותא דיליה, "דעביד וטיבו ושליו דנשמתין לכל בני עלמא, ולית תקונא דכסא, אלא "בתסד "דאברהם, כד"א "והוכן בתסד פסא.

קכד מנונה אתקין יצחק, דאקדיש שמא דקב"ה לעיניהון דכל עלמא,

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (תהלים כג) יתרו לג צ"ט. ק) (ישעיה טז) משפטים ב בההוא. ג ובברכאן. ד מוסיף מסדרין לה. ה ל"ג האי עלית קיר קטנה. ו לגביה ול"ג מאריה. ז הני; ל"ג בהני. ח מוסיף אושפיזיה לגביה. י ל"ג בחדווקא. כ תקין. ל באתקשרותיה ול"ג דיליה. מ ל"ג דעביד. נ שלימו. ו ל"ג טיבו. ס חסד. ע ל"ג דאברהם.

מסורת הזהר

מטה שלחן כסא ומנונה

הסולם

מאמר

בעולם הבא, משום שאלו ארבע, הם תקוני השכינה להתקין אל בעלה, ז"א. בארבעה תקונים אלו היא מתקנת ביופי, בשמחה במראה, על ידי עם הקדוש בכל יום.

קכג מטה אתיהיבת ליה וכו': מטה ניתנה להתקין ליעקב. וע"כ התקין יעקב תפלת ערבית. שלחן התקין דוד המלך על ידי השירות והתשבות שתקן, כש"א תערוך לפני שלחן נגד צוררי. כסא התקין אברהם בהתקשרות שלו, שעשה חסד ושלימות הנשמות לכל בני העולם. ואין תקון הכסא אלא בחסד של אברהם, כש"א, והוכן בחסד כסא.

קכד מנונה אתקין יצחק וכו': מנונה התקין יצחק, שהקדיש שמו של הקב"ה לעיני כל העולם והאיר האור של נר העליון, בקדושה היא. משום זה, צריכים עם הקדוש לומר ולהשים

קכא בסדורא דצלותא דערבית וכו': בסדר תפלת ערבית ובתקונה, היא מטה. ובסדר הקרבנות והעולות שאנו מסדרים בבוקר, ואלו השירות ותשבותות, הם שלחן. ובסדר ההוא של תפלה דמיושב, ובתקון קריאת שמע ביחוד ההוא שאנו מתקנים, הם כסא. ובסדר ההוא של תפלה דמעומד, ובאלו הקדושות שביוצר ושבתות התפלה, ותוספת קדושה, שבווא לציון, והברכות שאנו מסדרים, הם מנונה.

קכב זכאה איהו בר וכו': אשרי האדם, שמשים זה ברצונו, להשלים אל אדונו בכל יום, ולהתקין עלית קיר קטנה הזו, שהיא השכינה, אל אדונו, באלו התקונים, דמטה שלחן כסא ומנונה, אז ודאי יהיה הקב"ה אורחו בכל יום. אשרי הוא בעולם הזה, ואשרי הוא (דפו"י דף קל"ג ע"א *) דף קל"ג ע"ב)

מד

תרומה

וְנִהְיָ נִהְיָ דְבוּצִינָא עֲלָא בְּהִיא קְדוּשָׁה. בְּגִינֵי בְּךָ, צְרִיכִין עָמָא קְדִישָׁא,
לוּמַר תְּדִיר וּלְשׂוּאָה רְעוּתְהוֹן, לְסַדְרָא לְגַבֵּי *עֲלָמָא עֲלָא, דְּאִיהוּ מְאָרִיָּה
דְּבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים, מִטָּה וְשִׁלְחֵן וְכֹסֵא וּמְנוּרָה, לְמַהְיֵי שְׁלִימֵי בְּכָל יוֹמָא,
עֵילָא וְתַתָּא. *

קכה בְּשַׁעְתָּא דְקָא מִיַּחְדֵּי יִשְׂרָאֵל, יְחוּדָא דְרָזָא דְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרְעוּתָא
שְׁלִים, בְּדִין *נְפָקֵי מְגוּ סְתִימוּ דְעֲלָמָא עֲלָא, חַד נְהִירוּ, וְהִיא נְהִירוּ בְּטַשׁ
גוּ בּוּצִינָא דְקְדִינְוֵתָא, וְאֲתַפְלַג לַע' נְהוּרִין, וְאִינוּן ע' וְנְהוּרִין, בְּע' עֲנַפִּין
דְּאֵילְנָא דְחֵי.

קכו בְּדִין, הִיא אֵילְנָא סְלִיק גִּיחִין וּבּוּסְמִין, וְכָל אֵילְנֵי דְגִנְתָּא דְעָדָן,
בְּלָהוּ סְלִקִּין גִּיחִין, וּמְשַׁבְּחֵן לְמְאָרִיָּהוֹן, *דְּקָא בְּדִין אֲתַתְּקֵת מְטְרוּנֵיָתָא,

ה'לופי גרמאות

פ מלכא. צ כאן חסר (ד"א). ק נפקין. ר להטיין. ש והא.

שמע ישראל ובשכמל"ו

הסולם

מאמר

מוחין לזו"ן, א) זוג דו"ק דמוחין, שפירושו
שמע"פ שהם כלולים מהארץ חכמה, עם כל
זה אינם מקבלים אלא חסדים בלבד. וזוג זה
מכונה משום זה, **כניסה להופה**, כמ"ש
לאע"א להופה ביהודא הד. ב) הוא זוג
גמור, דג"ר, ששניהם מאירים, הן חכמה והן
חסדים, וזה נעשה בתפלת שמונה עשרה, בשם
שלום, (כנוכר לעיל אות מ"ה ונתבאר לעיל
בהקט"ז דף רמ"ה במראות הסולם אות ט')
שאי אפשר שתהיה זוג הג"ר מטרם שיהיה
זוג הו"ק דמוחין, ע"ש היטב, וז"ס היחוד של
שמע ישראל, שמבאר פה ר"ש, שהוא מוקדם
אל הזוג דתפלת שמונה עשרה, כמו הופה
שהיא מחויבת להיות קודם הזוג.

והנה שורש המוחין דזו"ן מתחיל מאו"א,
דהיינו מבינה, שיצאה לתוך מראש דא"א,
שלולא יציאה זו לא היו מוחין לזו"ן, (כנ"ל
בראשית א' דף ז' ד"ה וכבר) ובינה זו, נתקנה
הג"ר שבה לאו"א, וז"ס תחתונות שלה
לישסו"ת. ולפיכך, כשאנו רוצים להמשיך מוחין
לזו"ן, אנו מחויבים להמשיכם משורשם, דהיינו
מאו"א המשפיע לישסו"ת, וישסו"ת לזו"ן
ומפרש ר"ש, שכל אלו המדרגות דהיינו או"א
המאירים אל ישסו"ת וישסו"ת לזו"ן,
מתעוררים בעת אמירת שמע ישראל, וגם הם
מרומוזים בו כמ"ש לפנינו. וז"ש **בשעתא דקא**
מיהדי ישראל יהודא דזוא דשמע ישראל
וכו'. שאז מתעוררת המשכת המוחין משורשם
מאו"א, עד ז"א, ועד המלכות.

וע"ד

ולהשיג רצונם תמיד לסדר אל עולם העליון,
שהוא ז"א. שהוא אדון הבית, איש האלקים,
מטה ושלחן וכסא ומנורה, שתהיה שלימות
בכל יום, למעלה ולמטה.

מאמר שמע ישראל ובשכמל"ו

קכה **בשעתא דקא מיהדי וכו':** בשעה
שישראל מיהדים יחוד הסוד של שמע ישראל
ברצון שלם, אז יוצא מתוך הסתום של עולם
העליון, דהיינו או"א עליון, אור אחד, שהוא
שביל דאבא, (כנ"ל משפטים אות תקכ"ח ע"ש)
ואור הזה בטש תוך ניצוץ הקשה, שהוא יסוד
אמא (כמ"ש שם) ונחלק לע' אורות, שנאצלו
מהם המוחין של ישסו"ת, שהם ז"ס תחתונות
דאו"א, חג"ת נהי"מ, שכל אחת כלולה מעשר.
ואלו ע' אורות האירו בע' ענפים של עץ החיים
דהיינו בחג"ת נהי"מ, דז"א, שכל אחת כוללת
עשר.

קכו **בדין ההוא אילנא וכו':** אז אילן
ההוא, שהוא ז"א, מעלה ריחות ובשמים, דהיינו
הארת חכמה שנקראת ריח, וכל האילנות שבגן
עדן, שהוא המלכות, כולם מעלים ריחות
ומשבחים לאדונם, ז"א, כי אז מתתקנת
המלכות להכנס לתופה עם בעלה, ז"א. וכל
איברים העליונים כולם, שהן הספירות דז"א,
מתחברים בחשק אחד וברצון אחד להיות אחד
בלא פרוד כלום, ואז מתתקן בעלה, ז"א, אליה,
אל המלכות, להכנס לתופה ביתור אחד להתיתר
במלכות.

ביאור הדברים. כי יש ב' זוגים להמשכת

(דפו"י דף קל"ג ע"ב)

מה

תרומה

לאַעלאַ לחופּהּ בַּחַדִּי בַּעֲלָהּ, כָּל אֵינּוֹן שְׂיִפִּין עֲלָאִין, כְּלָהּוּ מִתְתַּבְּרָן בְּתִיאֻבְקָתָא תְּדָא, וּבַרְעוּתָא תְּדָא, לְמַהּוּי חַד בְּלָא פְרוּדָא כְּלָל. וּכְדִין בַּעֲלָהּ אִתְתַּקֵּן לְגַבְהָא " לְאֲעֲלָא " לְחוּפָהּ בִּיחּוּדָא חַד, לְאִתִּיחּוּדָא בְּמִטְרוּנִיתָא.

קכז) וְעִיד אָנָּן מִתְעַרֵּי לֵיהּ, וְאִמְרִינָן " שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אִתְקִין גְּרַמָּךְ, הָא בַּעֲלִיךְ יִיתִי לְגַבִּיךְ בְּתַקּוּנִי, זְמִין לְקַבְּלֵךְ. " וְיִי אֱלֹהֵינוּ " אַחַד, בִּיחּוּדָא תְּדָא, בַּרְעוּתָא תְּדָא, בְּלָא פְרוּדָא, דְּכָל אֵינּוֹן שְׂיִפִּין כְּלָהּוּ " אִתְעַבִּידוּ חַד, וְעִילִין בְּחַד תִּיאֻבְקָתָא.

קכח) כִּינּוֹן דְּאִמְרֵי " יִשְׂרָאֵל " אַחַד בְּאִתְעַרְוּתָא דְשִׁית סְטְרִין, כְּדִין כָּל אֵינּוֹן שִׁית סְטְרִין, אִתְעַבִּידוּ חַד וְעֲאֲלִין בְּחַד תִּיאֻבְקָתָא, וְנָזַא דָּא " יו " חַד פְּשִׁיטוּ בְּלַחְדוּדֵי, בְּלָא דְבִקּוּתָא אַחְרָא לְגַבִּיהּ, אֲלָא אִיהוּ בְּלַחְדוּדֵי פְּשִׁיט מְכָלָא, וְאִיהוּ חַד.

קכט) בְּהֵיאָה שְׁעַתָּא, מִטְרוּנִיתָא מִתְתַּקְנָא וּמִתְקַשְׁטָא, וְעִילִין לָהּ שְׁמִשְׁהָא בְּלַחֲשׁוּ סְגִי, לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, וְאִמְרֵי כְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. דָּא אִיהוּ

חֲלוּפֵי גְרַמָּתוֹת

ת לאעלאה; מוסיף לאעלא לה, א בחופה. ב מתעבדן. ג שמע ישראל אחד; ישראל אחד, ד ליג ועאלין בחד תיאובקתא. ה וי"ו.

מסורת הזהר

(ד דברים ו) בא סז צ"ס.

שמע ישראל ובשכמ"ו

חכמה, שו"ס אחד, עכ"ז רק הימין שולט בו, שהיא הארת החסדים בלבדה.

קכט) כַּהֵיאָה שְׁעַתָּא מִטְרוּנִיתָא וְכוּ': בשעה ההיא מתקנת המלכות, ומתקשטת, דהיינו שמקבלת מוחין מאמא, כנ"ל (בהקס"ז אות י"ז) דאמא אחיפת לברתא מאנאה וקשיט לה בקישוטהא ע"ש. ומכניסים אותה המשמשים דהיינו העלמות, כמ"ש לפנינו, בחשאי גדול, אל בעלה, ז"א, ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וזה הוא בחשאי, כי כך צריכים להכניסה אל בעלה ז"א. אשרי העם היודעים זה, ומסדרים סדר העליון של האמונה. שהיא המלכות.

פירושו. בחשאי, היינו שמסתירים בחינת המלכות עצמה, וכוללים אותה בבחינת ז"א. כי המלכות נבנית מקו שמאל דאמא, ונמצאת עיקר בחינתה היא רק לקבל חכמה משמאל. וכיון שכאן הוא היחוד רק להשפעת החסדים בלבד, נמצא שבחינתה נסתרת בעת הזווג, ונבחן שהמלכות מזווגת בחשאי, שבחינתה אינה נשמעת, אלא מקבלת ממנו החסדים שז"ס שאנו אומרים ברוך שם כבוד מלכותו בחשאי. כי אנו צריכים להזהר שלא לעורר כלום החכמה הכלולה

הסולם

מאמר

קכז) וְעִיד אָנָּן מִתְעַרֵּין וְכוּ': וע"כ אנו מעוררים אותה, את המלכות, ואנו אומרים שמע ישראל, היינו המלכות, שישאל נכללים בה, ופירושו, שאנו אומרים אל המלכות, התקן את עצמך, כי בעלך, ז"א יבא אליך עם תקוניו והוא מזומן לנגדך. ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אַחַד ה' זה אבא, אלקינו זו אמא, ה' זה ז"א, כמ"ש לפנינו, והם אחד, דהיינו ביחוד אחד, ברצון אחד בלא פרוד, וכל אלו איברים דז"א, דהיינו הספירות שלו, נעשו אחד, ונכנסים בהשתוקקות אחת, דהיינו ביסוד דז"א.

קכח) כִּינּוֹן דְּאִמְרֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ': כיון שאומרים ישראל ה' אחד, הרמוז על ז"א, כנ"ל בסמוך, בהתעוררות שש קצוות, שמקבל מאו"א שה"ס ה' אלקינו, מכח שנעשו אחד, כנ"ל. אז כל אלו שש קצוות נעשו אחד, ונכנסים בהשתוקקות אחת, שהוא יסוד. וזה סוד ו', הרומזת על ז"א שה"ס התפשטות אחת כמו ה' שהיא קו אחד, בלא דבקות אחרת אליו, דהיינו שהארת החסדים שבימין שולטת בו, ואין שם דבקות מגילוי החכמה שבשמאל. אלא הוא בלבד מתפשט וכולל מכולם, ואפילו משמאל, והוא אחד, כלומר, אע"פ שכלול גם מהארת (דפויי דף קליג ע"ב) ע"י ברכת שלום בסוף הספר

מו

תרומה

בלחישו, דהכי אצטריך לאעלא לה לגבי בעלה. זכאה עמא דנדעי דא, ומסדרי סדורא עלאה דמהימנותא.

קל) בההיא שעתא דאתחברו בעלה ומטרונותא פחדא, פדין פרוזא נפיק מסטרא דדרום, ואתערו חילין ומשריין דגלי רחימותא לגבי מאריכון.

קלא) פדין אתער חד ממנא עלאה, בוא"ל שמייה, רב משריין, וכידיה ארבע מפתחון, דנטיל מד' סטרי עלמא, וחד מפתחא אתרשים באת י, ומפתחא י אתרא אתרשים באת ה'. וחד מפתחא אתרשים באת ו'. וזאנח להו תחות אילנא דמי. אינון תלת מפתחון, דאתרשימו בתלת אתוון אלין, אתעבידו חד.

חלופי גרמאות

1 ואתתא, 2 אתערנו, 3 ל"ג שמיא, 4 וחד מפתחא, 5 ל"ג אחרא, 6 מוסיף ומפתחא אחרא אתרשים באת ה', 7 אנח לה.

מאמר

הסולם

שמע ישראל וכשכמ"ז

וא"ל זועם בכל יום. שהוא מכה הדינים של בוא"ל. וכד אתהדרן בני נשא בתיובתא שלימותא, דהיינו שהם מעלים מ"ן לז"א, והוא עולה עם הדינים הללו שה"ס מסך דחירק, ומכריע על ידיהם בין שני הקוין ימין ושמאל, שעל ידי זה יוצאין המוחין בבניה בסוד תלת נפקי מחד. ובז"א, בסוד חד בתלת קיימא (כמ"ש לעיל בראשית א' דף רפ"ז ד"ה תלת ע"ש) וז"א משפיע אותם בסוד הזווג אל המלכות כמ"ש כאן, נמצא עתה שהדינים נתהפכו ונעשו לזכויות גדולות, שלולא הדינים לא היה ז"א יכול להכריע בין הקוין ימין ושמאל, ולא היו מוחין לא בבניה ולא בז"א, ולא היה זווג בין ז"א למלכות. וז"ש שם, וכד אתהדרו בני נשא בתיובתא שלימותא אתהדר שמייה רפא"ל, שנתהפך שמו של המלאך בואל לשם רפא"ל, מטעם, דהא אסוותא אזדמן להו מזהווא דינא קשיא. כי נעשו לגורמי מוחין, ולגורמי זווג לז"א ומלכות. כמבואר.

הכלולה בחסדים הם דז"א, שהוא בחינת המלכות, אלא לעורר המשכת חסדים בלבד.

קל) בההיא שעתא דאתחברו וכו': בשעה ההיא שמתחברים בעלה של המלכה, שהוא ז"א, והמלכה כאחד, יוצא אז כרוז מצד דרום, שהוא חסד, התעוררו חילות ומחנות, אותם שגילויי האהבה אל אדונם. דהיינו אותם שגרמו לזווג הזה.

קלא) פדין אתער חד וכו': אז התעורר ממנוה אחד עליון, ושמו בוא"ל, שר המחנות, וכידן ארבעה מפתחות שמקבל מארבע רוחות העולם, חו"ג תו"ח, אשר מפתח אחד נרשם באות י' ומפתח אחד נרשם באות ה', ומפתח אחד נרשם באות ו', ומניחם תחת עין החיים, שהוא ז"א, אלו ג' מפתחות. שנרשמו בג' אותיות אלו, נעשו אחד. וכיון שנעשו אחד, מפתח ההוא האחר, שהוא ה' אחרונה, עולה ועומד ומתחבר במפתח האחר הכולל ג' מפתחות וכל אלו המחנות והצבאות נכנסים לאלו ב' מפתחות תוך הגן, שהם ו"ה. וכולם מיחדים כמו למטה. דהיינו כמו ישראל.

זה אמרו כאן, בההיא שעתא דאתחברו וכו' אתערו חילין ומשריין דגלי רחימותא לגבי מאריכון, שבשעה שנעשה זווג ז"א ומלכות, יוצא הכרוז שיתעוררו אלו המלאכים שגילו אהבת הזווג לאדונם, פדין אתער חד ממנא עלאה בוא"ל שמייה, שהוא הנושא לדיני המלכות, שבכח הדינים שלו, עלה ז"א והכריע בין ב' הקוין ימין ושמאל, שעיי"ז יצאו המוחין בבניה וז"א ונעשה הזווג בין ז"א למלכות

ביאור הדברים. המלאך בוא"ל, הוא נושא הדינים של המלכות, כמ"ש בזהר להלן (דף קכ"ז אות שפ"ח) ותכלית שהוא מלכות שריא ברא וברא, בנחשת שהוא דינים דז"א, ובוזבז וכו', שהוא דינים דגבורה, דהיינו הדינים של שליטת קו שמאל שאינו רוצה להתחבר עם הימין. ורא איהו בוא"ל, ב"ז א"ל דכתיב (דפו"י דף קל"ג ע"ב)

מז

תרומה

פִּינּוֹן דַּאֲתַעְבִּידוּ חַד, הַהוּא מִפְתָּחָא אַחְרָא, סְלִיק וְקָאִים וְאִתְתְּכֵר בְּהוּא אַחְרָא
כְּלָלָא דְתַלְתָּ, וְכָל אֵינּוֹן מִשְׁרַיִן וְחַיִּילִין עַיִילִין לְאֵינּוֹן תְּרִין מִפְתָּחֵן גּוֹ גְּנָתָא
וְכַלְהוּ מִיַּחְדִּי כְּגִוּוֹנָא דְלַתְתָּא.

קל"ב דְר'ד: דַּא רְשִׁימוּ דַּאֲת י', רִישָׁא עֲלָאָה דְבִשְׁמָא קְדִישָׁא. אֱלֹהֵינוּ:
דַּא אִיהוּ רְזָא דְרְשִׁימוּ דַּאֲת ה' עֲלָאָה, אֶת תְּנִינָא דְבִשְׁמָא קְדִישָׁא. דְר'ד: דַּא
מְשִׁיכוּ דַּאֲתִמְשֻׁן לַתְתָּא, בְּרָזָא ׀ דְרְשִׁימוּ דַּאֲת ו', דַּאֵינּוֹן תְּרִין וְאִתְנוּן אֲתִמְשִׁכוּ
לְמַתְוִי בְּאַתֵּר דַּא, וְאִיהוּ אַחְד. כָּל הַנִּי תַלְתָּא אֵינּוֹן חַד, בִּיחֻדָּא חַד.

קל"ג פִּינּוֹן דְכָל דַּא אַתְעֵבִיד יַחַד בִּיחֻדָּא חַד, וְאַשְׁתָּאֵר כְּלָא בְרָזָא דַּאֲת
ו' שְׁלִים, מְרִישָׁא דְמִבּוּעָא, וּמְהִיכְלָא פְּנִימָאָה, וְנִרִית לְאַבָּא וְאִמָּא, כְּדִין ׀ עַיִילִין
לְמַטְרוֹנִיתָא בְּהַדְיָה, דְהָא שְׁתָּא אִיהוּ שְׁלִים בְּכָל טִיבּוּ עֲלָאָה, וְיִכִּיל לְאַתְוֹנָא
לָה, וְלְמִיַּהֵב לָה מְזוֹנָא וְסַפּוּקָא כְּדָקָא יְאוּת. וְכָל אֵינּוֹן שְׁיִפִּין דִּילִיָּה כְּלָהוּ חַד.
כְּדִין עַיִילִין לָה לְגַבִּיָּה, בְּלַחֲשׁוֹ. אַמָּאי בְּלַחֲשׁוֹ. בְּגִין דְלָא יַתְעַרְב וְרַ בְּהַהִיא
חֻדָּה, כְּד' א ׀׀ וּבְשִׁמְחָתוֹ לָא יַתְעַרְב וְרַ.

חלופי גרסאות
נ דרחימו. נ ל"ג חד. ס מוסיף עיילין לה.

מסורת הזהר
(ש משלי יד).

שמע ישראל וכשכמ"ו

הסולם

מאמר

הקדוש, הרומזת לאבא. אלקינו, זה הוא סוד
הרשימו של אות ה' עליונה שבשם הקדוש
הרומזת לאמא. הויה שניה, זה הוא המשכות
המוחין מאבא ואמא הנמשכות למטה בסוד
הרשימו של אות ו' של השם הקדוש, הרומז
לז"א, כי אלו ב' אותיות י"ה, נמשכות להיות
במקום הזה, דהיינו ב', שהוא ז"א, והוא אחד,
שכל אלו השלשה, שהם אבא ואמא ח"א, הם
אחד ביחוד אחד.

קל"ג פִּינּוֹן דְכָל דַּא וְכוּ': כִּינּוֹן שְׁכַל אֵלוּ
נַעֲשׂוּ אַחַד בִּיחֻד אַחַד, וְנִשְׁאֵר הַכֵּל בְּסוּד אֹת
ו', שְׁכַל הַמּוֹחִין נִשְׁאֵרוּ בְּז"א שְׁה"ס ו', וְהוּא
שֵׁלֶם מְרָאשׁ הַמְּבוּעַ, שְׁהוּא אַבָּא, וּמְהִיכֵל
הַפְּנִימִי, שְׁהוּא אַמָּא, וְיִוְרֵשׁ לְאַבָּא וְאִמָּא, אֵז
מְכַנְיָסִים אֵלָיו הַמַּלְכָּה, דְהֵינּוּ הַמַּלְכוּת, כִּי עֵתָה
הוּא שֵׁלֶם בְּכָל טוֹב הָעֵלְיוֹן, וְיִכּוֹל לְהוֹיֵן אֹתָהּ
וּלְתַת לָה מְזוֹן וְכַלְכֵּלָה כְּרָאוּי. וְכָל אֵלוּ אַבְרָם
שְׁלוֹ, שְׁהֵן הַסְּפִירוֹת כּוֹלֵם אַחַד, וְאֵז מְכַנְיָסִים
אֹתָהּ בְּלַחֲשׁ. לְמָה בְּלַחֲשׁ. כְּדִי שְׁלָא יַתְעַרְב וְרַ
בְּשִׁמְחָה הֵיבָא, כְּש"א וּבְשִׁמְחָתוֹ לָא יַתְעַרְב וְרַ.
כְּלוּמְד, כְּדִי שְׁלָא יִמְשֵׁן חֵס"א לִינֵק מִהַאֲדַת
הַזּוּג.

כיון

למלכות, ונמצא שהמלאך בואל הוא שגילה
אהבת הזווג לז"א ומלכות, וע"כ נתעורר אז
לפי הכרזתו. ובידיה ארבע מפתחין דנטי"ל
מארבע סטרי על"מא. כי התחתון זוכה באורות
שגרם לעליון, וכיון שבוא"ל גרם ליציאת
המוחין בז"א, שהם ג' קוין יה"ו, ולזווג בין
ז"א למלכות שה"ס ה' אחרונה, על כן זכה גם
הוא בהם, ומכונים אצלו בשם ארבע מפתחות
מטעם שהרינים שלו פתחו אותן המוחין וז"ש
אינון תלת מפתחין דאתרשימו בתלת אתוון
אלין אתעבידו חד, כי הם ג' הקוין של ז"א,
ימין שמאל אמצע, המרומזים ביה"ו, וז"א הוא
אחד. וע"כ הניח אותם תחת עץ החיים, שהוא
ז"א. ואח"כ מפתחא אהרא סליק וקאים
ואתחבר בהווא אהרא, כל"א דתלת, שה"ס
ה' אחרונה, שהוא מלכות המתחברת עם ז"א,
שהוא גרם לזה, וע"כ זכה בהם. וכ"ל אינון
משריין וכו'. וכל המלאכים הכלולים ונמשכים
ממלאך בוא"ל, גם הם עולים ומקבלים מוחין
מב' המפתחות ז"א ומלכות הנ"ל.

קל"ב הויה דא רשימו וכו': עתה מפרש
הזהר, סוד המלות של שמע ישראל. הויה
דאשונה, זה היא הרשימו של אות י' שבשם
(דפו"י דף קל"ג ע"ב)

מה

תרומה

קלד) כיון דאיהו אתיחד לעילא בשית סטרין. אוף הכי איהי אתיחדת לתתא בשית סטרין אתרנין. בגין למחוי " אחד לעילא, ואחד לתתא, כד"א ^ט יתיה "י" אחד ושמו אחד. אחד לעילא בשית סטרין, דכתיב "שמע ישראל "י" אלתינו "י" אחד. הא שית תיבין, לקבל שית סטרין. אחד לתתא בשית סטרין, "בשכמל"ו, הא שית סטרין אתרנין בשית תיבין. "י" אחד לעילא, ושמו אחד לתתא.

קלה) ואי תימא, "הא פתיב אחד לעילא, ולתתא לא פתיב אחד. ועד הוא אחד, בחלופי אתון. אתון דדכורא לא מתחלפי, אתון דנוקבא מתחלפי, "דקא שבקא דדכורא על נוקבא. וכגין דלא תשלוט עין הרע, אגן מחלפי אתון, דלא "אמרינן אחד באתגלייא. ובזמנא דאתי, דיתעבר עין הרע מעלמא, ולא יתשלוט, פדין יתקרי אחד באתגלייא. בגין דהשתא דההוא סטרא אתרא אתדבק בהדה, לאו איהי אחד, אלא דאגן מיחדין לה בלחישו, ברזא דאתון אתרנין, ואמרי ועד.

קלו) אכל בזמנא דאתי, דיתפרש ההוא סטרא מינה, ויתעבר מעלמא, פדין יתקרי אחד ודאי, דלא יתא בהדה שותפו ודביקו אתרא, כד"א "ביום ההוא יתיה "י" אחד ושמו אחד, באתגליא "בהדיא, ולא בלחישו, ולא ברזא.

מסורת הזהר

ת) זכריה יד) בא נא צ"ט ז"ח כד ט"ב שכ"ו סג ט"א שני"א תקי"ח קט ט"ד ש"כ קיט ט"א שמי"ב. א) (דברים ו) בא סו צ"ס ב) (זכריה יד) לעיל אות קלד צ"ת.

חלופי גרסאות

ע מוסיף הח"ד בשכמל"ו. פ ל"ג הא כתיב. צ ודא. ק אמרן. ד מוסיף תשלוט בהדה. ט בהדיא ולא ברזא ולא בלחישו; בהדיא ולאכרזא ולא בלחישו ול"ג ולא ברזא.

מאמר

הסולם

שמע ישראל ובשכמל"ו

הנקבה מתחלפות, שוהו שבח הזכר על הנקבה. וכדי שלא תשלוט עין הרע, שהוא הסטרא אחרא אגן מחליפים האותיות, שאין אגן אומרים אחד בגלוי, אלא ועד. ולעתיד לבא, שהעין הרע יהיה נעבר מעולם ולא תשלוט, אז תהיה נקראת המלכות אחד בגלוי, כי עתה שהסטרא אחרא דבוק עמה, בסוד ורגליה יורדות מות, אינה אחד, אלא שאגן מיחדים אותה בלחש בסוד החילוף של אותיות אחרות, ואומרים ועד, במקום אחד.

קלו) אכל בזמנא דאתי וכו': אבל לעתיד לבא. שיפרד הסטרא אחרא ממנה, ויהיה נעבר מן העולם, אז תהיה נקראת המלכות אחד ודאי, שלא תהיה עמה שותפות ודביקות אחרת. כמ"ש, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. שגם המלכות הנקראת שמו, תהיה אחד בגלוי עמו, עם ז"א, ולא בלחש, ולא בסוד.

קלד) כיון דאיהו אתיחד וכו': כיון שהוא ז"א, נתיחד למעלה בו' קצוות, גם היא, המלכות, נתיחדת למטה בו' קצוות אחרות, שהן חג"ת נה"י של המוחין, כדי להיות אחד למעלה, ואחד למטה. כמ"ש, יהיה הויה אחד, דהיינו ז"א, ושמו אחד, דהיינו המלכות שנקראת שם אחד למעלה בו' קצוות, היינו שכתוב שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד. הרי הן שש תיבות, כנגד ו' קצוות, ברנך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הרי הן ו' קצוות אחרות בשש תיבות. ה' אחד למעלה בז"א, ושמו אחד למטה במלכות.

קלה) ואי תימא הא וכו': ואם תאמר, הרי רק למעלה בז"א, דהיינו בשמע ישראל, כתוב אחד, ולמטה, במלכות, דהיינו בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, לא כתוב אחד. ומשיב, ועד, הוא אחד בחילוף האותיות. כי א מתחלפת בו, וחי בע' ונעשה ועד אותיות אחד, אותיות הזכר אינן מתחלפות, אותיות (דפו"י דף קל"ג ע"ב *) דף קל"ד ע"א)

ועל

מ"ט

תרומה

קל"ז) ועל דא, אַנן מינדן לה מההוא סטרא אַתרא, כַּמאַן דְּזַמִּין לְאַתְרָא לְמִיּהוּי סְהִיד דִּילֵיהּ. בְּגִין דְּדָא אִיהוּ סְהִיד דִּילָן, וְסִטְרָא אַתְרָא לָאו אִיהוּ סְהִיד לְגַבְנָן. וְיִכְדִּין אִיהִי אַתְפְּרִישַׁת מִתְּהוּא סִטְרָא. פִּינן דְּאַתָּת, אַנן מַעְלִין לָהּ לַחֲוֹפָה אֲלֵגְבֵי בַעְלָהּ, מַלְפָּא עֲלָאָה, בְּכָל רְעוּתָא דְּיִכְוֹנָא דְּדִלְבָּא, וְעַל דָּא אִיהוּ אַתְד. קל"ח) בְּשַׁעֲתָא דְּאִיהִי אַתָּת בְּעוֹלִימְתָהָּ, וּבַעֲתָת לְאַתְפְּרִישָׁא מִסִּטְרָא אַתְרָא, יֵלֵא אַתָּת, יֵאָלֵא כַּמַּאן דְּאַנְדְּמִנַּת לְמַחְמֵי בִּיקְרָא דְּמַלְפָּא וְלֵא יִתִּיר, וְהִכִּי מְכַרְיֵי דִּינְדְּמִנּוֹן לְמַחְמֵי בִּיקְרָא דְּמַלְפָּא. כַּד"א צְאָנָה וְדְּאַיְנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה, יִפּוּקוּ לְמַחְמֵי בִּיקְרָא דְּמַלְפָּא, כְּדִין סִטְרָא אַתְרָא לֵא נִיחָא לֵיהּ לְמַחְמֵי, וְאַתְפְּרִישׁ מִיְנָה. פִּינן דְּאַתָּת. כָּל אֵינּוֹן שְׁמִשְׁקָא, עֵיילִין לָהּ לַחֲוֹפָה בְּהַדִּי מַלְפָּא עֲלָאָה, בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא. דְּאַלְמֵלֵא לָאו הִכִּי, לֵא יִתְפְּרִישׁ מִיְנָה הֵהוּא סִטְרָא אַתְרָא וְיִתְעַרְבּ חֲדוּתָא. אַבְל בְּזַמְנָא דְּאַתִּי, דִּיִּתְפְּרִישׁ מִיְנָה הֵהוּא סִטְרָא אַתְרָא, כְּדִין בֵּיוֹם הֵהוּא יִהְיֶה יְיָ אַתְד וְשָׁמוּ אַתְד.

חלופי גרסאות

ת ובגיד. א בהדי. ב לא גרסין מלכא. ג אבל. ד ולבא וכוונא. ה מוסיף דלבא דיליה בה. ו ליג לא. ז ליג אלא. ח למיהוי. ט גרס כאן מן כרין עד כיון שבאות זה. י פוק. כ ליג ביקרא דמלכא. ל ליג לה. מ ליג עלאה. נ ויתערבב. ס חדוּתָהּ; חדוּתָהּ.

מסורת הזהר

(ג) (שיר ג) וארא ב צ"ה

שמע ישראל ובשכמ"י

הסולם

מאמר

קל"ח) בשעתא דאיהי אַתָּת וכו': בשעה שהיא באה עם העלמות שלה, שהן ז' היכרות דבריאָה, ורוצה להפרד מן הס"א, אינה באה, אלא כמי שנודמן לראות בכבוד המלך, ולא יותר, וכך מכריזים, שיודמנו לראות בכבוד המלך. כמש"א, צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה. דהיינו צאו לראות בכבוד המלך. אז הסטרא אחרא אינו רוצה לראות ונפרד ממנה, מן המלכות. כיון שבאה, כל אלו המשמשים שלה, דהיינו העלמות, מכניסים אותה לחופה עם המלך העליון, שהוא ז"א. בלחש ובסוד, שאם לא כן, לא היה נפרד ממנה הס"א ההוא, והשמחה היתה מתבלבלת. אבל לעתיד לבא, שיפרד ממנה הס"א, אז ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

פירוש. כי אין הדינים נעברים מן הנוקבא אלא אחר שראתה המוחין הגדולים שהמשיך ז"א על ידי הדינים שלה. ולפיכך איך תוכל לבא ליתוד עם ז"א כל עוד שלא ראתה והיא עם דינים. וז"ש שאינה באה באמת ליתוד אלא רק לראות כבוד המלך, דהיינו את המוחין שהמשיך ז"א ע"י הדינים שלה, וכיון שראתה זאת מתבטלים הדינים, והס"א נפרד ממנה. ואז מתחדת עם ז"א בסוד החופה.

כיון

קל"ז) ועל דא אַנן וכו': ועל כן אנו מיחדים אותה עתה להוציאה מסטרא אחרא ההוא, כמי שמוזמן אחר שיהיה עד שלו, דהיינו ז"א, שנעשה עד שלה שהיא אחד, משום שזה ז"א, הוא העד שלנו, והסטרא אחרא אינו עד אצלינו. ואז הוא נפרדת מן הסטרא אחרא. כיון שבאה, לז"א, אנו מעלים אותה לחופה אל בעלה מלך העליון, שהוא ז"א, בכל הרצון וכוונת הלב, וע"כ היא אחד.

פירוש. כי נתבאר לעיל (באות קל"א) בסולם, בביאור המלאך בוא"ה, שהמלכות יש לה הדינים דשמאל ושל המסך דחירק הנמצא בחוזה דז"א, להיותה מחוזה ולמטה שלו. ובדינים אלו נאחו הסטרא אחרא, ואז אינה אחד, אבל אחר שז"א מעלה אותם הדינים, ומכריע על ידיהם בין הקוין ימין ושמאל ומגלה כל המוחין שבעולמות, כמ"ש שם, הרי הוא מעיד על הדינים הללו, שאינם דינים אלא זכויות גדולות, ונעשתה אחד כמו ז"א. וז"ש, בְּגִין דְּדָא אִיהוּ סְהִיד דִּילָן, שְׁמַעֲיָד שְׁאִינְס דִּינִים, וְהַסְטְרָא אַתְרָא לָאו אִיהוּ סְהִיד לְגַבְנָן, שֶׁאַחַר שׁו"א מַעֲיָד שְׁאִינְס דִּינִים, אֵינן הַסְטְרָא אַתְרָא נֶאֱמָן לִוְמַר הַהִיפּוֹךְ. וְאֵינּוּ יִכּוֹל עוֹד לִינֵק מִמֶּנָּה. וְכִדִּין אִיהִי אַתְפְּרִישַׁת מִתְּהוּא סִטְרָא. וְנַעֲשִׂית אַתְד.

(דפו"י דף קלי"ד ע"א)

תרומה

קמ"א פִּינֵן דְּעֵאלֶת לַחֻפָּה, וְאִיהִי "בְּתָרֵי מְלָפָא. "עֲלָאָה, כְּדִין אָנִן מִתְעָרֵי חֲדָה "דִּימִינָא וּשְׂמֵאלָא, כְּד"א "וְאֶהְבֵּת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְכָּךְ וּגּוֹ'. וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ וּגּוֹ'. בְּלֹא דְחִילוֹ כְּלָל, דְּהָא סִטְרָא אַחְרָא לֹא יִתְקָרֵב תַּמָּן, וְלִית לֵיהּ רִשׁוּ.

קמ"ב פְּלָה, כֹּל זְמַנָּא דְּבַעָאן לֹא עֲלָא לָהּ לְגַבֵּי מְלָפָא, לְחֲדָה דְּשְׂמוּשָׂא, אֲצִטְרִיךְ בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח "בְּרַגְלֵי צַעְדָּהָא, רְמִז וְדִסְטְרָא בִישָׂא, "וְלֹא יִתְדַבֵּק בְּהֲדָה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּחֲוֹן "בְּכַנְיָ, רְמִז פְּסוּל כְּלָל.

קמ"ג וְהָכִי אָמַר יַעֲקֹב לְכַנְיָ, שְׂמָא חַס וְשְׁלוֹם אֵינְדַע פְּסוּל "בְּעַרְסִי, כְּדִין אֵינּוֹן אָמְרוּ, כְּמָה דְלִית בְּלַבָּךְ אֲלֵא אַחַד, "כַּךְ וְכוּ' לִית לָן דְּבִיקוֹ בְּסִטְרָא אַחְרָא כְּלָל, דְּהָא פְּרִישָׂא הָוָה "מַעֲרָסָךְ, וְאָנִן דְּבִיחֻדָּא לְגַבֵּי מְלָפָא עֲלָאָה, וְלִית לָן דְּבִיקוֹ כְּלָל בְּסִטְרָא אַחְרָא, דְּהָא בְּפִרְיִשׁוֹ "מִסְטְרָא יִאֲחָרָא הָוָה רְעוּתָא וּמְחַשְׁבָּתָא דִּילָן.

קמ"ד פִּינֵן דִּידַע דְּסִטְרָא אַחְרָא לֹא אֲתַדְבֵּק תַּמָּן כְּלָל כְּדִין עֲאֵלֶת אַתְתָּא, לְגַבֵּי בְּעֵלָה בְּלַחֲשׁוֹ, בְּרִזָּא "דִּיחֻדָּא דְּשִׁית סִטְרִין. פְּתַח וְאָמַר, בַּשְּׂכַמְל"ו "דְּהָא אִיהִי בְּרִזָּא דְּאַחַד, בְּעוֹלִימְתָהָא, בְּלֹא עֲרִיבּוּכָא כְּלָל וְלֹא שׁוּתְפּוֹ דְּסִטְרָא אַחְרָא.

ח'ופי גרמאות

ע בהדיה דמלכא, פ בחוריה וליג עלאה, צ בימינא ובשמאלא, ק בינ דגלי, ר לסטרא, ש דלא, ת בבניו, א מוסיף בורעי
ד ביחודא כלל מסטרא אחרא הוינן ברעו ובמחשבה דילן,
ה לסטרא, ו מוסיף אחרא הוינן ברעו, ז ובמחשבה, ח ביחודא, ט מוסיף ועד דהא.

מורות הזהר

(ד (ברבים ו) וארא לב צ"ש.

הסולם

דבקות הס"א הנקרא מות, וז"ש, דלא ישתכח
ברגלי צעדהא רמז דסטרא בישא.

קמא) והכי אמר יעקב וכו': וכך אמר יעקב לבניו, אולי חס ושלום קרה פסול במטתי, אז אמרו בניו, כמו שאין בלבך אלא אחד וכו', (כמ"ש פסחים נ"ו עמוד א'), אין לנו דבקות בסטרא אחרא כלל. כי הוא נפרד ממטתך, ואנו ביחוד למלך העליון, ז"א, ואין לנו דבקות כלל בסטרא אחרא, כי לפרוד מן הס"א היה הרצון והמחשבה שלנו.

קמב) כיון דידע דסטרא וכו': כיון שידע יעקב, שהסטרא אחרא לא נתדבק שם כלל, אז נכנסה האשה, שהיא מלכות, אל בעלה, ז"א, בלחש, בסוד היחוד של שש קצוות שבשמע ישראל. פתח יעקב ואמר, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כי היא בסוד אחד, עם העלמות שלה, בלא עירוב כלל, ובלא שותפות של הסטרא אחרא.

ותא

מאמר

קלט) כיון דעאלת לחופה וכו': כיון שנכנסה לחופה, והיא עם מלך העליון, שהוא ז"א, אז אנו מעוררים שמחה של המוחין דימין ושמאל, כש"א, ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך וגו', זהו ימין, והיה אם שמוע וגו' זהו שמאל. ובלא יראה כלל מפני הס"א, כי הס"א לא יתקרב שם, ואין לו רשות.

קמ) כלה, כל זמנא וכו': כלה, שהיא המלכות, כל זמן שרוצים להכניסה אל המלך לשמחת הוונג, צריך להיות בלחש ובסוד, כדי שלא ימצא בצעדי רגליה רמז של צד הרע, ולא יתדבק עמה, ולא ימצא בבנים, דהיינו בישראל למטה, רמז פסול כלל.

פירושו. שצריכים להסתיר בחינת עצמה, שהיא המשכת חכמה, שזה נבחן כמו בלחש ובסוד, ולכלול אותה בז"א שתקבל ממנו חסדים. כי כל עוד שלא נשלם התקון הגמור נאמר עליה ורגליה יורדות מות, שיש בסופה

(דפויי דף קליד צ"א)

נא

תרומה

קמג) וְתָא תְּזִי, בְּהֵיא יִשְׁעָתָא, יַעֲקֹב וּבְנוֹי הֵווּ בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה לְתַתָּא
יִבְהַדִּי שְׂכִינְתָא. יַעֲקֹב תְּהוּ בְּרִזָּא דְשִׁית סְטְרִין דְעֲלָמָא עֲלָאָה, בְּרִזָּא תְּדוּ. בְּנוֹי
הֵווּ בְּדִיוֹקְנָא דְשִׁית סְטְרִין דְעֲלָמָא תַּתָּאָה. וְאִיהוּ בְּעָא לְגִלְגָּאָה לֹון הֵהוּא קֶץ,
כְּמָה דְאֹקִימָנָא, דְאִית קֶץ וְאִית קֶץ, אִית קֶץ הַיְמִין, וְאִית קֶץ הַיְמִינִים. קֶץ הַיְמִין:
דָּא יִמְלֻכוֹת קְדִישָׁא רְזָא דְמִהִימְנוּתָא רְזָא דְמְלָכוֹ יִדְשְׁמִיָּא. קֶץ הַיְמִינִים: דָּא
יִרְזָא דְמְלָכוֹ יִתְיַבָּא רְזָא דְסְטְרָא אַתְרָא יִדְאֶקְרִי קֶץ כָּל בְּשַׁר. וְהָא אֹקִימָנָא.

קמד) בִּינֵן דְחָמָא דְאִסְתְּלֶקֶת שְׂכִינְתָא מְנִיָּה וְכוּ'. אִינוּן אֶמְרוּ כְּמָה דְלִית
בְּלַבְדָּה אֶלָּא אַחַד, דְאִנְתָּ בְּרִזָּא דְעֲלָמָא עֲלָאָה, וְאִיהוּ אַחַד. אוֹף אֲנִן, דְאֲנִן בְּרִזָּא
דְעֲלָמָא תַּתָּאָה, אִיהוּ אַחַד. וְעַל דָּא אֲדַכְּרוּ תְּרֵי לְכַבוֹת, רְזָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה,
דְאִיהוּ לְבָא דְיַעֲקֹב, וְרְזָא דְעֲלָמָא תַּתָּאָה, דְאִיהוּ לְבָא דְבְנוֹי, כְּדִין אֶעֱלֵ לָהּ
בְּלַחֲשׁוֹ.

קמה) וְכְמָה דְאִינוּן אֲתִיחְדוּ רְזָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה בְּאַחַד, וְרְזָא דְעֲלָמָא
תַּתָּאָה בְּאַחַד. אוֹף הִכִּי אֲנִן צְרִיכִין לִיחְדָּא עֲלָמָא עֲלָאָה בְּאַחַד, וְלִיחְדָּא עֲלָמָא
תַּתָּאָה בְּרִזָּא דְאַחַד. דָּא בְּשִׁית סְטְרִין, וְדָא בְּשִׁית סְטְרִין. וּבְגִין כֵּן, שִׁית תִּיבִין
הִכָּא, בְּרִזָּא דְשִׁית סְטְרִין. וְשִׁית תִּיבִין הִכָּא, בְּרִזָּא דְשִׁית סְטְרִין, יִי אַחַד וְשְׁמוֹ
אַחַד. וְכַפָּה עַדְבִּיָּה וְחֻלְקִיָּה מֵאֵן דִּישְׁוִי רְעוּתִיָּה לְהָאִי, בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא
דְאִתִּי.

חלופי גרמאות

י לא גרסינן שעתא. כ בהדיה דשכינתא. ל מלכא; ל"ג
 מן מלכות עד רזא. מ שמיא. נ מוסיף מלכו חייבא וזא
 דמלכו אחרא. ס אחרא. ט דאיהו. פ ודא.

מסורת הזהר

(ה) (זכריה יד) לעיל את קלד צ"ת.

שמע ישראל וכשכמל"ו

הסולם

מאמר

אלא אחד כי אתה בסוד עולם העליון שהוא
 אחד, אף אנו, שאנו בסוד עולם התחתון,
 שהוא מלכות, אין בלבנו אלא אחד. ועל כן
 נזכרו כאן שני לבבות. דהיינו, כמו שאין
 בלבבך, אין בלבנו, כי סוד עולם העליון, ז"א,
 הוא לבו של יעקב. וסוד עולם התחתון שהוא
 מלכות, הוא לבם של הבנים. אז הכניסו אותה
 את המלכות, בלחש.

קמה) וְכְמָה דְאִינוּן אֲתִיחְדוּ וְכוּ':
 וכמו שהם נתיחדו, עולם העליון בסוד אחד,
 ועולם התחתון בסוד אחד, אף אנו צריכים
 ליחד עולם העליון באחד, וליחד עולם התחתון
 בסוד אחד, זה ב' קצוות, וזה ב' קצוות,
 ומשום זה, יש שש תיבות כאן בשמע ישראל
 בסוד ו' קצוות, ושש תבות כאן, בשכמל"ו,
 בסוד ו' קצוות, והיינו ה' אחד ושמו אחד.
 אשרי גורלו וחלקו בעולם הזה ובעולם הבא,
 מי ששם לבו לזה.

רב

(דפו"י דף קל"ד ע"א *) דף קל"ד ע"ב) ע"י ברכת שלום בסוף הספר

נב

תרומה

קמוז רב המנונא סבא אמר ^א הכי, דא אתערותא דיתודא ^ב שפיר איהו, ידרנא דברירא דמלתא הא אוקימנא. ומלין אלין זמינין ^ג לאתעתדא קמי עתיק יומין, בלא פסופא כלל.

^ה רעיא מהימנא

קמוז פקודא ללמוד תורה בכל יומא, דאיהי רנא דמהימנותא עלאה, למנדע ארחיה דקב"ה. דכל מאן דאשתדל באורייתא, זכי בהאי עלמא, וזכי בעלמא דאתי, ואשתזיב מכל קטרוגין בישין. בגין דאורייתא רנא דמהימנותא איהי, דמאן דאתעסק בה, אתעסק במהימנותא עלאה, ^א קב"ה אשרי שכניתיה בגויה דלא תעדי מניה.

קמוח מאן דנדע מלה דאורייתא, אצטרף למרדף אבתריה, ולאולפא ^א האי מלה מניה, לקיימא רנא דכתיב, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. אורייתא אילנא דחיי איהו, למיהב חיינ לכלא. מאן דאתפקף באורייתא, אתפקף באילנא דחיי, כד"א ^א עץ חיים היא למחזיקים בה.

קמט וכמה רזין עלאין אוקימנא במאן דאשתדל באורייתא, דזכי לאתקשרא באורייתא דלעילא. בהאי עלמא לא שכיף, ולא שכיף בעלמא דאתי, ואפילו בקברא שפנותיה מרחשן אורייתא, כד"א ^א דובב שפתי ישנים. ^ב ע"כ.

קנ פתח ואמר ^א ויקחו לי תרומה, הקא איהו יחודא בכללא תדא.

חלופי גרסאות

^א באתערותא וליג הכי דא. ק ושפיר. ד ורנא. ^ב לאתערא. ^ג ת תוספתא. א ליג קב"ה. ב ההיא. ג ברפויי כתב והיה כעין שתול וכי עד כאלו קיים והגית בו יומם ולילה ומכאן תלך ויקרא רס"ג א' שמע ישראל.

מסורת הזהר

(1) (משלי ג) ב"א רכט צ"א. (2) (שיר ז) ח"ב קענ. ח"ג ל"ט. צנ. קלה. קפט. ז"ח כח ט"ב ש"ג פה ט"ג ש"ו. (3) (שמות כה) לעיל אות א צ"א.

שמע ישראל ובשכמ"ו

כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. התורה היא עץ החיים, לתת חיים לכל מי שמתגבר בתורה, מתגבר בעץ החיים, כמש"א עץ חיים היא למחזיקים בה. **קמט** וכמה רזין עלאין וכי: וכמה סודות עלינים העמדנו במי שעוסק בתורה, שזוכה להתקשר בתורה העליונה, שהוא ז"א, אינו שוקט ממנה בעולם הזה, ואינו שוקט לעולם הבא, ואפילו בקבר שפתיו דובבות תורה, כש"א דובב שפתי ישנים.

מאמר ויקחו לי תרומה

קנ פתח ואמר ויקחו וגו': פתח ואמר, ויקחו לי תרומה, כאן הוא היחוד של מעלה, ז"א, ושל מטה, מלכות, בכלל אחד. כי ^א הוא ז"א, תרומה, היא מלכות. ויקחו תרומה לא כתוב, אלא ויקחו ^א תרומה, שזה יורה, למעלה ולמטה בכלל אחד בלא פרוד כלל.

מאת

הסולם

מאמר

קמוז רב המנונא סבא אמר ^א רה"ס אמר כן. סוד התעוררות היחוד הזה יפה הוא, שהרי העמדנו סוד בירונו של הרבר. ודברים אלו עתידים להיות נועדים לפני עתיק יומין, בלא בושא כלל.

רעיא מהימנא

קמוז פקודא ללמוד תורה וכי: מצוה ללמוד תורה בכל יום, שהוא סוד האמונה העליונה, לדעת דרכיו של הקב"ה, שכל מי שעוסק בתורה, זוכה בעולם הזה, וזוכה בעולם הבא וניצול מכל קטרוגים הרעים. משום שהתורה סוד האמונה היא, ומי שעוסק בה, עוסק באמונה העליונה, והקב"ה משרה שכניתו בתוכו, שלא תסור ממנו.

קמוח מאן דידע מלה וכי: מי שידוע דבר של תורה, צריכים לרדוף אחריו וללמוד ממנו דבר ההוא, לקיים הסוד שכתוב, מאת (דפו"י דף קלי"ד ע"ב)

נג

תרומה

עילא ותתא. ויקחו תרומה לא כתיב, אלא ויקחו לי תרומה, עילא ותתא בכללא תדא, בלא פרודא כלל.

קנא מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. האי קרא, הכי אצטריך ליה למימר, כל איש אשר ידבנו לבו, מאי מאת כל איש. אלא רזא תכא לאינון מרי מדין. זכאין אינון צדיקיא, דנדעי לשווא רעותא ודלבהון לגבי מלכא עלאה קדישא, וכל רעותא ודלבהון לאו איהו לגבי עלמא דא, ובכסופא בטלה דיליה. אלא נדעי ומשתדלי לשווא רעותהון ולא תדבקא לעילא, בגין לאמשכא רעותא דמאריהון לגבייהו מעילא לתתא.

קנב ומאן אתר נטלי ההוא רעותא דמאריהון לאמשכא ליה לגבייהו. נטלין מאתר חד עלאה קדישא, דמניה נפקין כל רעותין קדישין. ומאן איהו. כל איש. דא צדיק, דאתקרי כל, כד"א ויתרון ארץ בפל היא. על פן כל פקודי כל ישרתי. איש: כד"א איש צדיק. דא איהו צדיק, מאריה דביתא, דרעותיה תדיר לגבי מטרוניתא, כבעלה דרחים לאתתיהו תדיר. ידבנו לבו איהו רחים לה. ולבו דאיהי מטרוניתא דיליה, ידבנו לאתדבקא ביה.

קנג ואף על גב דרחימו סגי דא בך, דלא מתפרשן לעלמין, מההוא כל איש, מאריה ביתא, מאריה דמטרוניתא, מניה תקחו את תרומתי. ארתיה דעלמא, מאן דבעי לנסבא אתתיה דב"נ מניה איהו קפיד ולא שביק לה.

חלופי גרסאות

ד לא גרסינ ליה. ה מוסיף יקח [תקחו] את תרומתי מאי. ו דלהוק. ו דלהוק. ח דלהוק במאריהון. ט מוסיף נטלין ליה. י כל איש, כ ותדיר. ל דברחימו.

מסורת הזהר

(קהלת ה) חיי שרה ו צ"י. י (תהלים קיט). כ (בראשית (1) נח א צ"א.

ויקחו לי תרומה

אדון המלכות הנקראת בית. שרצונו תמיד אל המטרוניתא, שהיא מלכות, כבעל האוהב את אשתו תמיד. ידבנו לבו, פירושו שהוא אוהב אותה ולבו, שהוא המטרוניתא שלו דהיינו המלכות שנקראת לב, ידבנו להתדבק בו.

קנג) ואף על גב דרחימו וכו': ואע"פ שיש להם אהבה גדולה זה בזה, שאינם נפרדים לעולם, עכ"ז מן כל איש הוא, שהוא יסוד, בעל הבית, שפירושו בעל המטרוניתא, תקחו את תרומתי, שהיא מלכות, מדרך העולם, מי שרוצה לקחת מאדם את אשתו, הוא מקפיד, ואינו עוזב אותה, אבל הקב"ה אינו כן, שכתוב, וזאת התרומה, שהיא כנסת ישראל, דהיינו המלכות, אע"פ, שכל האהבה שלה היא אליו ואהבה שלו אליה, לוקחים אותה ממנו להשרות אותה ביניהם, ממקום עליון ההוא שכל אהבה של אשה ובעלה שורה שם

הסולם

מאמר

קנא) מאת כל איש וגו': שואל, מקרא זה כך היה צריך לומר, כל איש אשר ידבנו לבו, מהו מאת כל איש. ומשיב, אלא כאן סוד ליושבים על כסא מדין. אשרי הם הצדיקים היודעים לשים רצון לבם למלך העליון הקדוש וכל רצון לבם אינו לעולם הזה, ולתאוה הבטלה שלו, אלא שיודעים ומשתדלים לשים רצונם להתדבק למעלה, כדי להמשיך רצון אדונם אצלם ממעלה למטה.

קנב) ומאן אתר נטלי וכו': ומאיזה מקום לוקחים רצון ההוא של אדונם להמשיכו אליהם. הם לוקחים ממקום קדוש ועליון אחד, שממנו כל הרצונות הקדושים. ומי הוא. הוא כל איש, זה צדיק, דהיינו יסוד דו"א הנקרא כל כש"א, ויתרון ארץ ככל היא. על כן כל פקודי כל ישרתי. איש, כש"א איש צדיק זה הוא צדיק, אדון הבית, דהיינו יסוד, שהוא (דפו"י דף קל"ד ע"ב *) דף קל"ה ע"א)

תרומה

נד

אָבֵל קב"ה לאו הכי, כְּתִיב וְזֹאת הַתְּרוּמָה, זוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אַע"ג דְּכָל רְחִימוֹ דִּילָהּ לְגַבְיָהּ, וְרְחִימוֹ דִּילִיהּ לְגַבְיָהּ. מִיָּהּ נִטְלִין לָהּ לְאַשְׁרָאָה בִּינְיָהּ, מִהֵוּא אֶתְרַ עֲלָאָה, דְּכָל רְחִימוֹ דְּאַתְתָּא וּבְעֵלָה שְׂרָיָא. וּמִתְמַן תְּקַחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, וּפְאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְנִפְאִין כְּלָהּ דְּזָכוּ לְהָאִי.

קנז) וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם. וְאִי תִימָא, אִי הַכִּי, אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתוֹ מִבְּעֵי לִיהּ, מֵאִי מֵאֲתָם. מֵאֵת תְּרִין שְׁמַתָּן אֲלִין.

קנח) תו רב ייבא סבא אַמְר, מֵאֲתָם: מֵאֵת ס', דְּאִיהוּ רְזָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה. אֶתְרַ מְדוּרְיָה דְהָאִי צְדִיק, דְּאִיהוּ אֲתַעְטָר מֵאֵת ס', וּמִתְמַן נִטְלִין חִיָּין, לְאַתְוֹנָא לְעֲלָמִין כְּלָהּ. וְכֵלָא מְלָה תְדָא, רְזָא לְחִכְמִין אֲתִיְהִיבַת, וּפְאָה חוֹלְקִיהוֹן.

קנו) דַּע"ג דְּאִינוּן נִטְלִין לָהּ, לֹא נִכְלִין וְלִנְטְלָא לָהּ, אֶלָּא בְרִשׁוֹ דְּבְעֵלָהּ, וּבְרִעוֹ דִּילִיהּ, וְלִמְעַבְד פּוֹלְחָנָא דְרְחִימוֹ לְגַבְיָהּ, וּכְדִין בְּרְחִימוֹ דִּילִיהּ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. וְכָל דָּא, בְּאִינוּן פּוֹלְחָנִי דְצִלוֹתָא, וְתִקְוֹנָא וְסִדוּרָא דִּישְׂרָאֵל מְסֻדְרִין בְּכָל יוֹמָא. ד"א מֵאֲתָם, מִכְּלָא דְשִׁית סְטְרִין עֲלָאִין וְכֵלָא חַד.

קנד) מֵאֲתָם, מֵאִינוּן זְמַנִּי וְשַׁבְּתִי, וְכֵלָא רְזָא תְדָא. וְהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי. וְהָב, דְּבְרְזָא דִּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּאִיהוּ יוֹמָא

חלופי גרסאות

ו ל"ג מן כתיב עד אע"ג. ו תמן. ו מתרין וליג מאת. ו דרגין. ו ייסא. צ מעס. ק מוסיף לה הכא. ד ל"ג לנטלא לה. ו בעלה. ת ל"ג ד"א. א מוסיף ד"א מאתם. ב וכלהו. ג מוסיף ותולעת שני ושש ועדים. ד ביומא דרזא.

מסורת הזהר

(7) (שמות כח) לעיל אות ס צ"ג.

הסולם

מאמר

שם, דהיינו יסוד, משם תקחו את תרומתי. אשרי חלקם של ישראל, ואשריהם כולם שזכו לזה.

קנד) וזאת התרומה אשר תקחו מאתם: ואם תאמר, אם כן, אשר תקחו מאתו היה צריך לומר, דהיינו מן היסוד כנ"ל, מהו מאתם. ומשיב, מאת שני שמות אלו, שהם יסוד ומלכות ביחד. כלומר שלא יקח אותה מבחינת עצמה, אלא מבחינת שניהם יחד, וע"כ כתוב מאתם.

קנה) תו, רב ייבא סבא וכו': עוד, רי"ס אמר, מאתם, פירושו מאת ס' שה"ס עולם העליון נהי"מ דבינה, הנקראים ישסו"ת, מקום מגורו של אותו צדיק, שהוא יסוד הבינה, שהוא מתעטר מאת ס' שה"ס או"א עלאין שהם חב"ד חג"ת דבינה, (כנ"ל אות כ"ב) שמשם מקבל חיים להזין העולמות כולם. ומן היסוד הזה דבינה, יקבלו התרומה שהיא המלכות. והכל הוא דבר אחד. הסוד ניתן לחכמים, אשרי חלקם.

(דפוי" דף קל"ה ע"א)

ויקחו לי תרומה

פירוש. או"א מכונה ס' וישסו"ת מכונה ס' (כנ"ל אות כ"ב) וכשז"א בגדלות, הוא יורש אלו המוחין, ויש לו בראש ב' מיני מוחין אלו דס' ס' ומוסיף ר' ייבא סבא, שמה שצריכים לקחת המלכות מן היסוד, הוא מיסוד הבינה שבראש ז"א, שמשם לוקח בחינת המלכות דג"ר. וע"ז נאמר אשר תקחו מאתם, שהוא אותיות מאת ס'. כמבואר.

קנו) דַּע"ג דְּאִינוּן נִטְלִין וכו': ואע"פ שהם לוקחים אותה, את המלכות, אינם יכולים לקחת אותה אלא ברשות בעלה, ז"א, וברצון שלו, וצריכים לעשות עבודה של אהבה אליו, ואז באהבתו תקחו את תרומתי. שהיא המלכות. וכל זה עושים באלו עבודות של התפלה, והתקון שישאל מסדרים בכל יום. פירוש אחר. מאתם היינו מכלל שש קצוות העליונים דז"א, וע"כ כתוב מאתם לשון רבים.

קנד) מֵאֲתָם, מֵאִינוּן זְמַנִּי וכו': מאלו הזמנים והשבתות תקח אותה, והכל הוא סוד אחד, והם סוד זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן וגו'

נה **תרומה**
 דְּזָקֵב, יוֹמָא דְדִינָא, וְשִׁלְטָא הֵהוּא סִטְרָא, כַּד"א מְצַפּוֹן זָקֵב יֶאֱתָהּ. וְכִסְפָּא,
 דָּא יוֹם הַכַּפּוּרִים, דְּמִתְלַבְּנָן חוֹבִיָּהוֹן דִּישְׂרָאֵל כְּתִלְגָּא, כַּד"א אִם יִהְיֶה חֲטָאִיכֶם
 פְּשָׁנִים פְּשָׁלְג יִלְבִּינוּ. וְכַתִּיב אִם כִּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם.
 קִנְחָא וְנַחֲשֵׁת. יוֹמֵי דְקִרְבָּנִין דְּחָג, דְּאִינוּן רְתִיכֵי דְעִמִּין עִכּוּ"ם, וְאִינוּן
 אֶקְרוּן רְזָא דְהָרִי נַחֲשֵׁת, וְכַגִּין פֶּךָ מִתְמַעֲטִין בְּכָל יוֹמָא וְאַזְלִין. וְתַכְלֵת, דָּא
 פְּסַח, שׁוֹלְטָנוּ דְרְזָא דְמִהִימְנוּתָא, רְזָא יְדִגּוּנָא תַכְלָא, וְכַגִּין דְהִיא תַכְלָא,
 לֹא שִׁלְטָא עַד דְשִׁצִּיאַת וְקִטְיִלַת יְכָל בּוֹכְרֵי דְמַצְרָאֵי, כַּד"א וְעֵבֶר יִי לְנִגְףָא
 אֶת מְצָרִים. בַּג"כ, כָּל גּוֹוִנִין טְבִין בְּחִלְמָא, פֶּר מִן תַּכְלָא.
 קִנְטָא וְאַרְגָּמֹן, דָּא שְׁבוּעוֹת, רְזָא דְאַרְגּוּוֹנָא, דְתוֹרָה שְׁפַכְתָּב דְאַתִּיהִיבַת
 בֵּיהּ, כְּלִילָא מִתְרִין סִטְרִין, מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, כַּד"א מִימִינוּ אֵשׁ דַּת לְמוֹ,
 וְדָא אִיהוּ אֶרְגָּמֹן. וְתוֹלַעַת שְׁנִי, דָּא אִיהוּ ט"ו בָּאָב, דְכַנּוּת יִשְׂרָאֵל הוּוּ נְפָקֵי
 בְּמַאֲנֵי מֵלֵת, כַּד"א הָאֲמִנִים עָלֵי תוֹלַע.
 קִסָּא עַד הֶכָּא, שִׁית סִטְרִין, מְכָאן וְלֵהֲלָאָה רְזָא דִי יְמֵי תְשׁוּבָה. וְשֵׁשׁ,
 וְעִזִּים, וְעוֹרוֹת אֵילִם מְאָדְמִים. וְעוֹרוֹת תַּחֲשִׁים. וְעִצֵּי שְׁטִים. וְשֶׁמֶן לְמָאֵר.
 וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטוֹרֶת הַסַּמִּים. וְאַכְנֵי שׁוּהִים. וְאַכְנֵי מְלוּאִים. עַד הֶכָּא
 תְשַׁעָּה, לְקַבֵּל תְשַׁעָּה יוֹמִין וְיוֹם הַכַּפּוּרִים אֲשֵׁלִים לְעִשְׂרָה.

מסורת הזהר
 (ח) (איוב לו) וארא טו צ"ר. (ו) (ישעיה א) שמות קיד
 צ"פ. (ט) (ויקרא טז) ח"ב קפה: ח"ג טו. סב: טד. סו.
 סז. סח: טט: קב: רג. רצ: טו (שמות יב) נח נא צ"א.
 (ז) (דברים לג) ויצא ג צ"ה. (ז) (איכה ד).

חלופי גרמאות
 ה ל"ג יומא דדינא. ו ונהורא. ז ל"ג כל בוכרי דמצראי.
 ח מכל. ט זמנין.

מאמר
 וגו', זהב, הוא בסוד היום של ראש השנה
 שהוא יום של זהב, דהיינו יום הדין, וצד ההוא
 דשמאל שולט, כש"א מצפון זהב יאתה. וצפון
 הוא שמאל. וכסף, זה הוא יום הכפורים
 שעונות ישראל מתלבנים כשלג. כמש"א, אם
 יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. וגם הכסף
 צבעו לבן. וכתוב, כי ביום הזה יכפר עליכם
 לטהר אתכם.
 קנח) ונחשת יומי דקרבנין וכנ':
 ונחשת, הוא יום של קרבנות החג, שהם
 המרכבות של עמים עכו"ם, שאנו מקריבים
 ע' פרים בעדם, והם נקראים סוד הרי נחשת,
 ומשום כך מתמעטים והולכים פרי החג בכל
 יום. ותכלת, זה הוא פסח, שאז ממשלת סוד
 האמונה, דהיינו המלכות, שהיא סוד צבע
 תכלת. ומשום שהיא תכלת, הרומו על דינים,
 כי תכלת, הוא מלשון כליה, לא שלטה עד
 שכלתה והרגה כל בכורי מצרים. כש"א ועבר
 (דפו"י דף ק"יה ע"א)

הפוס'ם
 ויקחו לי תרומה
 ה' לנגוף את מצרים. משום זה כל הצבעים
 טובים בחלום, חוץ מתכלת.
 קנט) וארגמן דא שבועות וכנ': וארגמן,
 הוא שבועות, שה"ס ארגמן, כי תורה שבכתב
 שניתנה בו, כלולה מב' צדדים, מימין ומשמאל,
 כש"א מימינו אש דת למו. וזה הוא ארגמן,
 שהוא כלול מהרבה צבעים. ותולעת שני, זה
 הוא חמשה עשר באב, שבנות ישראל היו
 יוצאות אז בבגדי תולע, כש"א האמונים עלי
 תולע. דהיינו תולעת שני.
 קס) עד הכא שית וכנ': עד כאן כנגד
 ו' קצוות, דהיינו זהב, כסף, נחשת, תכלת,
 ארגמן, ותולעת שני. מכאן ולהלאה הוא סוד
 עשרת ימי תשובה, שהם ושש, ועזים, ועורות
 אילם מאדמים, ועורות תחשים, ועצי שטים,
 ושמן למאר, ובשמים לשמן המשחה ולקטורת
 הסמים, ואבני שוהם, ואבני מילואים. עד כאן
 הם תשעה כנגד תשעה ימים, ויום הכפורים
 משלים לעשרה.
 ומכל

נו

תרומה

קסא ומפל אלין, יאנן נטלין תרומת יי, בכל זמנא וזמנא, בגין לאשראָה עלן. ברה אַנן נטלין תרומת יי, ואיהו רזא דר"ה, דאתנא מסטרא דזקב. ביום הכפורים אַנן נטלין לה, ואיהי יום הכפורים דירתא פרתא לאימא. בפסכות אַנן נטלין לה, ואיהי סופה סוככת ואגינת עלן, וכתוב ביום השמיני עצרת תהיה לכם ודא איהי תרומת יי.

קסב בפסח אופי הכי אַנן נטלין לה, ואיהי פסח. וקא אוקימנא, רזא ידגנון דנהורא תכלא. בשבועות אַנן נטלין לה, ואיהי שתי הלחם. וכתוב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר, ואנן נטלין מתורה שבכתב, תורה שבעל פה. ט"ו באב, איהו קיימא בחדנה, על בנות ישראל. כל שאר יומין, אינון לתקונא דילה. ועל דא אשר תקחו מאתם פתיב.

קסג כגוונא דאינון מתיהדין לעילא באחד, אופי הכי איהי, אתיהדות לתתא ברזא דאחד, למתוי עמהון לעילא חד לקבל חד, קודשא בריך הוא אחד לעילא, לא יתיב על פורסייא דיקריה, עד דאייהי אתעבידת ברזא דאחד כגוונא דיליה, למתוי אחד באחד. וקא אוקימנא רזא דיי אחד ושמו אחד.

חלופי גרסאות

ק (במדבר כט) נח לח צ"ב. ה (שמות כ) וארא כד י ל"ג אנו. כ דכתיב וליג מן ואיהי עד וכתוב, ל מפסח. ח איהי וליג מן אופי עד ואיהי. ו ל"ג דגנון. ט דכתיב וליג ואיהי שתי הלחם. טו דילה. פ אתיחוק. צ ל"ג באחד. ק דאתעבידת וליג דאיהי. ר ל"ג מן והא עד סוף האות. ש דהוא וליג הוא דה.

מסורת הזהר

מאמר

הסולם

ויקחו לי תרומה

שבכתב, את התורה שבעל פה, שהיא המלכות. ט"ו באב, היא, המלכות, עומדת בשמחה על בנות ישראל. וכל שאר הימים הם לתקן שלה, של המלכות. וע"כ אשר תקחו מאתם כתוב, לשון רבים.

קסא ומפל אלין אַנן וכו': ומכל אלו אנו לוקחים תרומת ה', דהיינו המלכות, בסו"ה וזאת התרומה אשר תקחו מאתם, בכל זמן וזמן, דהיינו בכל החגים, כדי להשרות אותה עלינו. בראש השנה אנו לוקחים תרומת ה', שהיא סוד ראש השנה הבא מצד הוהב. שהוא גבורה, כי המלכות היא גבורה. ביום הכפורים אנו לוקחים אותה, שהיא יום הכפורים, כי הבת, שהיא המלכות, יורשת לאימא שהיא בינה, הנקראת יום הכפורים. בסוכות אנו לוקחים אותה, שהיא סוכה הסוככת ומגנת עלינו. וכתוב, ביום השמיני עצרת תהיה לכם, וזה היא תרומת ה', דהיינו המלכות הנקראת עצרת.

מאמר כגוונא

קסג כגוונא דאינון מתיהדין וכו': כמו שהם, הו' קצוות דז"א, מתיחדים למעלה, דהיינו מחזה דז"א ולמעלה, באחד, שפירושו שאין עמהם שותפות דס"א (כנ"ל אות קל"ו) אף היא דהיינו המלכות, מתיחדת למטה דהיינו מחזה דז"א ולמטה, בסוד אחד, כדי שתהיה עמהם למעלה אחד כנגד אחד, כי הקב"ה, שהוא ז"א, שהוא אחד למעלה, אינו יושב על כסא כבודו, שהוא המלכות, עד שגם היא נעשית בסוד אחד כמוהו, כדי להיות אחד באחד. והרי העמדנו הסוד, של, ה' אחד ושמו אחד. כי ה' הוא ז"א, ושמו, הוא מלכות, והם אחד באחד. (כנ"ל אות קל"ו).

קסב בפסח אופי הכי וכו': בפסח, גם כן, אנו לוקחים אותה, והיא נקראת פסח, והרי העמדנו שהיא סוד צבע של אור התכלת. בשבועות אנו לוקחים אותה, והיא שתי הלחם. וכתוב, במתן תורה, וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמור, ואנו לוקחים מתורה (דפו"י דף קל"ה ע"א)

רזא

גז

תרומה

קסד רָזָא דְשַׁבְּתָא, אִיהִי שַׁבְּתָא, יִדְאֲתֶאֱתָא בְּרָזָא * דְאֲתָתִיד, לְמִשְׁרֵי עֲלָה רָזָא דְאֲתָתִיד. צְלוֹתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא, * דְהָא אֲתֶאֱתָת בְּוִרְסִיָּא * יִקְרָא קְדִישָׁא, בְּרָזָא דְאֲתָתִיד, וְאֲתֶתְקַנְתָּ לְמִשְׁרֵי עֲלָה מְלָכָא קְדִישָׁא עֲלָתָה.

קסה כִּד עֵיִל שַׁבְּתָא, אִיהִי אֲתִיחַדָת וְאֲתִפְרֶשֶׁת מְסִטְרָא אַחְרָא, וְכָל דִּינִין מִתְעַבְרִין מִינָה*, וְאִיהִי אֲשֶׁתְּאֲרַת בִּיחֻדָא דְנִהִירו קְדִישָׁא, וְאֲתֶעְטַרְתָּ בְּכַמְהָ עֵטְרִין לְגַבֵּי מְלָכָא קְדִישָׁא, וְכָל שׁוֹלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאִרֵי דְדִינָא כְּלָהוּ דְעַרְקִין, וְלִית שׁוֹלְטָנֵי אַחְרָא כְּכָלָהוּ עֲלִמִין.

קסו וְאֲנַפְהָא נְהִירִין בְּנִהִירו עֲלָתָה, וְאֲתֶעְטַרְתָּ לְתַתָּא בְּעַמָּא קְדִישָׁא, וְכָלָהוּ מִתְעַטְרִין בְּנִשְׁמַתִּין תְּדִתִין. כְּדִין שִׁירוּתָא דְצְלוֹתָא, לְכַרְכָּא לָהּ בְּתוּדָה, בְּנִהִירו דְאֲנַפִּין, וְלוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבֹרָךְ. אֶת יְיָ דִּיִּקְא, בְּגִין לְמִפְתַּח לְגַבְהָ בְּכַרְכָּה.

קסז וְאֲסִיר לְעַמָּא קְדִישָׁא לְמִפְתַּח לְגַבְהָ בְּפִסּוּקָא דְדִינָא, כְּגוֹן וְהוּא רַחוּם וְגו', בְּגִין דְהָא אֲתִפְרֶשֶׁת מְרָזָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וְכָל מְאִרֵי דְדִינִין אֲתִפְרֶשׁוּ וְאֲתֶעְבְּרוּ מִינָה. וּמֵאֵן דְאֲתַעַר הָאֵי לְתַתָּא, גְּרִים לְאֲתַעַרָא הָכִי לְעֵילָא. וְכַרְסִיָּא קְדִישָׁא לֹא יִכְלָא לְאֲתַעַטְרָא בְּעֵטְרָא דְקְדוּשָׁה, דְכָל זְמָנָא דְמִתְעַרֵי לְתַתָּא אֵינֻן מְאִרִיהוֹן דְדִינָא, דְהוּוּ מִתְעַבְרִין וְהוּוּ אֲזִילֵי כְּלָהוּ לְאֲתַטְמָרָא גוּ נִוּקְבָא דְעַפְרָא

חלופי גרסאות

ת דאתאחדת, א דאיהי, ב ל"ג יקרא, ג מוסף ואיהי מינה ואיהי, ד מעברין; מוסף ערקין ואתעברו (ואתעבקו) מינה.

כגונא

הסולם

מאמר

התפלה לברך אותה בשמחה, בהארפת הפנים, ולומר ברכו את ה' המבורך, את בדיוק, שהיא המלכות הנקראת את, כדי להתחיל בברכה אליה.

קסז וְאֲסִיר לְעַמָּא קְדִישָׁא וְכו': וְאֲסִיר לְעַם קְדוֹשׁ לְהַתְחִיל אֵלֶיהָ בְּפִסּוּקֵי דִין, דְהֵינּוּ וְהוּא רַחוּם וְגו', מִשּׁוֹם שִׁכְבַר נִפְרָדָה מִסִּדְרָא אַחְרָא, וְכָל בְּעֵלֵי הַדִּין נִפְרְדוּ וְנִעְבְּרוּ מִמֶּנָּה, וְמִי שִׁמְעוּרֵי דִין לְמַטָּה גִוְרָם שִׁיתְעוּרֵי כַךְ לְמַעְלָה, וְהַכֶּסֶף הַקְדוֹשׁ, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, אֵינּוּ יִכּוֹל לְהַתְעַטֵּר בְּעֵטְרַת הַקְדוּשָׁה, שְׂכָל זְמַן שִׁמְעוּרֵי לְמַטָּה אֶת בְּעֵלֵי הַדִּין, שֶׁמְקוּדָם לִכְן הֵיוּ נִעְדָרִים, וְהֵיוּ הוֹלְכִים כּוֹלֵם לְהַסְתֵּר תוֹךְ נֶקֶב הַעֲפָר שֶׁל תְּהוֹם הַגְּדוֹל, מִכָּה קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, וְעַתָּה שְׁעוּרֵי אוֹתָם מְלַמְטָה, כּוֹלֵם תּוֹזְרִים לְשֵׁרוֹת בְּמִקּוּמָם כְּמוֹ בְּחוּל, וְנִתְרַחַק עַל יְדֵיהֶם מִקּוּם הַקְדוֹשׁ, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, הַרוּצָה מְנוּחָה.

קסד רָזָא דְשַׁבְּתָא אִיהִי שַׁבְּתָא וְכו': וְזֶה הוּא הַסִּדָּר שֶׁל שַׁבָּת, הִיא, הַמַּלְכוּת, נִקְרָאת שַׁבָּת בְּעַת שְׁנִיתִיחָדָה בְּסוּד אַחַד, שִׁישְׂרָה עֲלֶיהָ ז"א, שֶׁהוּא סוּד אַחַד. וְז"ס הַתְּפִלָּה שֶׁל לֵיל שַׁבָּת, כִּי אֵז נִתְיַחַד כְּסֵא הַכְּבוֹד הַקְדוֹשׁ, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, בְּסוּד אַחַד, וְנִתְתַקַּנְתָּ שִׁישְׂרָה עֲלֶיהָ מֶלֶךְ הַקְדוֹשׁ הַעֲלִיּוֹן. שֶׁהוּא ז"א.

קסה כִּד עֵיִל שַׁבְּתָא וְכו': כַּאֲשֶׁר נִכְנַס הַשַּׁבָּת, הִיא מִתְיַחַדָת וּמִתְפָּרַדָת מִסִּטְרָא אַחְרָא, וְכָל הַדִּינִים נִעְבְּרִים מִמֶּנָּה, וְהִיא נִשְׂאֶרֶת בִּיחֻדָּא הַאֲוִר הַקְדוֹשׁ, וּמִתְעַטְרַת בְּכַמְהָ עֵטְרוֹת לְמֶלֶךְ הַקְדוֹשׁ. וְכָל מִמְשָׁלוֹת הַרוּגְזִין וּבְעֵלֵי הַדִּין בּוֹרְחִים כּוֹלֵם, וְאֵין מִמְשָׁלָה אַחְרָת כְּכָל הַעוֹלָמוֹת, חוּץ מִמֶּנָּה.

קסו וְאֲנַפְהָא נְהִירִין בְּנִהִירו וְכו': וּפְנִיָה, דְהֵינּוּ גְּרִיד שְׁלֵה, מְאִירִים בְּאוֹר הַעֲלִיּוֹן וּמִתְעַטְרַת בְּעַם הַקְדוֹשׁ לְמַטָּה, שְׂכוֹלֵם מִתְעַטְרִים מִמֶּנָּה בְּנִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת. אֵז תְּחִילַת

(דפו"י דף קלי"ה ע"א * דף קלי"ה ע"ב) *מבואר בתע"ס ח"א עמ' איכו ד"ה ולפיכך, חט"ו איתקטי ד"ה ולא ולא

תרומה

גח

דְתֵהוּמָא רַבָּא, כְּלֵהוּ תַיִיבִין לְאַשְׁרָאָה בְּדוּכְתֵייהוּ וְאַתְרַחֲקַת בְּהוּ אַתְר קְדִישָׁא דְכַעֲתַת נַיִיחָא.

קסח וְלֹא תֵימָא דְדָא אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵי, אֶלְא לִית אַתְעָרוּתָא לְעִילָא לְאַתְעָרָא, עַד דְיִשְׂרָאֵל מִתְעָרֵי לְתַתָּא, כְּמָה דְאֻקִּימְנָא, דְכְּתִיב ׀ בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. לְיוֹם חַג לֹא כְּתִיב, אֶלְא לְיוֹם חֲגִנּוּ. וְע״ד אֲסִיר לְעַמָּא קְדִישָׁא, דְקָא מִתְעָרְוֵן בְּעֵטְרִין קְדִישִׁין דְנִשְׁמַתִּין, בְּגִין לְאַתְעָרָא נַיִיחָא, דְאֵינּוּן יִתְעָרוּן דִּינָא, אֶלְא כְּלֵהוּ בְּרַעוּ וּרְחִימוּ סְגִי, דְיִתְעָרוּן בְּרַפְּאֵן עִילָא וְתַתָּא כְּתָדָא.

קסח בְּרַכּוּ אֶת יי'. אֶת דְיֵיִקָּא. כְּדִקְאֻמְרֵן, דָּא שְׁבַת דְמַעְלֵי שְׁבַתָּא. בְּרוּךְ יי' הַמְּבֹרָךְ, דָּא אִפִּיקוּ דְבְּרַכָּאֵן מִמְּקוּרָא דְחַיִּי, יוֹאֲתֵר דְנִפְיָק מִנִּיהּ כָּל שְׁקִיָּו, לְאַשְׁקָאָה לְכֻלָּא. וּבְגִין דְאִיהוּ מְקוּרָא בְּרַזָּא דְאֶת קִימָא, קִרְיָנָן לִיהּ הַמְּבֹרָךְ, אִיהוּ מְבוּעָא דְכִיָּרָא. בִּין דְמִטּוּ תַמְּן, הָא וּדְאֵי בִינָא אֶתְמַלִּיא, דְלֹא פְסֻקִין מִימּוּי לְעֵלְמִין.

קע וְעַל דָּא לֹא אֲמַרְיָנָן, בְּרוּךְ אֶת יי' הַמְּבֹרָךְ, אֶלְא בְּרוּךְ יי', דְאֶלְמָלָא לֹא מְטִי הֶתֶם נְבִיעוּ מִמְּקוּרָא עֲלָאָה, לֹא אֶתְמַלִּיא בִינָא כָּלֵל, וְעַל דָּא הַמְּבֹרָךְ, אֲמַאי אִיהוּ הַמְּבֹרָךְ. בְּגִין דְאִיהוּ אֲשֵׁלִים וְאַשְׁקֵי לְעוֹלָם וְעַד. עוֹלָם וְעַד דָּא אִיהוּ שְׁבַת דְמַעְלֵי שְׁבַתָּא, וְאֲנָן תַּקְעִין בְּרַפְּאֵן בְּאַתְר דְאֲקָרֵי מְבֹרָךְ. וְכִיּוֹן

ח'לופי גרמאות
ה ואתרחת. 1 מאתר.

מסורת הזהר
(ו) (תהלים פא) וירא קיג צ"א).

הסולם

מאמר

ממקור החיים, והמקום שממנו יוצא כל שקוי להשקות לכל, דהיינו יסוד הבינה, ומשום שהוא מקור המשפיע בסוד אות הברית, דהיינו ביסוד דז"א, קוראים אותו **המבורך**, שהוא המבוע של הבאר, שהיסוד הוא המבוע של מלכות הנקראת באר. וכיון שהברכות מגיעות שמה, ליסוד דז"א, הרי ודאי שהבאר מתמלאה, שאינם נפסקים מימיו לעולם. דהיינו החסדים הנקראים מים.

קע וְעַל דָּא לֹא וכו': ועל כן לא נאמר, ברוך את ה' המבורך, אלא ברוך ה', כי אם לא היה מגיע שם, ליסוד דז"א, הנביעה ממקור העלין, מיסוד דבינה, לא היה מתמלאת הבאר כלל, שהיא המלכות. כי אין המלכות יכולה לקבל אלא מיסוד דז"א, וע"כ, אומרים **המבורך**, שהוא יסוד דז"א, למה הוא מבורך, הוא משום שהוא משלים ומשקה לעולם ועד, עולם

קסח וְלֹא תֵימָא דְדָא וכו': ולא תאמר, שזה לבד נתעורר למעלה על ידי התחנותים, אלא אין התעוררות מתעורר למעלה עד שישאל מעוררים למטה, כמו שהעמדנו שכתוב, בכסה ליום חגנו, ליום חג לא כתוב, אלא ליום חגנו, שהוא משום שקדושת החג מתעוררת למעלה ע"י ישראל שמקדשים אותו למטה, וע"כ הוא חגנו. וע"כ אסור לעם קדוש, המתעטרים בעטרות קדושות של נשמות, כדי לעורר מנוחה, אסור להם לעורר דין, אלא כולם יהיו ברצון ואהבה רבה, שיעוררו ברכות למעלה ולמטה ביחד.

מאמר ברכו את ה' המבורך

קסט בְּרַכּוּ אֶת ה': את, הוא בדיוק, שרומז, על המלכות הנקראת **את**. כמו שהעמדנו לעיל. את, זהו שבת של כניסת השבת, דהיינו ליל שבת, שהוא בחינת המלכות. **ברכו ה' המבורך**, ברוך, הוא מוצא הברכות (דפו"י דף קל"ה ע"ב)

נב

תרומה

דמטאן התם, פלהו לעולם ועד, ונדא איהו ברוך וי' המבורך. עד הקא, מטון ברפאן מעלמא עלאה, וכלהו לעולם ועד, לאתברכא ולאשתקאה, ולמהוי שלים פדקא יאות, מליא מכל סטריין.

קעא ברוך: דא מקורא עלאה, דכל ברפן נפקין מניה. וכד סיהרא אשתלים, קרינן לה הכי לגבי תתאי, אבל ברוך מקורא עלאה פדקאמן. וי': דא אמצעי דכל סטריין עלאין. המבורך: דא שלמא דביתא, מבועא דבינא, לאשלמא ולאשתקאה פלא. לעולם ועד: דא עלמא תתאה, דאצטריף לאתברכא. ומשחא ורבו דברוך וי' ותמבורך, פלא איהו לעולם ועד.

קעב ועל דא, ברכה דא, אצטריכו פל עמא לברכא, וכמעלי שפתא, ברעו דלפא, ובחדנה בעו למשרי בשרותא בברכה דא, לאתברכא האי שבת דמעלי שפתא, מעמא קדישא פדקא יאות. בהאי בברכה.

קעג פד שראן ישראל לברכא, קלא אזלא בכלהו רקיעין, דמתקדשי בקדושא דמעלי שפתא. ונפאין אתון עמא קדישא, דאתון מברכי ומקדשי לתתא, בגין דיתברכון ויתקדשון לעילא, פמה משריין עלאין קדישין, ונפאין אינון בהאי עלמא, ונפאין אינון בעלמא דאתי, ולא מברכי ישראל ברכה דא, עד

חלופי גרמאות

ז לא גריסין מן ודא עד לאתברכא. ח מוסיף ועד, מבורך כד"א (בראשית מ"ט) בן פורת. ט ל"ג בברכה. י ליליא; במעלי ליליא שבתא (ד"א). כ ברכו. ל ל"ג מן זכאין עד ולא. מ ברכי.

ברכו את ה' המבורך

המולם

מאמר

שהוא יסוד דז"א שנקרא שלום, המבוע של הבאר, להשלים ולהשקות הכל. לעולם ועד, זהו עולם התחתון הצריך להתברך, והשמן והגדלות, דהיינו השפע, הנמשך בברוך ה' המבורך, הכל הוא בשביל לעולם ועד. שהוא המלכות.

קעב ועל דא ברכה וכו': וע"כ ברכה זו צריכים כל העם לברך, ובכניסת השבת, ברצון הלב ובשמחה צריכים להתחיל בהתחלה בברכה הזו, כדי שיתברך שבת הזו של כניסת השבת, שהוא ליל שבת, דהיינו המלכות, מן עם הקדוש כראוי, בברכה הזו.

קעג פד שראן ישראל וכו': כשמתחילים ישראל לברך, הקול הולך בכל הרקיעים המתקדשים בקדושת כניסת השבת, אשריכם עם קדוש, שאתם מברכים ומקדשים למטה, כדי שיתברכו ויתקדשו למעלה, כמה מחנות עליונים הקדושים, אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא. ואין ישראל מברכים

עולם ועד, זה הוא שבת של כניסת השבת, דהיינו המלכות, ואנו מביאים הברכות במקום שנקרא מבורך, שהוא יסוד דז"א, וכיון שמגיעות שם, כולן נמשכות לעולם ועד, שהוא המלכות, וזה הוא ברוך ה' המבורך, עד כאן, דהיינו עד היסוד דז"א שנקרא מבורך, מגיעות הברכות מעולם העליון, שהוא בינה, וכולן נמשכות לעולם ועד, שהוא המלכות, להתברך ולהישקות ולהיות שלמה כראוי, מלאה מכל הצדדים.

קעא ברוך דא מקורא וכו': עתה מבאר הזהר סוד כל מלה מבורך ה' המבורך בפני עצמו, ואומר, ברוך, זהו מקור העליון, שהוא יסוד דבינה, שכל הברכות יוצאות ממנו. וכשהלבנה נשלמת אנו קוראים אותה ג"כ, ברוך, כלפי התחתונים, אבל ברוך שבכאן, הוא מקור העליון כמו שאמרנו. הויה, זהו אמצעי שבכל צדדים העליונים, דהיינו ז"א, שהוא קו אמצעי. המבורך זהו שלום בית, (דפויי דף קליה ע"ב *) דף קליש ע"א)

תרומה

ס

דמתעטרן בעטרין דנשמתין קדישין כדקאמין. זכאה עמא ידופי לון בעלמא דין, למזפי לון לעלמא דאתי.

קעד בהאי ליליא שמושא דחפימין, באלין נשמתין קדישין דמתעטרן בהו, ואע"ג דהא אוקימנא וכלא חד. ובכל אתר דתשפח לחפימין בהאי מלה, בסטרא דא, וולזמנין בסטרא דא כלא איהו חד, והני מילי הא אוקימנא אכל בזמנא דא, דמתעטרן בלהו בנשמתין ורוחין מדתין יתירין קדישין, כדין איהי זמנא דשמושא דלהון, בגין דליהוי נגידו לההוא שמושא, בנגידו דקדושה, בנייתא עלאה, ויפקון בנייהו קדישין כדקא חוי.

קעה נוא דא לחפימין אתיהיבת. בשעתא דאתפליג ליליא, בליליא דא, וקב"ה בעי לאעלא בגנתא דלעילא. ורוזא דא, בימי החול קב"ה עאל בגנתא דעדן דלתתא, לאשתעשעא עם צדיקיא דשראן תמן, ובשבת, בההוא ליליא דשבתא, קב"ה עאל בגנתא דלעילא, ברזא דמקורא עלאה.

קעו בגין דביומי החול, כל נשמתין דצדיקיא בלהו, בגנתא די בארעא שרין. וכד אתקדש יומא במעלי שבתא, כל אינון משרין דמלאכין קדישין די ממנן גו גנתא דלתתא, בלהו סלקן להני נשמתין, דשרין גו גנתא דלתתא, לעאלא לגבי ההוא רקיעא דקיימא על גנתא, ומתמן יאזמנו רתיכין קדישין,

חלופי גרמאות

1 דהכי, ס מוסיף מלת שימוש מיטתו. 2 מוסיף ולזמנין עסק בתורה. 3 דרוחין, צ ליג זמנא. 4 דנגידו וליג דליהוי. 5 וקב"ה. 6 לגנתא. 7 קב"ה די ברזא דמקורא עלאה עאל בגנתא דלעילא. 8 ליג לעאלא. 9 אורמין רתיכא קדישא דסחרא.

דרך אמת דן עונת ת"ח והוא מע"ש לע"ש.

הפולם

מאמר

ברכו את ה' המבורך

זה הוא, כי בימות החול הקב"ה נכנס בגן עדן התחתון שבעולם עשיה, להשתעשע עם הצדיקים השורים שם, ובשבת, בלילה ההוא של שבת, הקב"ה נכנס בגן עדן העליון, שבעולם הבריאה, בסוד מקור העליון, שהוא בינה, כי ג' עולמות, בריאה, יצירה, עשיה, הם בחינת בינה ות"ת ומלכות, והבריאה היא בחינת בינה.

קעו בגין דביומי החול וכו': משום שבימות החול, כל נשמות הצדיקים כולם, שורים בגן עדן הארץ, וכשנתקדש היום בכניסת השבת, כל אלו המתנות של מלאכים הקדושים הממננים בגן עדן התחתון, כולם מעלים את הנשמות האלו, השורים בגן עדן התחתון, להביאם אל רקיע ההוא העומד על הגן, כי להיותם מעולם עשיה, אין להם רשות לעלות יותר מזה. ומשם, מזדמנים מרכבות קדושות המסבבים כסא הכבוד של המלך, שהוא

עד שמתעטרים בעטרות הנשמות הקדושות כמו שאמרנו. אשרי העם שזכו להם בעולם הזה, לזכות להם בעולם הבא.

קעד בהאי ליליא שמושא וכו': בלילה הזה, הוא תשיש של החכמים, כשמתעטרים בנשמות הקדושות האלו. ואע"פ שכבר העמדנו זה, הכל אחד. ובכל מקום שתמצא בענין זה לחכמים, פעם בדרך זה ופעם בדרך זה הכל הוא אחד. ודברים אלו כבר העמדנו. אבל בעת הזו שמתעטרים כולם בנשמות ורוחות חדשים קדושים, היתרים על ימות החול, אז הוא זמן התשיש שלהם, כדי שישיכו לתשיש הזה המשכה דקדושה במנותה העליונה, ויצאו בנים קדושים כראוי.

קעה רזא דא לחימין וכו': סוד זה ניתן לחכמים. בשעה שנחלק הלילה בלילה זה של שבת, רוצה הקב"ה לכנס לגן העדן. וסוד (דפו"י דף קל"ז ע"א)

סא

תרומה

דסתראן כורסי זקרא דמלקא, וסלקין לון לכל אינון נשמתין, בגנתא דלעילא.
קעז כיון דאלין רוחין סלקין, כדן רוחין אחרנין קדישין, נחתין,
 לאתעטרא בהו עמא קדישא. אלין סלקין, ואלין נחתין.
קעח ואי תימא, הא גנתא דבארעא, ביומא דשבתא יתבא בריקנייא
 בלא נשמתין דצדיקיא. לאו הכי. אלא נשמתין אזלין, ונשמתין אתיין. ¹⁰ נשמתין
 סלקין, ונשמתין נחתין. נשמתין אזלין מגו גנתא, ונשמתין אתיין לגו גנתא.
 כל אינון נשמתין דצדיקיא, דמתלבנן ביומי דחול, ועד לא עאלו לגו גנתא,
 בשעתא דאלין נפקין, אלין עאלין ונגנתא לא אשתאר בריקנייא. ¹¹ ברזא דלחם
 הפנים ביום הקלח.

קעט ואי תימא, כד אהדרו ביומי דחול. זכמה אתמשכן דוכתי לארפא
 ופותיא ורומא, בגנתא, ולא אתידע. כגוונא דרזא דארץ הצבי, דהוה אתמשך
 לכל סטרין ולא אתידע. כגוונא דצבי, דכל מה דאתרבי, משפיה אתרבי לכל
 סטר, ולא אתידע. ואית כמה נשמתין, דכיון דסלקין, תו לא נחתין.
קפ נשמתין סלקין, ונשמתין נחתין, לאתעטרא בהו עמא קדישא.
 וכמעלי שבתא, גלגולא דנשמתין איהו, אלין אזלין, ואלין אתיין, אלין סלקין
 ואלין נחתין. מאן חמי כמה רתיכין קדישין, די משטטי לכאן ולכאן. פלהו
 בתדוה, פלהו ¹² ברעו, באלין נשמתין לאעטרא י לעמא קדישא, לאעטרא לכמה

חלופי גרמאות

ג ואתר. ד כמה. ה ברבון. ו למלא; לעמא.

דרך אמת. ו הנשמות הם בסוד לחם הפנים כמו ששלחן במקדש לא היה פנוי מלחם הפנים ומיד שנלקח ממנו
 לחם ישן נותן לחם חם במקומו שלא יעמד השלחן ריקם ממנו רגע א' אף כן הגיע אינו עומד ריקם
 רגע א' מהנשמות קדושות אלו יוצאות ואלו נכנסות.

ברכו את ה' המבורך

הסולם

מאמר

לג"ע העליון, נכנסים אלו, לגן עדן התחתון,
 והגן אינו נשאר ריק, והוא כמו לחם הפנים
 ביום הלחון. שמשמים אחרים במקומם.

קעט) ואי תימא כד וכו': ואם תאמר,
 כשהזורים הנשמות מג"ע העליון לגן עדן
 התחתון בימות החול, כמה מתפשטים המקומות,
 לאורך ולרוחב ולרום, בתוך הגן, עד שיכיל
 כולן ואינו ניכר. ומשיב, שהוא כעין ארץ
 הצבי שהיתה נמשכת לכל הצדדים, ולא היה
 ניכר. וכמו הצבי, שכל מה שגדל נגדל עמו
 עורו לכל צד ואינו ניכר. ויש כמה נשמות,
 שכיון שעולות לג"ע העליון, שוב אינן יורדות
 משם, ונשארות שם גם בימות החול.

קפ) נשמתין סלקין ונשמתין וכו':
 נשמות עולות, ונשמות יורדות, שיתעטר בהן
 עם הקדוש. ובכניסת השבת, דחינו טרם
 שנתקדש היום, יש גלגול של הנשמות, אלו
 הולכות

שואו בריאה, ומעלים כל אלו הנשמות לגן
 עדן העליון. שבבריאה.

קעז) כיון דאלין רוחין וכו': כיון
 שרותות האלו עולים, לג"ע העליון, אז רותות
 אחרים קדושים יורדים לעוה"ז, להתעטר בעם
 הקדוש, אלו עולים לג"ע העליון, ואלו יורדים
 להתעטר בעם הקדוש. כלומר, כמו שיש עליה
 לנשמות שבג"ע, כן יש עליה לעם הקדוש,
 שמתעטרים בנשמה יתרה.

קעח) ואי תימא הא וכו': ואם תאמר,
 הרי גן עדן הארץ ביום השבת הוא ריק בלא
 נשמות הצדיקים. אינו כן, אלא נשמות הולכות
 ונשמות באות, נשמות עולות ונשמות יורדות,
 נשמות הולכות מן הגן, ונשמות אחרות באות
 לתוך הגן, כל אלו נשמות הצדיקים, המתלבנות
 להטהר בימות החול, ועוד לא נכנסו לגן עדן
 התחתון. בשעה שנשמות אלו יוצאים מגן עדן,

(דפו"י דף קל"ז ע"א)

תרומה

כב

צדיקייא, גנתא דעדן לתתא, עד שעתא דכרונא קאים, וקארי מקודש מקודש. כדן נייחא ושכיח, ושכיכו^א לכלא. וחיבי גיהנם פלהו^ב משתככי^ג בדוכתייהו, ואית לון נייחא. ונשמתינ פלהו^ד מתעטרן, אלין לעילא ואלין לתתא. זכאה עמא, דחולקא דא להון.

קפא בפלגות ליליא דמעלי שבתא, דחפימין מתערין לשמושא דלהון, הווא רוחא עלאה, דמתעטרן ביה, כד יומא אתקדש, בשעתא דאינון ניימי בערסייהו, ונשמתינ אתננין דלהון, בעאן לסלקא למחמי ביקרא דמלכא, כדן הווא רוח עלאה דנחית במעלי שבתא, נטיל ההיא נשמתא, וסלקין לעילא, ואתסתיא נשמתא אתרא בכוסמין דגנתא דעדן, ותמן חמי מה דחמי.

קפב וכד נחתא לאשראה בדוכתהא בפלגות ליליא, ההיא נשמתא תבאת לדוכתהא. וכעי לאינון^א חפימין לומר, חד פסוקא דאתערווא, דההוא רוחא עלאה קדישא דדעטרך דשבתא, כגון, "רוח יי אלהים עלי יען משח יי, אותי לבשר ענוים וגו'." בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו', אל אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו וגו'. בגין דמתעטרן בההוא רוחא, באתערווא דלהון בתדוה דשמושא, ויהא נגידו דההוא רוח עלאה דשבתא, בההוא שמושא דמצוה.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (א) (יחזקאל א) ח"ג קפא. רכו: ז"ח מ (ת) (ישעיה סא). א (יחזקאל א) ח"ג קפא. רכו: ז"ח מ
א ל"ג שכיח. ב דכלא. ט ל"ג בדוכתייהו. י מוסיף מתעטרן בדוכתייהו. כ ל"ג עלאה. ל דאתערוא בשבתא.
ט"ג ש"ט ש"יית.

דרך אמת ז: נשקטים מדיו ועונש הגיהנם.

הסולם

מאמר

ברכו את ה' המבורך
או רוח ההוא העליון, שירד בכניסת השבת, לוקח את נשמה ההוא ועולים למעלה והנשמה האחרת מתרחצת בבשמים שבגן עדן, ורואות שם מה שרואות.

קפב וכד נחתא לאשראה וכו': וכשיורד הרוח לשרות במקומו בחצות לילה, גם נשמה ההיא חוזרת למקומה, וצריכים החכמים לומר פסוק אחד, של התעוררות רוח ההיא העליון הקדוש של עטרת השבת, דהיינו רוח ה' אלקים עלי יען משח ה' אותי לבשר ענוים וגו'. בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו', אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגו'. משום שמתעטרים ברוח ההוא, בהתעוררות שלהם בחרות התשמיש, ויהיה המשכת רוח העליון ההוא של שבת בתשמיש ההוא של מצוה.

רב

הולכות ואלו באות, אלו עולות ואלו יורדות. מי ראה כמה מרכבות קדושות המשוטטות לכאן ולכאן, כולן בשמחה כולן ברצון. נשמות האלו הן לעטר העם הקדוש, לעטר כמה צדיקים בגן עדן למטה, וזה נמשך עד השעה שעומד הכרוז וקורא מקודש מקודש. או נמצא המנוחה והשקט לכל. והרשעים שבגיהנם, כולם נשקטים במקומם, ויש להם מנוחה. וכל הנשמות מתעטרים, דהיינו שמשוגות ג"ד, אלו למעלה ואלו למטה. אשרי העם שחלק זה להם.

קפא בפלגות ליליא דמעלי וכו': בחצות לילה של ליל שבת, שהחכמים מתעוררים לתשמיש שלהם, רוח ההוא העליון שנתעטרו בו בעת התקדש היום, הנה בשעה שהם ישנים במטותיהם, ונשמות האחרות שלהם רוצות לעלות ולראות בכבוד המלך,

(דפו"י דף קל"ז ע"א * דף קל"ז ע"ב)

כג

תרומה

קפג) רב המנונא סבא, פד תהו סליק מנהרא במעלי שבתא, תהו תיב רגעא תרא, וזקיף עינוי, ותהו חדי, ותהו אמר, ותהו תיב, למחמי תדוה דמלאכי עלאי. אלין סלקין, ואלין נחתין. ובכל מעלי שבתא, תיב פד נש בעולם הנשמות. ופאה איהו מאן דנדע ברוזין דמאריה.

קפד) פד נהיר ימא ביומא דשבתא, סליקו דתדוה סליק בכלהו עלמין, בנייחא בתדוה. קדין השמים מספרים כבוד אל ומעשי ידיו מגיד הרקיע. מאן שמים. אלין שמים, דשמא עלאה אתחזי בה, דשמא קדישא יאתרשים בהו.

קפה) מאי מספרים, מאי מספרים, אי תימא כמאן דמשתעי ספור דברים. לאו הכי. אלא דנהרין ונציצין בנציצו דנהורא עלאה, וסלקין בשמא, דכליל בנהירו דשלימו עלאה.

קפו) ומאן איהו ספור. דנציצי בנהירו דשלימו דספר עלאה. ובגין פה, סלקין בשמא שלים, ונהרין בנהירו שלים, ונציצי בנציצו שלים. אינהו מנציצי ונהרי בגרמיהו, מגו נהירו דנציצו דספר עלאה, ונציצי ונהרי לכל סטר וסטר דמתדבקן ביה, דהא מנייהו, מההוא ספירו ונהירו, נהיר כל עזקא ועזקא,

חלופי גרסאות

ח ושמא. ו אתקרי; מוסיף אתקרי אדני. ו הנקודה.
ע כבוד וכבוד.

מסורת הזהר

(ב) (תהלים יט) הקשהו קיא צ"ו.

השמים מספרים כבוד אל

הסולם

מאמר

העלין, ועולים בשם, הכלול בהארט השלימות העליונה, דהיינו בשם הויה, שיש בו י"ה, שהוא שלמות העלין, שהם אבא ואמא.

קפו) ומאן איהו ספור וכו': שואל, מה הוא ספור, שנאמר בהם, השמים מספרים. ומשיב, שמתנוצצים בהארט השלמות של ספר העלין, שהוא אבא, והנמשך מספר נקרא ספור. ומשום זה, עולים בשם שלם, שהוא הויה, ומאירים באור שלם, בקו ימין, ומתנוצצים בהתנוצצות שלמה, בקו שמאל. הם מתנוצצים ומאירים בעצמם מתוך האור של התנוצצות ספר העלין, ומתנוצצים ומאירים לכל צד וצד שמתדבקים בו, כי מהם, מספירות הוא ומן האור מאיר כל טבעת וטבעת ומתנוצץ בהתנוצצות, דהיינו כל הספירות שבמלכות הנקראות טבעות. משום שביום הזה מתעטרים השמים, שהם ז"א, ועולים בשם הקדוש, הויה, יותר מבשאר הימים.

ומעשה

קפג) רב המנונא סבא וכו': רה"ס, כשעלה מן הנהר בכניסת השבת, היה יושב רגע אחד, ונשא עינוי, והיה שמת. והיה אומר שהוא יושב לראות השמחה של מלאכים העליונים, שאלו עולים ואלו יורדים. ובכל עת כניסת השבת, יושב האדם בעולם הנשמות. אשרי הוא מי שירוע בסודות אדונו.

מאמר השמים מספרים כבוד אל

קפד) כד נהיר ימא וכו': כשהאיר היום ביום השבת, עלית השמחה עולה בכל העולמות בנחת בחדוה. או, השמים מספרים כבוד אל ומעשי ידיו מגיד הרקיע. מי הוא שמים. הם שמים אל, דהיינו ז"א, ששם העלין נראה בהם, שהוא אמא, ושם הקדוש נרשם בהם, שהוא אבא. כלומר, שמים הוא ז"א, שיש בו מוחין דאבא ואמא.

קפה) מספרים, מאי מספרים וכו': שואל, מהו פירושו של מספרים. אם תאמר כמי שמספר ספור דברים, אינו כן. אלא שמאירים ומנוצצים בהתנוצצות של אור (דפויי דף קל"ז ע"ב)

סד

תרומה

ונציץ בנציצו, בגין דבהאי יומא מתעטרן שמים, וסלקין בשמא קדישא, יתיר משאר יומין.

קפז) ומעשה נדיו, ההוא טלא עלאה, דנהיר מכל סטרין גניזין, דאיהו מעשה נדיו, ותקונא דיליה, דמתקנא ביומא דא מכל שאר יומין.

קפח) מגיד הרקיע. מאי מגיד. משיך ונגיד לתתא, מרישא דמלכא, מליא מכל סטרוי. הרקיע, ההוא רקיע, דאיהו מבוועא דבירא. ודא איהו ההוא נהר דנפיק מעדן, ודא איהו דנגיד ומשיך לתתא, נגידו דטלא עלאה, דנהיר ונציץ בנציצו מכל סטרין. ודא רקיע אנגיד ליה במשיכו דרחימו ותיאובתא, לאשקא שקיו דתודה, למעלי שבתא.

קפט) וכד נגיד ומשיך ההוא טלא דכדולחא, וכלא מליא ושלם באתווי קדישין, בכל אינון שבילין קדישין. פינן דכלא אתתבר ביה, אתעביד ביה ארחא לאשקא ולברכא לתתא.

קצ) שיום ליום: יומא ליומא, ועזקא לעזקא. השתא משתעי קרא בארע פרט, היך שמים מספירין, ונציצו עלאה ונציצו עלאה להאי פבוד, והיך נגיד ומשיך ההוא רקיעא, נגידו דטלא עלאה. ואמר, יום ליום יביע אמר. יומא

חלופי גרמאות

9 ל"ג הרקיע, צ ונחיה, ק אנגיד, ר מוסיף כלא נגיד, ש יום ליום יביע אמר להאי כבוד וזיך נגיד ומשיך ההוא רקיע נגידו דטלא עלאה יום ליום יומא וזקא לעזקא השתא משתעי קרא בארע פרט היך שמים מספירין ומתקנין בספירו ונציצו עלאה להאי כבוד [והיך נגיד ומשיך ההוא רקיע נגידו דטלא עלאה] ואמר.

מאמר

הסולם

השמים מספירים כבוד אל

ונזול טל של ברולח ההוא, מראש ז"א. מתמלא הכל ונשלם באותיות הקדושות, דהיינו בכ"ב אותיות, בכל אלו שבילים הקדושים, פירוש, שהחכמה שבל"ב שבילים נעלמת ומתלבשת בטל ההוא שהוא חסדים ואז נתמלא מכל, הן מחכמה והן מחסדים, אלא, החכמה בהעלם, והחסדים בגלוי. כיון שהכל נתחבר בו, הן חכמה והן חסדים, נעשה בו ארע להשקות ולברך למטה, למלכות. דהיינו שנתקן בו בחינת מפתחא שנקרא ארע, (כנ"ל ב"א דנ"א ד"ה נחית ע"ש). שדרך בו, משפיע הארת הג"ד אל המלכות.

קצ) יום ליום וגו': היינו יום משפיע ליום, וטבעת משפיע לטבעת. שכל ספירה מ"א הנקראת יום וטבעת משפיע לספירה שכנגדה במלכות. כי עתה מדבר הכתוב בדרך פרט, איך השמים, שהוא ז"א, מספירים ומתקנים בספירות ובהתנוצצות עליונה, לכבוד הזה, שהוא המלכות הנקראת כבוד. ואיך מושך ונזול רקיע ההוא נזילה מטל העליון

קפז) ומעשה ידיו: פירושו, טל ההוא העליון המאיר מכל צדדים הנסתרים, שהם מעשי ידיו, של ז"א, ותקון שלו שמתקן בו, ביום הזה, מכל שאר הימים. פירוש, החסדים המכונים טל, נגלו ע"י העלאת מ"ן ממסך דחירק, שהעלה ז"א, וע"כ נקרא הטל, מעשי ידיו.

קפח) מגיד הרקיע: שואל, מהו מגיד. ואומר, שפירושו שמושך הטל ונזול למטה ליסוד, מן הראש של המלך, דהיינו מן הג"ר שלו, שנקראות ראש ז"א, ומתמלא מכל הצדדים. הרקיע, היינו רקיע ההוא שהוא מבווע של הבאר, דהיינו יסוד המשפיע אל הבאר, שהיא מלכות. וזהו נהר ההוא היוצא מעדן, וזה הוא המושך ונזול למטה נזילת טל העליון, המאיר ומתנוצץ בהתנוצצות מכל הצדדים. ורקיע הזה מושך אותו בהמשכת אהבה והשתוקקות, להשקות שיקוי של שמתה לליל שבת, שהוא המלכות.

קפט) וכד נגיד ומשיך וכו': וכשמושך (דפויי דף קל"ז ע"ב)

סה

תרומה

ליומא, ונרנא לנרנא, " אוהו לאתפללא דא בדא, ולאנתהרא דא מן דא, מההוא ספירו דמנצצי ומנהרי שמים, להאי כבוד. יביע: כד"א מבע אתעביד וגו'.
" אוהו לאנתהרא דא מן דא, ולאנתנצא דא מן דא, מההוא ספירו ונצציו.

קצא אמ"ר: פללא דאתון ושבילין דנפקין מאבא ואימא, ונהוא רישא דנפיק מנייהו, דאיהו ברא בוכרא, אלהי: אבא. וכד איהו סליק ונחית, אתחברת מ' בהדי א', ואיהו א.ס. ר': רישא בוכרא. כד מתחברן אתון פלהו, אמר. דא נהירו דאבא ואימא וברא בוכרא, " ונהרין דא ברא בחבורא תדא. שלטא ביומא דשבתא. וע"ד פלא אתכליל דא בדא, בגין למהוי חד. ובגין כן יאוהו דא בדא, מהוא אמר שליטו עלאה, למהוי פלא חד.

קצב וכד פל האי אתנגיד ואתמשך להאי רקיע, פדין איהו אשקי וננהיר לתתא, " להאי כבוד אל, למעבד תולדין בדיוקנא דאינון " שמים, דנהרין לההוא כבוד " אל.

קצג " ולילה ללילה תנה דעת, " רתיכין " דילה דאינון גופא דכרסייא,

חלופי גרמאות

ת יחוי; אחי א אחי ב ודא; ודאי ג וסליק. ד ה"א; מוסיף הם א.ס. ה ונהירו. ו ל"ג בדא. ז אחי. ח ל"ג להאי כבוד אל. ט ל"ג אל. י מוסיף ודא הוא דכתיב ולילה. כ רתיכא. ל מוסיף וילה דא לדא.

השמים מספרים כבוד אל

הסולם

מאמר

האלו הן אמר, שהוא אור של אבא ואמא וכן הבכור, ומאירים זה בזה בתכור אחד. ושולטים ביום השבת. וע"כ הכל נכלל זה בזה כדי להיות אחד, כי ז"א עולה ומלביש את אבא ואמא ומשום זה ממחרים להשפיע זה בזה ג' האותיות של אמר, שהם ממשלה העליונה, כדי להיות הכל אחד.

פירושו. משום שנמשך הארת חכמה מאמא אל ז"א, ע"כ צריך להיות בחפזון, כדי שלא יינקו הקליפות, וכן הוא הדרך בכל מקום שנמשך הארת חכמה. וז"ש, ובגין כך אוהו דא בדא וכו' בגין למהוי חד. כי אם יינקו הקליפות משהו, כבר אינם אחד ח"ו. כי אחד פירושו שאין עמו שותפות מצד האחר.

קצב וכד כל האי וכו': וכאשר כל זה נמשך ונוול לרקיע הזה, שהוא יסוד דז"א, אז הוא משקה ומאיר למטה, לכבוד אל הזה, שהוא מלכות, כדי לעשות תולדות בצורות האורות של השמים האלו שהוא ז"א, המאירים לכבוד אל ההוא.

קצג ולילה לילה יהוה דעת: היינו המרכבות שלה, שהם גוף הכסא, שהוא המלכות וכולם נקראים לילות, כש"א אף לילות יסרוני כליותי

העליון. ואומר, יום ליום יביע אמר, יום ליום ומדרגה למדרגה ימהרו לכלול זה בזה, ולהאיר זה מזה, מספירות ההיא שמתנוצצים ומאירים השמים לכבוד הזה, שהוא המלכות. יביע, הוא כמ"ש, מבע אתעביד וגו', שמבע, הוא לשון מהירות, כי תרגומו של, וחש עתידות למו, הוא ומבע דעתיד להון. ויביע, פירושו שממחרים להאיר זה מן זה, ולהתנוצץ זה מזה, מן ספירות והתנוצצות ההיא של ז"א הנקרא שמים.

קצא אמ"ר, כללא דאתון וכו': אמ"ר שבכתוב, יום ליום יביע אמר, פירושו כלל האותיות והשבילים, שהארות אמא נקראות אותיות, והארות אבא נקראות שבילים, היוצאים מאבא ואמא, וראש ההיא, דהיינו הג"ד שנקראות ראש, היוצא מהם, שהוא בן הבכור. דהיינו ז"א הנקרא בן בכור. א', של אמר, רומזת על אבא. וכשהוא עולה ויורד, דהיינו כשמאציל קטנות אמא שאורה עולה ממטה למעלה, וגדלות אמא שאורה יורד ממעלה למטה, אז מתחברת המ' של אמר שהיא אמא, עם הא' הר' של אמר, רומזת על בן הבכור, שהוא ז"א. כשמתחברים כל אותיות (דפו"י דף קל"ז ע"ב *) דף קל"ז ע"א

תרומה

טו

וכָּלֵהוּ אֶקְרוֹן לַיְלֹת, כּד"א אָף לַיְלֹת יִסְרוּנֵי כְּלִיּוֹתַי. רְתִיבָא עֲלָאָה, אֲתִקְרִי יָמִים, יוֹם לַיוֹם. רְתִיבָא תַתָּאָה, אִקְרִי לַיְלֹת, לַיְלָה לַלַּיְלָה.

קצד) יְתוּהָ דַעַת, יְתוּהָ: יְתִיָּה. יְתִיָּה תוּלְדִין, יְדַאֲיוֹן שְׁמַיִם. וְאֵי תִימָא, יְתוּהָ לָאו יְתִיָּה. ע"ת"ת, כְּתִיב וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אֲשֶׁתוֹ תוּהָ, כִּי הִיא הִיְתָה אִם כָּל חַי. תוּהָ וְיְתִיָּה בְּמַלְהָ תְּדָא סְלִקִּין. וְעַל דַּאֲסִתְּלֵק י', וְעַיִל ו', דַּאֲיָהוּ כְּדָקָא יְאוּת, דְּהָא ו' אִיְהוּ תִיִּין וְדָאֵי, וְעַל דָּא תוּהָ וְתִיָּה, י' נְטִלָא תִיִּין מִן ו'. אוּף הֲכָא, יְתוּהָ, יְתִיָּה.

קצה) דַעַת: דָּא אִיְהוּ רְזָא דְשְׁמַיִם. מַה שְׁמַיִם שִׁית סְטְרִין, אוּף הֲכָא שִׁית סְטְרִין, תְּכַאֲיוֹן תוּלְדִין דְקָא יְתִיָּה כְּגוֹנוֹנָא דִילִיָּה, וְעַל דָּא יוֹם לַיוֹם אֲתִכְלִיל כְּדַרְגָּא עֲלָאָה אֲמ"ר. וְלַיְלָה לַלַּיְלָה בְּרְזָא דְכּוֹרָא, דְקָא נְהִיר לָהּ דַּאֲיָהוּ בְּשְׁמַיִם, דַעַת.

קצו) וּבְגִין דְהָאֵי אֲמַר רְזָא עֲלָאָה אִיְהוּ, וְלֹא כְּשָׂאָר אֲמִירָן, אֲהֲדַר קָרָא עֲלֵיהּ וְאֲמַר, אֵין אֲמַר וְאֵין דְבָרִים, כְּשָׂאָר אֲמִירָן דְעֲלָמָא. אֲלֹא תָאֵי אֲמַר, רְזָא עֲלָאָה אִיְהוּ, בְּדַרְגָּין עֲלָאִין, דְלִית תַּפְּזָן אֲמִירָן וּדְבָרִים, וְלֹא אֲשֶׁתַּמְעוּ,

ח'לופי גרסאות

טו יחיה. נ באינון. ס מוסיף לאו איהו. ע ליג ת"ח.
פ וחי. צ דא אסתלק. ק דא איהו. ר דנטלא וליג י';
מוסיף י' זעירא. ש היא. ת כאינון. א ואמר. ב שמה.
ג אזחיר; אסחיר.

מסורת הזהר

(ג) (תהלים טז) ח"ב ריג: ח"ג קצט. ת"ז ת"ע קכד.
(ד) (בראשית ג) ת"ז תכ"ב סח: תס"ה צו. ז"ח מט ט"ב ש"ד.

השמים מספרים כבוד אל

התולדות שהלילה מתיה, שהם כעין הו"ק של הו"א. וע"כ יום יום, נכלל במדרגה העליונה אמר, שהיא או"א כנ"ל, ולילה ללילה נכללה במדרגה העליונה בסוד הזכר שמאיר לה, שהוא שמים ודעת, דהיינו ז"א.

קצו) וּבְגִין דְהָאֵי אֲמַר וּכְוִי: וּמְשׁוֹם שְׂאֲמַר הוּא הוּא סוּד עֲלִינִין, דְהִינִין אַבָּא וְאַמָּא, וְאִינוּ כְּשָׂאָר אֲמִירוֹת, חוּזר הַכְּתוּב עֲלֵינוּ וְאוֹמֵר, אֵין אֲמַר וְאֵין דְבָרִים כְּשָׂאָר אֲמִירוֹת הָעוֹלָם אֲלֹא אֲמַר הוּא הוּא סוּד עֲלִינִין בְּמַדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, שְׁאִין שֵׁם אֲמִירוֹת וּדְבָרִים דְהִינִין שֶׁהַחֲכָמָה נִעְלַמְתָּ בְּהֵם וְאִינָה מְאִירָה, כִּי הָאֵרֶת הַחֲכָמָה מְכוּנָה דְבוּר וְאִינֵם נִשְׁמָעִים כְּשָׂאָר הַמְדְרָגוֹת שֶׁהֵן בְּסוּד הָאֲמוּנָה, שֶׁהִיא הַמְלָכוֹת, שֶׁהֵן קוֹל הַנִּשְׁמָע, דְהִינִין שֶׁהַחֲכָמָה נִגְלִית בָּהּ, אַבְל אֵלוּ, אֲמִירָ, שֶׁהוּא או"א, אִינֵם נִשְׁמָעִים לְעוֹלָם. וְהִינִין שֶׁכְּתוּב, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם שְׁפִירוּשׁוֹ, שֶׁהַחֲכָמָה נִעְלַמְתָּ בְּהֵם וְאִינָה נִשְׁמַעְתָּ כִּי אֵין הַחֲכָמָה נִגְלִית אֲלֹא בְּמַלְכוֹת לְבַדָּה.

אבל

הסולם

מאמר

כליותי. המרכבה העליונה, שהוא ז"א, הספירות שלו נקראות ימים, יום ליום. מרכבה התחתונה, שהיא המלכות, נקראות הספירות שלה יללות, לילה ללילה.

קצד) יְתוּהָ דַעַת: יְתוּהָ יְתוּהָ פִירוּשׁוֹ יְתִיָּה, שִׁיחִיהָ תוּלְדוֹת מְאוּדוֹת שֶׁקֵּבֵל מִשְׁמַיִם הָאֵלוּ, וְאִם תֵּאֲמַר שִׁיחִיהָ אֵין פִירוּשׁוֹ יְתִיָּה, כּוּא וְרָאָה, וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אֲשֶׁתוֹ תוּהָ כִּי הִיא הִיְתָה אִם כָּל חַי. הָרִי שְׁתוּהָ וְחִיָּה עוֹלוֹת בְּדַבְּרֵי אַחֵר, שֶׁנִּשְׁתַּלְקָה י' מִיִּן חִיָּה, וְנִכְנַסָּה ו' בְּמִקוּמָהּ, שֶׁהוּא כְּרָאוּי לְהִיּוֹת, כִּי הוּא הִיא חִיָּים בּוֹדָאֵי שְׁהוּ רּוֹמְזוֹת עַל ז"א שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, וְעַל כֵּן תוּהָ וְחִיָּה, תוּהָ הִיא עֵיקַר, כִּי הִיא שֶׁל חִיָּה לְנִקְחַת חַיִּים מִן הוּא שֶׁל חוּהָ, וְע"כ נִקְרָאת חוּהָ וְלֹא חִיָּה. אֵף כָּאן, יְתוּהָ, פִירוּשׁוֹ יְתִיָּה.

קצה) דַעַת, דָּא אִיְהוּ וּכְוִי: דַעַת, שְׁבַחֲכֻתוֹב לִילָה לִילָה יְתוּהָ דַעַת, הוּא סוּד הַשְׁמַיִם, דְהִינִין ז"א. מַה שְׁמַיִם יֵשׁ לוֹ שֶׁשֶׁה קְצוֹנוֹת, אֵף כָּאן, מִשְׁפִּיעַ לִילָה לִילָה שֶׁשֶׁה קְצוֹנוֹת בְּאֵלוּ (דְפוּרֵי דָף קל"ז ע"א)

סז

תרומה

כשאר דרגין דאינון רזא דמהימנותא, דאינון קלא דמשתמע, אכל הגי לא אשתמעו לעלמין, והיינו דכתיב בלי נשמע קולם.

קצו אכל בכל הארץ יצא קום, אע"ג דאינון טמירין עלאין, דלא אתידעו לעלמין, נגידו ומשיכו דלהון, אתמשך ואתנגיד לתתא. ובגין ההוא משיכו, אית לן מהימנותא שלימתא, בהאי עלמא, וכל בני עלמא משתעו רזא דמהימנותא דקב"ה, באינון דרגין, כאילו אתגליין, ולא הוו טמירין ונגיזין, והיינו ובקצה תבל מליהם, מרישא דעלמא, עד סיפי עלמא משתעאן אינון חכימי לבא, באינון דרגין גניזין, אע"ג דלא אתידעו.

קצח אכל במה אשתמודען, בגין דלשמש שם אהל בהם, בגין שמשא קדישא, דאיהו משפנא מאינון דרגין עלאין קדישין, ואיהו נהורא, דנטיל כל נהורין גניזין, וההוא משיכו דלהון, ובגיניה אתתזי מהימנותא בכל עלמא.

קצט מאן דנטיל לשמשא, כמאן דנטיל לבלהו דרגין. בגין דשמשא איהו אהל דאתכליל ובהון, ונטיל פלא, ואיהו נהיר וכל אינון גווי נהורין לתתא. ועל דא והוא פחתן יוצא מחפתו, בנהירו ונציצו דכל נהורין גניזין, דכלהו בתיאובתא ברעותא שלים, יתבי ליה רעותייהו ונהירו דלהון, כמה דלחתן אית רעו ותיאובתא דכלהו למייהב לה נבכזן ומתנן. ועל דא והוא פחתן יוצא מחפתו.

חלופי גרמאות

ד ל"ג בגין. ה לשמש. ו בהם. ז כל; בכל. ח דלתתא. ט בכלהו. י מוסיף אית ליה. כ דכלהו.

מאמר	הסולם	השמים מספרים כבוד אל
<p>קצו אב"א, בב"א הארין יצא קום; אע"פ שהם, אר"א, נסתרות עליונות, שלא נודעו לעולם, דהיינו שאין החכמה מתגלה בהם, עם כל זה הנזילה וההמשכה שלהם נמשך ונוזל למטה, למלכות שנקראת ארץ, כלומר, שהחכמה הנסותרת בהם נמשכת למלכות. ומשום המשכה הזו, יש לנו אמונה שלמה בעולם הזה, דהיינו המלכות בהארץ החכמה, שנקראת אמונה שלמה, וכל בני העולם מדברים בסוד האמונה של הקב"ה, שהיא המלכות, במדרגות האלו דהיינו בחכמה של מדרגות אר"א, כמו שהיו מגולות אפילו למעלה באר"א, ולא היו שם נסתרות וגנונות. והיינו, ובקצה תבל מליהם, מתחילת העולם עד סוף העולם מדברים חכמי הלב באלו מדרגות הגנונות, אע"פ שלא נודעו במקומם באר"א. כי במלכות הן נגלות. כמבואר.</p>	<p>שהשמש הקדוש, שהוא ז"א, הוא משכן לאלו מדרגות העליונות הקדושות של אבא ואמא, והוא אור, שלוקח כל האורות הגנונים, והמשכה היא שלהם, ובשבילו נראה האמונה לכל העולם, שז"א הוא משכן לחכמה שבמדרגות אר"א, וז"א משפיע אותה למלכות שנקראת אמונה, והאמונה נראית בכל העולם. כי החכמה מכונה ראייה.</p>	<p>קצט מאן דנטיל לשמשא וכו': מי שלוקח השמש, הוא כמי שלקח כל המדרגות, משום שהשמש הוא אהל, שכל המדרגות נכללו בו, והוא לוקח הכל, ומאיר לכל אלו מיני האורות למטה, אל המלכות, ועל כן, והוא כחתן יוצא מחופתו, בהארץ והתנוצצות של כל האורות הגנונים מכל המדרגות. שכולם נותנים לו בחשק וברצון שלם את הפצם והאורות שלהם, כמו שיש לתת רצון וחשק לתת אל הכלה מנחות ומתנות. ועל כן, והוא כחתן יוצא מחופתו.</p>

מאן

(דפו"י דף קל"ז ע"א)